

DJEČJI VRTIĆ ČETIRI RIJEKE

KARLOVAC, GRGE TUŠKANA 9A

***GODIŠNJE IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU PLANA I PROGRAMA RADA DJEČJEG
VRTIĆA ČETIRI RIJEKE ZA PEDAGOŠKU GODINU 2022.-2023.***

Kolovoz 2023.

Izvješće o radu Dječjeg vrtića Četiri rijeke za radnu 2022./2023. godinu razmatralo je Odgojiteljsko vijeće na svojoj sjednici dana 28.8.2023. godine te ga je na prijedlog ravnateljice Dječjeg vrtića Četiri rijeke usvojilo Upravno vijeće na 29. sjednici održanoj dana 31.8.2023. godine.

Ravnateljica Dječjeg vrtića:

Anita Štefanac,
odgojitelj predš.djece

M.P.

Predsjednica Upravnog vijeća:

Irena Mažuran,
odgojitelj predš.djece

KLASA: 003-06/23-01/60

URBROJ: 2133-82-01-23

Karlovac, 31.8.2023. godine

UVOD	6
1. OSNOVNI PODACI O USTANOVI	6
2. USTROJSTVO RADA.....	7
3. MATERIJALNI UVJETI.....	10
4. RAD NA NJEZI, SKRBI ZA TJELESNI RAST DJECE I BRIZI ZA NJIHOVO ZDRAVLJE	15
5. ODGOJNO- OBRAZOVNI RAD	24
5.1. Specifičnosti odgojno-obrazovnog rada	25
5.2. Provedba projekta „Unapređenje kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja u Karlovcu II“	27
5.2.1. Produljenje radnog vremena vrtića	28
5.2.2. Edukacije stručnog kadra	28
5.2.3. Nabava didaktičkih sredstava i opreme	29
5.3. Razvijanje postojećih i novih posebnih programa odgoja i obrazovanja	29
5.4. Proces prilagodbe novoupisane djece	31
5.4.1. Realizirane pripreme i provedeni postupci	32
5.4.2. Trajanje i težina procesa prilagodbe	33
5.4.3. Reakcije djece na prilagodbu	33
5.4.4. Faktori koji su otežavali proces prilagodbe	33
5.4.5. Faktori koji su olakšavali proces prilagodbe	34
5.4.6. Zadovoljstvo odgojitelja suradnjom s roditeljima tijekom prilagodbe te informiranost i pripremljenost roditelja	34
5.4.7. Prijedlozi za unapređenje kvalitete procesa prilagodbe	34
5.5. Rad s djecom s posebnim potrebama	35
5.6. Unapređivanje kvalitete prostorno-materijalnog okruženja	41
5.6.1. Utjecaj promjena u prostorno-materijalnom okruženju na ponašanje djece.....	44
5.6.2. Nabava didaktičkih sredstava i opreme te likovnog pribora.....	45
5.6.3. Boravak na vanjskom prostoru	48

5.6.4. Ostvarivanje međugrupne suradnje.....	50
5.7. Primjena projektne metode u radu	50
5.8. Ostvarivanje programa predškole	58
5.8.1. Prijedlozi za unapređenje kvalitete programa predškole	63
5.9. Ostvarivanje i vrednovanje cjelodnevnog programa ranog učenja engleskog jezika	64
5.9.1. Specifičnosti ostvarivanja programa	64
5.9.2. Realizacija zadaća	64
5.9.3. Prijedlozi za unapređenje kvalitete programa	67
5.10. Ostvarivanje i vrednovanje Montessori programa.....	67
5.10.1. Specifičnosti ostvarivanja programa	67
5.10.2. Realizacija zadaća u jasličkoj Montessori skupini.....	67
5.10.3. Realizacija zadaća u vrtičkoj Montessori skupini.....	68
5.10.4. Prijedlozi za unaprjeđenje kvalitete programa.....	70
5.11. Ostvarivanje i vrednovanje integriranog sportskog programa.....	70
5.11.1. Specifičnosti ostvarivanja programa	70
5.11.2. Realizacija zadaća	71
5.11.3. Prijedlozi za unaprjeđenje kvalitete programa.....	72
5.12. Ostvarivanje i vrednovanje kraćeg programa senzomotorne stimulacije	72
5.12.1. Specifičnosti ostvarivanja programa	72
5.12.2. Realizacija zadaća	72
5.12.3. Prijedlozi za unapređenje kvalitete programa	73
5.13. Ostvarivanje i vrednovanje kraćeg programa medijske pismenosti	73
5.13.1. Specifičnosti ostvarivanja programa	73
5.13.2. Realizacija zadaća	74
5.14. Ostvarivanje i vrednovanje posebnog preventivnog programa prometne kulture i sigurnosti djece u prometu.....	75
5.14.1. Specifičnosti ostvarivanja programa	75

5.14.2. Realizacija zadaća	76
5.15. Djelovanje Eko vrtića	77
5.15.1. Osiguravanje uvjeta za stjecanje statusa Međunarodne Ekoškole	77
5.15.2. Stjecanje statusa Međunarodne Ekoškole	80
5.16. Izniman doprinos u profesionalnom pristupu i stručno-pedagoškom radu	81
5.16.1. Napredovanje u zvanju.....	81
5.16.2. Izlaganja djelatnika vrtića na stručnim skupovima i konferencijama.....	81
5.16.3. Aktivno sudjelovanje na gradskim manifestacijama	82
5.16.4. Uspjesi na natjecanjima i natjecanjima	83
5.17. Izvješće o radu pedagoga.....	85
5.18. Izvješće o radu psihologa	94
5.19. Izvješće o radu ravnatelja	98
6. SURADNJA S RODITELJIMA	102
6.1. Grupni oblici rada.....	103
6.2. Individualna suradnja s roditeljima	122
6.3. Pisana komunikacija s roditeljima	123
6.4. Uključivanje roditelja u odgojno-obrazovni rad.....	124
6.5. Zadovoljstvo suradnjom s roditeljima	125
6.5.1. Poteškoće u suradnji s roditeljima	125
6.5.2. Prijedlozi odgojitelja za unaprjeđivanje kvalitete suradničkih odnosa s roditeljima	126
7. STRUČNO USAVRŠAVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH DJELATNIKA.....	127
7.1. Grupni oblici stručnog usavršavanja u vrtiću	127
7.2. Individualno stručno usavršavanje	134
7.3. Odgojitelji pripravnici i studenti predškolskog odgoja u vrtiću	149
8. SURADNJA S DRUŠTVENOM ZAJEDNICOM.....	150
9. FINANCIRANJE RADA VRTIĆA	157

UVOD

Godišnji izvještaj o ostvarenju plana i programa rada Dječjeg vrtića Četiri rijeke temelji se na načelima Državnog pedagoškog standarda, Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje i Godišnjem planu i programu rada za pedagošku godinu 2022./2023., a u skladu je sa Pravilnikom o obrascima i sadržajem pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću (Narodne novine broj 83/2001).

U pedagoškoj godini 2022./2023. nastavljeno je sa sistematskim unaprijeđivanjem odgojno-obrazovnog procesa sukladno nacionalnim zahtjevima koji su sadržani u Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje uvažavajući pri tome svoje specifične uvjete, kadrovske i prostorne mogućnosti te socijalni kontekst u kojem djelujemo.

1. OSNOVNI PODACI O USTANOVU

DJEČJI VRTIĆ ČETIRI RIJEKE

Adresa: Grge Tuškana 9a, Karlovac

Telefon: 047/659-002

Faks: 047/659-009

e-mail: dv4rijeke@vrtic-cetiririjeke.hr

www.vrtic-cetiririjeke.hr

OIB: 86302366180

Matični broj: 02808013

Djelatnost: Predškolsko obrazovanje

Osnivač Ustanove: Grad Karlovac

2. USTROJSTVO RADA

PODACI O BROJU DJELATNIKA, DJECE I OBJEKATA

Dječji vrtić Četiri rijeke je javna ustanova koja ostvaruje programe njege, odgoja, obrazovanja i skrbi djece rane i predškolske dobi, prilagođene razvojnim osobinama i potrebama djece te socijalnim, kulturnim, vjerskim i drugim potrebama obitelji. Djelatnost Dječjeg vrtića ostvaruje se na temelju Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, Državnom pedagoškom standardu predškolskog odgoja i naobrazbe, Programa zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima te Programu socijalne skrbi u dječjim vrtićima.

Dječji vrtić Četiri rijeke predškolska je ustanova sa 33 odgojne skupine (7 jaslčkih i 26 vrtićkih). Pedagošku godinu 2022./2023. započeli smo sa 752 djece upisane u desetosatni program.

Sjedište Dječjeg vrtića je u Karlovcu, Grge Tuškana 9a. Ustanova u svom sastavu ima pet objekata: Dječji vrtić Dubovac, Dječji vrtić Mahićno, Dječji vrtić Rakovac, Dječji vrtić Švarča i Dječji vrtić Turanj.

U ostvarenju programskog rada u 2022./2023. pedagoškoj godini sudjelovala su 94 radnika zaposlena na neodređeno vrijeme, te radnici zaposleni na određeno vrijeme.

Tablica 1 - Broj radnika zaposlenih na neodređeno vrijeme prema Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada Dječjeg vrtić Četiri rijeke:

OBJEKTI USTANOV E	ODGOJITELJ/ CA	STRUČNI SURADNIC I: PEDAGOG PSIHOLOG	ZDRAVSTVE NI VODITELJ	VODITE LJ ZAŠTITE NA RADU I ZAŠTITE OD POŽARA	UPRAVA: RAVNATELJICA VODITELJ RAČUNOVODSTV A TAJNIK ADMINISTRATIVN O- RAČUNOVODSTVE NI RADNIK	TEHNIČKO OSOBLJE: DOMAR GLAVNI KUCHAR KUCHAR/ICA POMOĆNA KUCHARICA ŠVELJA- PRALJA SPREMAČI CE
-------------------------	-------------------	--	--------------------------	--	--	--

RAKOVAC	18	2	-	1	1 (mandat na 4 godine) +3	4
DUBOVAC	14	-	-	-	-	3
ŠVARČA	17	-	1	-	-	10
TURANJ	10	-	-	-	-	3
MAHIĆNO	8	-	-	-	-	2

Broj radnika prema stupnju stručne spreme propisane za radno mjesto:

1. VSS - 7
2. VŠS - 69
3. SSS - 6
4. NSS - 15

Osim navedenih radnika zaposlenih na neodređeno vrijeme, na određeno vrijeme zaposleni su:

- 7 odgojitelja kao zamjena za bolovanje/porodiljni dopust,
- 2 odgojitelja za povećan opseg posla,
- 3 odgojitelja pripravnika,
- 1 odgojitelj kao voditelj programa predškole,
- 2 spremačice kao zamjena za bolovanje,
- 1 spremačica za povećan opseg posla,
- 2 odgojitelja za rad u produljenom radnom vremenu vrtića za nastavak provedbe projektnih aktivnosti (nastavak Projekta "Unaprjeđenje kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja u Karlovcu II"),
- 5 spremačica za rad u produljenom radnom vremenu vrtića za nastavak provedbe projektnih aktivnosti (nastavak Projekta "Unaprjeđenje kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja u Karlovcu II"),
- 1 kuhar za rad u produljenom radnom vremenu vrtića za nastavak provedbe projektnih aktivnosti (nastavak Projekta "Unaprjeđenje kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja u Karlovcu II"),

- 1 pedagog za rad u produljenom radnom vremenu vrtića za nastavak provedbe projektnih aktivnosti (nastavak Projekta "Unaprjeđenje kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja u Karlovcu II"),
 - 19 pomagača za djecu s teškoćama u razvoju
 - 1 voditelj računovodstva (zamjena za porodiljni dopust)
- U mirovinu su otišle dvije odgojiteljice.

PROGRAMI VRTIĆA

U pedagoškoj godini 2022./2023. željeli smo uključiti što veći broj predškolske djece u neki od ponuđenih programa, stoga smo djelovali kroz slijedeće programe:

- Redoviti cjelodnevni desetsatni program
- Redoviti program ranog učenja engleskog jezika
- Alternativni cjelodnevni program prema koncepciji Marije Montessori za djecu od 1-3 i od 3-6 godina života
- Program javnih potreba – program predškole
- Kraći program ranog učenja engleskog jezika
- Kraći program senzomotorne stimulacije za djecu rane i predškolske dobi
- Kraći program medijske pismenosti za djecu predškolske dobi

RADNO VRIJEME VRTIĆA

Redovno radno vrijeme Ustanove je od ponedjeljka do petka od 5:30 do 16:00 sati. Produljeno radno vrijeme Vrtića Rakovac, Vrtića Švarča i Vrtića Dubovac je od ponedjeljka do petka od 16:00 do 22:00 sata, te Vrtića Turanj i Vrtića Mahićno je od ponedjeljka do petka od 16:00 do 19:00 sati (od 1.2.2022. godine je od ponedjeljka do petka od 16:00 do 20:00 sati).

Produljeno radno vrijeme za Vrtiće Rakovac, Švarča, Dubovac, Turanj i Mahićno primjenjuje se po završetku Projekta unaprjeđenja kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja u Karlovcu te za nastavak projekta „Unaprjeđenje kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja u Karlovcu II“.

3. MATERIJALNI UVJETI

ODRŽAVANJE OBJEKATA I OPREME

Dječji vrtić Četiri rijeke djeluje u pet zasebnih objekta: Dječji vrtić Rakovac, Dječji vrtić Švarča, Dječji vrtić Dubovac, Dječji vrtić Mahićno i Dječji vrtić Turanj.

Materijalni uvjeti rada bitan su čimbenik ostvarenja kvalitetnog ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, stoga je i dio ove pedagoške godine protekao u kontinuiranom nastojanju ustanove za podizanje kvalitete uvjeta rada, u suradnji s osnivačem.

Osim opremanja skupina novim didaktičkim materijalima i igračkama, odgojitelji svih objekata intenzivno su radili na kontinuiranom opremanju soba dnevnog boravka različitim poticajima koje su izrađivali u skladu s dječjim interesima i projektima skupina.

U svim su objektima vanjski prostori kao, i unutarnji, redovito održavani. Didaktički materijali, igračke i površine ustanove redovito su dezinficirani te se vodi briga o higijeni i čistoći cjelokupne ustanove i njezina sadržaja.

Zbog povećane potrebe za korištenjem usluga dječjeg vrtića, u prosincu 2022. godine otvorio se dodatni prostor Mahićno, na adresi Mahićno 92 za djecu jaslčkog uzrasta. Prostor se opremio novim namještajem te didaktičkim materijalima kao i novom kuhinjom.

U lipnju 2023. ugrađeno je sveukupno 9 klima uređaja u Dječji vrtić Dubovac.

Redovito se vodi održavanje svih strojeva i prate se potrebni popravci. Potrebne intervencije u vrtiću poduzimaju se i rade u okviru financijskih mogućnosti.

Od sredstava uplaćenih kroz program Ministarstva znanosti i obrazovanja pribavljene su didaktičke igre, likovni materijali i sl. za djecu s posebnim potrebama i predškolarce.

SIGURNOST I ZAŠTITA DJECE I ZAPOSLENIH U VRTIĆU

Ispitivanja, pregledi i osposobljavanja iz područja zaštite na radu, zaštite od požara te zaštite okoliša koje je bilo potrebno obaviti u 2022./2023. pedagoškoj godini, po objektima:

Osposobljavanje djelatnika za zapaljive tekućine i plinove

Osposobljavanje djelatnika za zaštitu na radu i zaštitu od požara

Kupovina zaštitne obuče i odjeće za novozaposlene djelatnike

Servisi kosilica i trimera

Servisi vozila

Tehnički pregledi za vozila

Vrtić ŠVARČA:

Ispitivanja:

Hidrantska mreža

Plinodajavni sustav

Plinska kotlovnica

Dimovodni kanali

Vatrodojavna centrala

Sigurnosna rasvjeta

Tipkala

Strojevi i uređaji s povećanom opasnošću (kosilice, trimer, alat za rezanje,

- Elektro-plinski štednjak
- Plinska tava nagibna (tv.br. 066590SM25/2014)
- Plinska tava nagibna (tv.br. 066589SM25/2014)
- Plinski kotao za kuhanje (tv.br. 066621SM21/2014)
- Plinski kotao za kuhanje (tv.br. 066580SM21/2014)
- Miješalica za tijesto (tv.br. 0087719)
- Valjak za glačanje
- Klima komora KK2 (za eko napu)
- Klima komora KK1
- Strojarnica

el. nagibna tava, el. kotao za kuhanje, rezalica kruha, el. konvektomat, stroj za pranje posuđa, el. hladnjak (2 kom), el. hladnjak – zamrzivač (3 kom), stroj za pranje rublja, stroj za sušenje rublja

30 kom ventilkonvektora (zakon o zaštiti od požara čl. 40)

Dizalo

Sustav za odimljavanje

Servis:

Plinodajavni sustav

Plinski bojleri

Strojarnica

Vatrodojavna centrala

Dizalo (12 puta godišnje)
Čišćenje mastolova
Vatrogasni aparati
JVP-Karlovac
Čišćenje i dezinfekcija ventilokonvektora

Vrtić DUBOVAC:

Ispitivanja:

Hidrantska mreža
Plinodjavni sustav
Plinska kotlovnica
Dimovodni kanali
Vatrodojavna centrala
Sigurnosna rasvjeta
Tipkala
Strojevi i uređaji s povećanom opasnošću (Štednjak, napa, frižider..)
Kotlovnica

Servis:

Plinski bojler za grijanje (2 kom)
Solarni sustav
Dimovodni kanal
JVP-Karlovac
Alarmnog sustava
Videonadzor
Vatrodojavnog sustava (2 puta godišnje)
Vatrogasni aparati

Vrtić TURANJ:

Ispitivanja:

Hidrantska mreža
Kotlovnica
Sustav za dojavu požara

Uzemljenje za cisternu

Sigurnosna rasvjeta

Tipkala

Strojevi i uređaji s povećanom opasnošću (Štednjak, napa, frižider..)

Ventilokonvektori

Servis:

Vatrogasni aparati

Čišćenje dimovodnih kanala

Plamenik peći za centralno grijanje

Alarmni sustav

Videonadzor

Sustav za dojavu požara

JVP-Karlovac

Solarni sustav, podešavanje u ljetni režim rada i servis sustava

Čišćenje i dezinfekcija ventilokonvektora

Punjenje rashladnika vodom, prebacivanje kotlovnice na ljetni režim rada i pokretanje sustava hlađenja.

Vrtić RAKOVAC:

Ispitivanje:

Dizalo

Strojarnica

Strojevi i uređaji s povećanom opasnošću (Štednjak, napa, frižider..)

Hidrantska mreža

Sustav za dojavu požara

Sigurnosna rasvjeta

Tipkala

Ventilokonvektori

Servis:

Vatrogasni aparati

Dizalica topline

Dizalo (12 puta godišnje)

Vatrodojavna centrala

JVP-Karlovac

Čišćenje i dezinfekcija ventilokonvektora

Punjenje rashladnika vodom, prebacivanje kotlovnice na ljetni režim rada i pokretanje sustava hlađenja.

Klima komora

Alarmni sustav

Vrtić MAHIĆNO:

Ispitivanje:

Strojarnica

Strojevi i uređaji s povećanom opasnošću (Štednjak, napa, frižider..)

Hidrantska mreža

Sustav za dojavu požara

Sigurnosna rasvjeta

Tipkala

Ventilokonvektori

Servis:

Vatrogasni aparati

Vatrodojavna centrala (2 puta godišnje)

JVP-Karlovac

Čišćenje i dezinfekcija ventilokonvektora

Punjenje rashladnika vodom, prebacivanje kotlovnice na ljetni režim rada i pokretanje sustava hlađenja.

Alarmni sustav

Videonadzor

4. RAD NA NJEZI, SKRBI ZA TJELESNI RAST DJECE I BRIZI ZA NJIHOVO ZDRAVLJE

Izveštaj o radu zdravstvene voditeljice u Dječjem vrtiću „Četiri rijeke” za pedagošku godinu 2022./2023.

Tijekom pedagoške godine 2022./2023. njega i skrb za tjelesni razvoj i zdravlje djece obavljani su primjereno i u skladu s djelokrugom rada zdravstvene voditeljice u dječjem vrtiću. Svi uvjeti su ispunjeni prema zahtjevima struke a u skladu s pravilima djelovanja vrtića i prilagodbama prema potrebama djece te njihovim roditeljima.

Skrb za primjerene uvjete boravka djece

Svakodnevno je nadzirano pranje i dezinfekcija unutarnjeg te održavanje vanjskog prostora. Redovito održavanje postelnog rublja, krevetića za odmaranje, igraćaka i ostale opreme.

Zajedno s odgojiteljicama i članovima stručnog tima vodila se briga o sigurnosti djece u svim predvidivim situacijama.

Redovito je uređivana trava i raslinje, kao prevencija eventualnih nezgoda te uboda nametnika i insekata.

Vodila se briga o mikroklimatskim uvjetima u unutarnjem prostoru te vrijeme boravka na zraku koje je iznimno poticajno u svako doba godine ali uz ispunjene preduvjete zaštite od hladnoće i/ili sunca i vrućine.

Suradnja sa higijensko epidemiološkom službom

Epidemiološki nadzor nad zdravljem djece vršen je u suradnji sa Zavodom za javno zdravstvo Karlovačke županije i dr.med.spec. epidemiologom [REDACTED].

S obzirom na epidemiološku situaciju vezanom za COVID 19, mogućnosti širenja i oboljenja od Coronavirusa, postupalo se prema protokolu Službe za epidemiologiju Zavoda za javno zdravstvo Karlovačke županije.

Svi djelatnici su upućivani na redovite zdravstvene preglede vezane uz sanitarne iskaznice.

Prema isteku važeće potvrde o tečaju higijenskog minimuma tijekom pedagoške godine djelatnici su upućeni na pohađanje istog.

Redovito su rađene kontrole mikrobiološke ispravnosti hrane, vode, pribora, radnih površina, ruku djelatnika te analize obroka u pogledu kvalitete od strane djelatnika Zavoda za javno zdravstvo. Sve analize, kontrole i brisevi su bili uredni.

Prehrana djece

Kod izrade jelovnika nastojimo da su obroci raznoliki, da se uvode nova jela i namirnice, koliko se to može osigurati u procesu pripreme hrane i distribucije gotovih obroka s obzirom na postojanje pet objekata i jedne izdvojene jedinice. Reakcija djece na uvođenje novih jela i namirnica se prati i objektivno ih djeca vrlo dobro prihvaćaju. Zdravstvena voditeljica temeljito prati svu potrebnu literaturu i nove preporuke, te pohađa edukacije vezane uz prehranu.

HACCP sustav uredno se provodi kako bi sigurnost nabave, obrade i isporuke hrane bila na najvišoj mogućoj razini. U skladu s time vodi se odgovarajuća dokumentacija na dnevnoj, tjednoj, mjesečnoj i godišnjoj razini.

Tijekom godine vodila se briga o pedesetak djece od kojih su pojedini alergični na određene namirnice i o djeci koja zbog svog zdravstvenog stanja imaju posebne prehrambene navike.

Djeci se u skladu s preporukama pedijatra i nakon razgovora s roditeljima prilagodi jelovnik. Djeca sa prilagođenim jelovnikom prate se kroz cijelu godinu. Uglavnom se radi o alergijama na jaje, kravlje mlijeko, citruse, orašaste plodove te konzervanse. Uvedene su prikladne zamjene uzimajući u obzir i navike te želje djeteta a sve u svrhu da se i sa zamjenskim namirnicama zadovolji kalorijski unos hrane uz raznolikost. U istu svrhu obavljeno je dvadesetak razgovora s roditeljima.

U sklopu projekta „Živjeti zdravo“ u Tjednu zdravlja, održana je aktivnost o važnosti voća i povrća u našoj prehrani. U suradnji s roditeljima prikupili smo različite vrste povrća i izradili više vrsta smutija. Ovim aktivnostima djeca su jasnije razumjela zašto je važno hraniti se zdravo. Svi su se složili da bi ovakvu vrstu voćne užine voljeli raditi češće u vrtiću.

Antropometrijska mjerenja

U vrtiću je djeci mjerena tjelesna težina i visina te nisu uočena značajna odstupanja u rastu i razvoju. U suradnji s Medicinskom školom Karlovac odrađena su antropometrijska mjerenja u objektima Švarča i Rakovac.

Suradnja s Medicinskom školom Karlovac

Učenici Medicinske škole Karlovac u sklopu predmeta „Zdravo dijete“, „Bolesno dijete“, „Komunikacijske vještine“, zajedno sa svojim voditeljicama odrađivali su praktični dio nastave u objektima Švarča i Rakovac. Osim antropometrijskih mjerenja za djecu su pripremili predavanja i radionice na temu probavnog sustava, predavanje i radionicu na temu vitamini, memori i bojanke zdravstvene tematike.

Suradnja s Prirodoslovnom školom Karlovac

U sklopu projekta „Živjeti zdravo“ u Tjednu zdravlja, održana je aktivnost o vrstama i važnosti žitarica u našoj prehrani. Aktivnost je održala [REDAKCIJA], prof. prehrambenih predmeta. Djeca su upoznala različite vrste žitarica i sudjelovala u izradi zdravog obroka, zobene kaše.

Za projekt „Mačke“, Bubamarama iz vrtića Švarča u posjetu je došla dr. veterine, [REDAKCIJA]. Održala je predavanje o mačkama u kojem su djeca aktivno sudjelovala. Naučili su nešto novo i ponovili ono što su već znali.

Edukacija

Tijekom pedagoške godine zdravstvena voditeljica redovito je pohađala edukacije stručnog usavršavanja u organizaciji Hrvatske komore medicinskih sestara.

Teme stručnog usavršavanja:

- „Skrb o osobama sa šećernom bolesti i uloga medicinske sestre edukatora“
- „Regionalna anestezija u ortopediji“
- „Bol – peti vitalni znak“

Predavanja su odslušana online preko web stranice komore.

Ostale izdvojene edukacije kroz pedagošku godinu:

- U rujnu 2022. godine u Dječjem vrtiću Četiri rijeke održano je predavanje i predstavljanje edukativnog materijala iz područja promicanja zdravlja u predškolskoj dobi „Živjeti zdravo u vrtiću (u sklopu projekta „Živjeti zdravo“)“ – predavač: [REDAKCIJA], prof., Služba za promicanje zdravlja

- Listopad 2022. godine - „Vještine komunikacije“, predavač: dipl. psiholog [REDACTED] [REDACTED] u organizaciji Dječjeg vrtića Četiri rijeke
- Veljača 2023. godine u Dječjem vrtiću Četiri rijeke održano je predavanje „Senzomotoričke aktivnosti za djecu predškolske dobi“ u organizaciji Udruga „Zvončići“
- Veljača 2023. godine - „Stres i kako se nositi s njim“, predavač: dipl. psiholog [REDACTED] [REDACTED] u organizaciji Dječjeg vrtića Četiri rijeke

Tijekom siječnja i travnja 2023. godine u kuhinji vrtića Švarča održavala se praksa za učenike Prirodoslovne škole, smjer tehničar nutricionist. Svi učenici su odradili praksu prema planu i programu.

Prikaz pobola djece

Izostanci djece su redovito praćeni po odgojnim skupinama, a svaka liječnička potvrda nakon provedenog liječenja djeteta je evidentirana. Najviše izostanaka bilo je zbog respiratornih i zaraznih bolesti, te infektivnih bolesti probavnih organa. Zaprimiti su dvije tisuće tristo dvadeset i jedna liječnička potvrde. Detaljniji prikaz u ***Tabela 1. Prikaz pobola djece.***

U periodu između studenog 2022. godine do veljače 2023. godine došlo je do većeg broja pojave vodenih kozica, šarlaha i streptokokne upale grla.

Tijekom proljetnih mjeseci došlo je do većeg broja ušljivosti glave i zaraze malom dječjom glistom.

Adekvatnom higijenom prostora i opreme, primjerenim mikroklimatskim uvjetima, poticanjem što češćeg boravka na zraku, naglašavanjem pravilne odjeće i obuće, utječe se na što manji pobol djece.

Kroz godinu su obavljani savjetodavni razgovori s nekoliko roditelja zbog primijećene malnutricije i/ili slabijeg općeg razvoja djeteta, te se kroz dogovorene poduzete mjere u smislu promjene vrste hrane i dodatnu motivaciju, dođe do uspješnijeg uzimanja hrane.

Tijekom godine, praćena je i procijepljenost djece koja je u skladu s kalendarom cijepljenja. Pojedinačni slučajevi su upućeni na cijepljenje u suradnji s pedijatrima.

Tijekom veljače i travnja 2023. godine u vrtiću Dubovac prijavljeni su pojedinačni slučajevi zaraze Svrabom. Obaviještena je Služba za epidemiologiju Zavoda za javno zdravstvo Karlovačke županije te se postupalo u skladu s njihovim uputama i protokolima. Zaraza se nije proširila. Osim zaraze Svrabom, u vrtiću Dubovac tijekom travnja/svibnja 2023. godine došlo je do zaraze malom dječjom glistom te ušljivosti glave u tri odgojno obrazovne skupine. Obaviještena je Služba za epidemiologiju Zavoda za javno zdravstvo Karlovačke županije te se postupalo u skladu s njihovim uputama i protokolima.

Početkom travnja 2023. godine u vrtiću Mahićno prijavljeni su slučajevi zaraze malom dječjom glistom. Obaviještena je Služba za epidemiologiju Zavoda za javno zdravstvo Karlovačke županije te se postupalo u skladu s njihovim uputama i protokolima. S obzirom na dinamiku objekta svi njegovi zaposlenici i polaznici dobili su kemoprofilaksu i zaraza je vrlo brzo suzbijena.

Tijekom travnja 2023. godine u vrtiću Rakovac, u jednoj skupini prijavljeni su slučajevi zaraze malom dječjom glistom. Obaviještena je Služba za epidemiologiju Zavoda za javno zdravstvo Karlovačke županije te se postupalo u skladu s njihovim uputama i protokolima zaraza je vrlo brzo suzbijena.

Izdvojena pojavljivanje ušljivosti glave po objektima:

- *Dubovac (Pužići, Zečići, Leptirići, Teddy bearsi, Stars)*
- *Rakovac (Bubbles, Pčelice, Pandice)*
- *Švarča (Sovice, Bubamare, Zvezdice)*

Izdvojeno pojavljivanje male dječje gliste po objektima:

- *Mahićno (Ježići, Pahuljice, Balončići)*
- *Dubovac (Leptirići, Teddy bearsi, Stars)*
- *Turanj (Patkice, Kapljice, Žabice, Ribice, Slapići)*
- *Rakovac (Bubbles, Bubice, Vjeverice)*

U cilju što manjeg pobola, tijekom godine za roditelje su bili pripremljeni i dostupni edukativni letci vezani za preventivu i ponašanje u određenim situacijama vezanim za zdravlje djece. Odgojitelji su pravovremeno bili informirani i educirani kako postupati u

slučaju pojave zaraznih bolesti kod djece, o alergijama na hranu, povredama, i drugim sličnim situacijama.

Tokom godine je zbog zdravstvenih poteškoća obavljeno desetak individualnih razgovora sa roditeljima.

Kroz pedagošku godinu prema liječničkim potvrđama evidentirano je:

- četiri slučaja šeste bolesti,
- osamdeset slučajeva vodenih kozica
- trinaest slučajeva male dječje gliste
- petnaest slučajeva COVID 19,
- četiri slučaja upale uha,
- dvadeset i devet slučajeva upale oka,
- tri slučaja upale pluća
- jedan slučaj salmonelle
- jedan slučaj mononukleoze

Tabela 2. Prikaz pobola djece

Mjesec/ Godina	A00 - B99	G00 - H95	J00 - J99	K00 - K93	L00 - L99	N00 - N99	R00 - R99	S00 - T98	Z00 - Z99	BEZ DG.	Ukupno
09./21.	13	1	28	1	3	25	3	0	12	169	255
10./21.	5	9	32	1	2	2	19	0	1	218	289
11./21.	27	9	48	2	4	1	14	0	0	270	375
12./21.	27	3	16	1	1	0	5	1	0	183	237
01./22.	12	6	14	0	0	1	8	0	0	233	274
02./22.	14	8	18	0	1	1	12	0	0	235	289
03./22.	13	16	21	1	3	2	11	0	0	179	246
04./22.	19	8	12	1	1	1	8	1	1	93	145

05./22.	5	6	9	0	1	0	4	0	0	117	142
06./22.	1	2	0	0	0	0	4	0	0	40	47
07./22.	1	0	0	0	0	0	1	0	0	18	20
08./22.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	2
Ukupno	137	68	199	7	16	33	89	2	14	1756	2321

Prikaz djece sa stalnim pojačanim nadzorom

U vrtiću, osim uobičajenog pobola djece borave i djeca čije je zdravstveno stanje potrebno pojačano nadzirati tijekom cijele godine i postupati u skladu sa promjenama.

Tabela 3. Prikaz djece sa stalnim pojačanim nadzorom

Stanje	Tretman
Dijabetes	Edukacija odgojitelja i asistenta u skupini, praćenje vrijednosti glukoze u krvi, monitoring stanja, dijabetična prehrana
Febrilne konvulzije	Edukacija odgojitelja u skupini, pružanje prve pomoći po napadu, monitoring
Epilepsija	Edukacija odgojitelja u slučaju reakcije, pružanje prve pomoći po napadu, monitoring
Nutritivne alergije	Eliminacija alergena, adekvatna zamjena, edukacija odgojitelja u slučaju reakcije, pružanje pomoći i terapije
Kronični bronhitis	Monitoring stanja obzirom na pojavu alergena ili reakcije, edukacija, pružanje prve pomoći i terapije
Astma	Monitoring, u slučaju napada terapija, hitna pomoć
Inhalacione alergije s adrenalinskom i antihistaminskom terapijom	Monitoring stanja obzirom na pojavu alergena ili reakcije, edukacija odgojitelja u slučaju reakcije, pružanje pomoći i terapije

Evidencija ozljeda/hitnih stanja nastalih tijekom godine

Tijekom pedagoške godine poduzimane su sve mjere da se ozljede svedu na najmanju moguću mjeru. Tako se svakodnevno provodio nadzor nad opremom, stanjem okoliša, sanitarnim čvorovima i dvoranama da bi sigurnost djece bila apsolutna. Ove pedagoške godine uočen je povećan broj ozljeda/hitnih stanja.

Tabela 4. Prikaz ozljeda/hitnih stanja nastalih tijekom godine

Vrsta ozljede	Mjesto ozljede	Poduzete mjere
Pričepljeni prsti	Ulazna vrata vrtića	Prva pomoć – hladni oblog. Obaviješteni roditelji.
Udarac u nos	Soba dnevnog boravka	Prva pomoć – zaustavljanje krvarenja Obaviješteni roditelji, upućeni na hitni prijem.
Posjekotina kože čela	Igralište (izvan vrtića) – nogometni gol	Prva pomoć – zaustavljanje krvarenja, dezinfekcija rane, povoj, smirivanje djeteta. Obaviješteni roditelji, upućeni na daljnju obradu.
Udarac, posjekotina kože genitalija	Dvorište vrtića	Prva pomoć – zaustavljanje krvarenja, oblog, smirivanje djeteta. Obaviješteni roditelji, upućeni na daljnju obradu.
Prijelom potkoljenice	Soba dnevnog boravka	Prva pomoć Obaviješteni roditelji. Naknadno roditelji javili da se radi o prijelomu potkoljenice.
Febrilne konvulzije (epileptični napadaj)	Kupaona dnevnog boravka	Prva pomoć, poziv hitnoj pomoći, obaviještena zdravstvena voditeljica. Obaviješteni roditelji. Pratnja u kolima hitne pomoći (matični odgojitelj).
Epileptični napadaj	Dvorana dječjeg vrtića	Prva pomoć, poziv hitnoj pomoći, obaviještena zdravstvena voditeljica. Obaviješteni roditelji. Pratnja u kolima hitne pomoći (matični odgojitelj).

Uganuće stopala	Dvorište vrtića	Prva pomoć – smirivanje djeteta. Obaviješteni roditelji, upućeni na hitni prijem (uganuće stopala)
Ugriz usnice, povraćanje sukrvice sa ugrušcima krvi	Soba dnevnog boravka	Prva pomoć – zaustavljanje krvarenja, smirivanje djeteta. Povraćanje s ugrušcima krvi. Obaviješteni roditelji, upućeni na daljnju obradu.
Prijelom malog prsta desne ruke	Dvorište vrtića	Prva pomoć – smirivanje djeteta. Obaviješteni roditelji, upućeni na daljnju obradu (prijelom)
Udarac u glavu, posjekotina kože	Soba dnevnog boravka	Prva pomoć – zaustavljanje krvarenja, smirivanje djeteta. Majka je u tom trenu došla i preuzela dijete i ozljedu. Savjetovano je majci daljnja obrada (hitni prijem-dva šava).
Prijelom desne ruke	Dvorište vrtića	Prva pomoć – smirivanje djeteta. Obaviješteni roditelji, upućeni na hitni prijem (prijelom)

Poslovi ekonoma

Zdravstveni voditelj osim redovnih poslova obavlja i poslove ekonoma tijekom pedagoške godine 2022./2023. Poslovi obuhvaćaju nabavu pribora i sredstava za čišćenje i održavanje higijene.

5. ODGOJNO- OBRAZOVNI RAD

Evaluacija odgojno-obrazovnog procesa temelji se na procjeni odgojitelja i stručnih suradnika i primjeni određenih tehnika i instrumenata: upitnika, protokola, pedagoške dokumentacije, refleksije i samorefleksije te timskog pristupa u radu. Također, evaluacija odgojno-obrazovnog rada temelji se na Mjesečnim izvješćima odgojitelja o odgojno-obrazovnom radu te Godišnjem izvješću o radu pisanom u digitalnoj formi (putem Google obrasca koji je izradio pedagog).

U odnosu na vrstu programa koja se provodi u našem vrtiću izvješće sadržava realizaciju bitnih zadataka u redovitom programu. Osim toga, izvješće sadržava i realizaciju bitnih zadataka u posebnim programima:

- realizaciju posebnog 10-satnog programa ranog učenja engleskog jezika – tri odgojne skupine,
- realizaciju posebnog cjelodnevnog Montessori programa – dvije odgojne skupine,
- realizaciju cjelodnevnog integriranog sportskog programa – jedna odgojna skupina,
- realizaciju kraćeg programa senzomotorne stimulacije – jedna odgojna skupina,
- realizaciju kraćeg programa medijske pismenosti,
- realizaciju posebnog preventivnog programa prometne kulture i sigurnosti djece u prometu,
- realizaciju programa javnih potreba (programa predškole za djecu koja nisu uključena u redoviti program).

Iz složene i dinamičke strukture odgojno-obrazovnog procesa izdvajamo:

5.1. Specifičnosti odgojno-obrazovnog rada tijekom pedagoške godine 2022./2023.

5.2. Nastavak provedbe projekta „Unapređenje kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja u Karlovcu II“

5.3. Razvijanje postojećih i novih posebnih programa odgoja i obrazovanja

5.4. Proces prilagodbe novoupisane djece

5.5. Rad s djecom s posebnim potrebama

5.6. Unapređivanje kvalitete prostorno-materijalnog okruženja

- 5.7. Primjenu *projektne metode* u radu
- 5.8. Ostvarivanje i vrednovanje *programa predškole*
- 5.9. Ostvarivanje i vrednovanje *cjelodnevnog programa ranog učenja engleskog jezika*
- 5.10. Ostvarivanje i vrednovanje *Montessori programa*
- 5.11. Ostvarivanje i vrednovanje *integriranog sportskog programa*
- 5.12. Ostvarivanje i vrednovanje *kraćeg programa senzomotorne stimulacije*
- 5.13. Ostvarivanje i vrednovanje *kraćeg programa medijske pismenosti*
- 5.14. Ostvarivanje i vrednovanje *posebnog preventivnog programa prometne kulture i sigurnosti djece u prometu*
- 5.15. Djelovanje Eko vrtića
- 5.16. Izniman doprinos u profesionalnom pristupu i stručno-pedagoškom radu
- 5.17. Izvješće o radu pedagoga
- 5.18. Izvješće o radu psihologa
- 5.19. Izvješće o radu ravnatelja

5.1. Specifičnosti odgojno-obrazovnog rada

Izvješće o radu odnosi se na rad 33 odgojne skupine svih objekata u sastavu Dječjeg vrtića Četiri rijeke u pedagoškoj godini 2022./2023.

Radi se o sljedećim objektima:

- Rakovac, Grge Tuškana 9a (sjedište vrtića)
- Švarča, Ivice Gojaka 4
- Dubovac, Kupska 8
- Turanj, Turan 20
- Mahićno, Mahićno 122A
- Izdvojena jedinica vrtića Mahićno, Mahićno 92

Od 12. svibnja 2022. do 20. svibnja 2022., na redovnom natječaju za prijem nove djece, zaprimljeno je ukupno 325 zahtjeva (e-prijava), od čega je uvjete za upis u dječji vrtić na

datum 01.09.2022. zadovoljavalo 234 djece. U pedagoškoj godini 2022./2023. nastavljena je digitalizacija procesa upisa djece u dječje vrtiće Grada Karlovca te je predaja zahtjeva za upis bila moguća isključivo u elektroničkom obliku, prvi put preko nacionalnog sustava *e-gradani*.

Prema Odluci o upisu djece rane i predškolske dobi u program predškolskog odgoja i obrazovanja za pedagošku godinu 2022./2023. donesenoj 4. svibnja 2022. godine (Klasa: 003-06/22-01/1, Ur. broj: 2133-82-01/01-22-24), broj upisnih mjesta za pedagošku godinu 2022./2023. bio je 58 poštujući normative propisane Državnim pedagoškim standardom (NN 63/08). Zbog povećane potrebe za upisnim mjestima, u Dječjem vrtiću Četiri rijeke nastavile su s radom dodatne 3 ranije formirane odgojne skupine (po jedna odgojna skupina u vrtićima Rakovac, Dubovac i Turanj), a od 01.12.2022. formirana je još 1 odgojna skupina pri vrtiću Mahićno za djecu koja su uvjete za polazak u vrtić stekla nakon 1. rujna. Tako je ukupan broj odgojnih skupina u pedagoškoj godini 2022./2023. bio je 33 (26 vrtićkih i 7 jasličkih).

U vrtiću Rakovac bilo je smješteno ukupno 9 odgojnih skupina, u vrtiću Švarča 8 odgojnih skupina, a u vrtiću Dubovac 7 odgojnih skupina. Vrtić Turanj brojao je 5 odgojnih skupina, dok su u vrtiću Mahićno bile 4 odgojne skupine od čega jedna u Izdvojenoj jedinici u prostoru Mjesnog odbora Mahićno na adresi Mahićno 92.

Program predškolskog odgoja i obrazovanja Dječjeg vrtića Četiri rijeke u pedagoškoj godini 2022./2023. pohađalo je ukupno 769 djece (146 djece jasličke i 623 djece vrtićke dobi). Program predškole organiziran je na 3 lokacije (DV Turanj, DV Mahićno i OŠ Rečica) za ukupno 32 djece. Prijave za upis u program predškole provedene su također elektroničkim putem (putem Google obrasca) te su roditelji u razdoblju od 19. srpnja 2022. do 31. kolovoza 2022. mogli prijaviti dijete za upis u program predškole.

Tablica 5 - Pregled broja djece korisnika vrtića u pedagoškoj godini 2022./2023.

Vrtić	Ukupan broj skupina	Broj jasličkih skupina	Broj vrtićkih skupina	Ukupan broj djece	Ukupan broj djece jasličke dobi	Ukupan broj djece vrtićke dobi
Dubovac	7	1	6	160	26	134
Turanj	5	1	4	118	20	98
Rakovac	9	1	8	215	28	187

Švarča	8	2	6	193	38	155
Mahično	4	2	2	83	34	49
UKUPNO	33	7	26	769	146	623

Pojedine skupine dobno su mješovite što podrazumijeva i veći raspon dobi između najmlađeg i najstarijeg djeteta. Rad u takvim skupinama ima svoje prednosti, ali i nedostatke. Pokazalo se da interakcija djece različite dobi kroz pojedine aktivnosti pomaže u socijalizaciji, u stjecanju osjećaja sigurnosti i u međusobnoj komunikaciji te u usvajanju prihvatljivog ponašanja (surađivanje, dijeljenje, čekanje na red itd.). S druge strane, dobna heterogenost skupine zahtijeva više angažmana za prilagodbu aktivnosti djeci različitih dobi. U pedagoškoj godini 2022./2023. u 28 odgojnih skupina upisana su djeca 2 i više različita godišta. Od toga su u 1 odgojnoj skupini upisana djeca 3 različita godišta (djeca u dobi od 4 do 7 godina), dok su u 4 odgojne skupine upisana djeca 4 različita godišta (djeca u dobi od 3 do 7 godina).

Od ostalih specifičnosti u radu valja izdvojiti sljedeće: specifične obiteljske situacije (udomiteljstvo, razvodi braka, prekidi vanbračnih zajednica, nesporazumi i neslaganja roditelja oko roditeljske skrbi, neprimjereno ponašanje roditelja/članova uže obitelji prilikom dolaska u vrtić) i provođenje odgojno-obrazovnog procesa u prostorima čija primarna namjena nije cjelodnevni boravak djece u njima.

5.2. Provedba projekta „Unaprjeđenje kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja u Karlovcu II“

U pedagoškoj godini 2022./2023. Dječji vrtić Četiri rijeke nastavio je realizaciju projekta unaprjeđenja kvalitete odgoja i obrazovanja u dječjim vrtićima Grada Karlovca, financiranog sredstvima iz Europskih socijalnih fondova. Radi se o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt „Unaprjeđenje kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja u Karlovcu II“ u okviru poziva „Nastavak unaprjeđenja usluga za djecu u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja“ (UP.02.2.2.16.0204).

Opći cilj projekta je doprinijeti usklađivanju poslovnog i obiteljskog života obitelji s uzdržavanim članovima uključenima u programe ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Specifični cilj projekta je unaprjeđenje usluga koje pruža vrtić kroz produljenje radnog

vremena s ciljem omogućavanja bolje ravnoteže između poslovnih obaveza i obiteljskog života zaposlenih roditelja.

Dana 3. srpnja 2023. predstavnici Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Ureda za financiranje i ugovaranje projekata EU kao Posredničkog tijela razine 2 (PT2) došli su u najavljeni posjet Dječjem vrtiću Četiri rijeke. Tom prilikom obavili su provjeru na licu mjesta čija je svrha bila kontrola provedenih financiranih aktivnosti za Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava UP.02.2.2.16.0204 „Unaprjeđenje kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja u Karlovcu II“ financiranog iz poziva „Nastavak unaprjeđenja usluga za djecu u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja“ UP.02.2.2.16. Osim uvida u cjelokupnu projektnu dokumentaciju, predstavnici HZZ-a obavili su i uvid u neposredan odgojno-obrazovni rad. Također, izvršen je uvid u provedbu mjera informiranja i vidljivosti kao i fizička provjera nabavljene opreme u sklopu projekta.

5.2.1. Produljenje radnog vremena vrtića

Tako je u svim objektima Vrtića nastavljeno pružanje usluge produljenog boravka djece sukladno potrebama zaposlenih roditelja, a najdulje do 20 sati u vrtićima Turanj i Mahićno te do 22 sata u vrtićima Dubovac, Rakovac i Švarča. Produljeni boravak u vrtiću (između 16:00 i 22:00 sati) tijekom pedagoške godine 2022./2023. koristilo je ukupno 214 djece jasličke i vrtićke dobi.

5.2.2. Edukacije stručnog kadra

U okviru Projekta financirana su stručna usavršavanja stručnih djelatnika Vrtića. Kada je riječ o grupnim oblicima stručnih usavršavanja, tijekom pedagoške godine 2022./2023. provedena su 2 modula praktične edukacije iz područja edukacijske kineziologije – Brain Gym-a. Edukaciju je provela profesorica edukacijske rehabilitacije [REDACTED] ujedno i licencirani instruktor Brain Gym-a, RelaxKids Coach, reedukator psihomotorike i Points of You praktičar. Radi se o stručnom usavršavanju za potrebe provođenja programa senzomotorne stimulacije u predškolskoj dobi. Edukacija je provedena tijekom ožujka 2023. godine u prostoru DV Četiri rijeke. U edukaciju je bilo uključeno 17 odgojitelja.

Kada je riječ o individualnim oblicima stručnih usavršavanja financiranim sredstvima EU, DV Četiri rijeke je stručne djelatnike zaposlene preko Projekta EU, tijekom pedagoške godine 2022./2023., uključio u sljedeće edukacije:

1. Modularna edukacija *Odgoj za održivi razvoj* u Stručno-razvojnem centru DV Srednjaci u Zagrebu – 1 odgojitelj
2. Modularna edukacija *Terapija igrom: vještine i intervencije u radu s djecom* u Centru Proventus u Zagrebu – 1 stručni suradnik
3. Modularna edukacija *Primjena terapijske igre u vrtićkom okruženju* u Centru Proventus – 1 odgojitelj

Cjeloviti popis provedenih grupnih i individualnih edukacija nalazi se u poglavlju 7. Stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih djelatnika.

5.2.3. Nabava didaktičkih sredstava i opreme

U okviru Projekta nabavljena su dodatna didaktička sredstva i oprema za provedbu programa senzomotorne stimulacije, prometne preventive i medijske pismenosti kao i za stvaranje uvjeta za provedbu eko programa. Cjelovita evidencija o nabavi didaktičkih sredstava i opreme nalazi se u poglavlju 5.6. Unapređivanje kvalitete prostorno-materijalnog okruženja.

5.3. Razvijanje postojećih i novih posebnih programa odgoja i obrazovanja

DV Četiri rijeke je u srpnju 2022. dobio suglasnost Ministarstva znanosti i obrazovanja za provedbu Cjelodnevnog integriranog sportskog programa te je, s početkom pedagoške godine 2022./2023., započela provedba programa u jednoj (1) odgojnoj skupini vrtića Rakovac. Za potrebe provođenja programa, tijekom pedagoške godine su kontinuirano nabavljani potrebni sportski rekviziti i oprema, u suradnji s voditeljicom programa.

Također, s početkom pedagoške godine 2022./2023., Cjelodnevni program ranog učenja engleskog jezika proširen je na još jednu (1) skupinu vrtića Dubovac te se od 01.09.2022. program provodi u ukupno 3 mješovite vrtićke skupine (2 u vrtiću Dubovac i 1 u vrtiću Rakovac), uz suglasnost nadležnog ministarstva. Odgojitelji su se kontinuirano stručno usavršavali za provedbu programa. Ove se pedagoške godine 1 odgojiteljica dodatno educirala pohađanjem metodičkih radionica za voditelje programa ranog učenja engleskog jezika. Organizator edukacije je *Jezik i vrtić*, a radionice su se održavale jednom mjesečno u online formatu.

Nadalje, tijekom pedagoške godine 2022./2023. ostvarivali su se uvjeti za implementaciju elemenata terapijske igre u vrtićko okruženje. U tom kontekstu, 1 odgojiteljica i 1 stručni suradnik (pedagog) završili su edukacije *Primjena terapijske igre u vrtićkom okruženju*,

odnosno *Terapija igrom: vještine i intervencije u radu s djecom*, u organizaciji Centra Proventus. U konzultaciji s nadležnim ministarstvom, pisanje programa i ishođenje suglasnosti za provedbu nije bilo potrebno, budući da se terapijskom igrom potiče razvoj socio-emocionalnih vještina djeteta što je dio temeljnog i redovitog stručnog rada svake predškolske ustanove. Razvijanje uvjeta za primjenu terapijske igre u vrtićkom okruženju nastaviti će se i u idućoj pedagoškoj godini opremanjem prostora potrebnim didaktičkim materijalima.

U pedagoškoj godini 2022./2023. Dječji vrtić Četiri rijeke (objekt Turanj) stekao je status Međunarodne Ekoškole. Riječ je o programu osmišljenom za provedbu smjernica odgoja i obrazovanja za okoliš na razini čitavih odgojno-obrazovnih ustanova (osnovne i srednje škole, dječji vrtići i učenički domovi, škole za djecu s posebnim potrebama i fakulteti). Uvjet za stjecanje statusa bilo je ispunjavanje 7 koraka:

1. osnivanje Eko odbora,
2. ocjena stanja okoliša,
3. izrada plana djelovanja,
4. rad prema izrađenom planu,
5. praćenje provedbe plana i ocjenjivanje,
6. obavješćivanje javnosti te uključivanje medija i
7. osmišljavanje Eko kodeksa.

Pri ispunjavanju potrebnih koraka, DV Četiri rijeke je blisko surađivao s Udrugom Lijepa Naša, nacionalnim koordinatorom za provedbu programa održivog razvoja u Republici Hrvatskoj. Svi poduzeti koraci i uloženi naponi rezultirali su stjecanjem statusa Međunarodne Ekoškole u lipnju 2023. godine te preuzimanjem zelene zastave na Susretu Međunarodnih Ekoškola Republike Hrvatske održanom u Zagrebu. Nakon toga, ispred vrtića Turanj organizirana je i Svečanost podizanja zelene zastave na kojoj su uz djecu i djelatnike vrtića, sudjelovali i mnogobrojni gosti.

U kontekstu stjecanja statusa Eko vrtića i provedbe eko programa u vrtiću Turanj, važno je istaknuti i da su 2 odgojiteljice završile edukaciju u Stručno-razvojnom centru za provedbu programa odgoja za održivi razvoj (DV Srednjaci u Zagrebu) te je započet postupak

verifikacije posebnog programa od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja. S početkom pedagoške godine 2023./2024., očekuje se početak provedbe programa u vrtiću Turanj. Za potrebe provedbe programa započeto je i opremanje didaktičkim sredstvima. Dio sredstava za edukacije te opremu osigurano je Projektom EU.

Također, financijskim sredstvima EU fondova omogućen je razvoj postojećih programa senzomotorne stimulacije, prometne preventive i medijske pismenosti. Osim didaktičkih sredstava i opreme za senzomotornu stimulaciju i prometni odgoj, u ovoj su pedagoškoj godini nabavljena i sredstva digitalne tehnologije potrebna za razvoj medijske pismenosti (fotoaparat s kamerom, stativ, diktafon).

Prateći razvoj suvremenog društva, uočavamo potrebu za poticanjem razvoja znanstvene pismenosti u predškolskoj dobi. Iz tog razloga, u idućoj pedagoškoj godini planira se započeti razvoj uvjeta za provedbu STEM programa (science, technology, engineering i mathematics) u našem vrtiću. U tom kontekstu, ove se pedagoške godine nekolicina odgojitelja čiji je STEM predmet interesa, dodatno educirala u tom području.

5.4. Proces prilagodbe novoupisane djece

U pedagoškoj godini 2022./2023. u vrtić je upisano 89 nove djece jasličke dobi (1-3 g.). Djeca jasličke dobi smještena su u sljedeće odgojne skupine:

- u vrtiću Rakovac u skupinu Ribice,
- u vrtiću Mahićno u skupine Ježići i Tratinčice,
- u vrtiću Turanj u skupinu Patkice,
- u vrtiću Dubovac u skupinu Mačkice,
- u vrtiću Švarča u skupine Sovice i Medvjedići.

Za prilagodbu su pripremljeni i osigurani sljedeći uvjeti:

- zajednički rad odgojitelja – fleksibilno, prema procijenjenoj situaciji,
- poticajno okruženje u skladu s potrebama djece - dobro pripremljena i bogata materijalna sredina te
- pomoć i podrška ostalih djelatnika vrtića (asistenata, stručnih suradnika i ravnatelja).

5.4.1. Realizirane pripreme i provedeni postupci

U odnosu na dijete i roditelje provedeni su sljedeći postupci:

- **Inicijalni intervjui s roditeljima** započeli su 11. srpnja, a trajali su do 23. kolovoza 2022. Inicijalne intervjue su obavljali stručni suradnici psiholog i pedagog te zdravstveni voditelj, sa svakim novoupisanim djetetom i roditeljem, uz upitnik o djetetu i relevantnu medicinsku dokumentaciju.
- **Inicijalni roditeljski sastanci za roditelje novoupisane djece** održani su 23.8. i 24.8.2022. u dvorani vrtića Rakovac. Na inicijalnim sastancima roditelji su upoznati sa svojim pravima i obavezama te Kućnim redom vrtića. Također, roditeljima je prezentiran ritam dana u dječjem vrtiću kao i tijek prilagodbe na vrtić. Sastancima su prisustvovala ravnateljica, pedagoginje, psihologinja i zdravstvena voditeljica.
- **Roditeljski sastanci na razini odgojnih skupina** održani su tijekom rujna 2022. Na prvim roditeljskim sastancima, odgojitelji su se osvrnuli na tijek prilagodbe kao i na razvojne karakteristike djece jasličke dobi. Također, roditelji su dobili sve potrebne informacije o boravku njihove djece u dječjem vrtiću.
- **Adaptacija** je započela 30. i 31.8.2022. **zajedničkim druženjem i upoznavanjem** odgojitelja, djece i roditelja u matičnim odgojnim skupinama. To je bila prilika za upoznavanje djece i roditelja s odgojiteljima i prostorom kao i za razmjenu važnih informacija. Adaptacija je organizirana u popodnevni satima, a trajala je oba dana po 1h. Od 1. rujna djeca su počela ostajati u vrtiću bez roditelja te se postupno privikavati na novu okolinu.
- **Postupno prilagođavanje djeteta**

Za svako dijete je s roditeljem dogovoren postepeni proces privikavanja. Prvi dan dijete je ostalo bez roditelja 30 minuta, nakon čega se boravak bez roditelja produžavao sve dok nisu uvedeni svi obroci i popodnevni odmor. Prosječno trajanje prilagodbe bilo je 2 tjedna, ovisno o faktorima kao što su: poboljšavanje, kontinuitet u dolascima, karakter djeteta i prethodna iskustva s odvajanjem od roditelja, poštivanje dogovorenih smjernica.

- **Protokoli praćenja tijeka adaptacije**

Odgojitelji su, za potrebe praćenja tijeka adaptacije, na raspolaganju imali obrazac namijenjen ispunjavanju za svako pojedino dijete tijekom prva 4 tjedna boravka u vrtiću. Protokolom je praćeno ponašanje djeteta prilikom odvajanja od roditelja, tijekom dana te prilikom dolaska roditelja po dijete. Također, praćeno je zadovoljavanje primarnih fizioloških potreba djeteta

tijekom adaptacije kao i suradnja s roditeljima. Obrazac su ispunjavali odgojitelji shodno vlastitom interesu.

- **Uključivanje roditelja**

Roditelji su bili prisutni u odgojnoj skupini prva 2 dana adaptacije nakon čega je dijete 3. dan ostalo kraći period (30 minuta) bez roditelja. Nakon toga je vrijeme boravka bez roditelja iz dana u dan produžavano sve dok proces prilagodbe nije završen. Tijekom cijelog procesa adaptacije, odgojitelji su usmenim putem informirali roditelje o tijeku adaptacije te od roditelja dobivali informacije o specifičnim potrebama djeteta.

- **Osvrt na adaptaciju**

Odgojitelji jasličkih skupina su se, u okviru Godišnjeg izvješća o radu odgojitelja, osvrnuli i na proces adaptacije. Iz toga proizlaze sljedeći zaključci koji se odnose na trajanje i težinu prilagodbe, najčešće reakcije djece tijekom prilagodbe, faktore koji su otežavali i olakšavali proces prilagodbe, zadovoljstvo odgojitelja suradnjom s roditeljima tijekom tog razdoblja i prijedloge za unapređenje procesa prilagodbe u idućoj pedagoškoj godini.

5.4.2. Trajanje i težina procesa prilagodbe

Prilagodba je trajala u prosjeku 1,5 mjesec te je u većini odgojnih skupina završena do sredine listopada. Manji dio djece u svakoj skupini se, zbog čestih poboljšavanja i teške adaptacije, adaptirao kasnije. Najviše je djece imalo laku ili srednje tešku adaptaciju, dok je kod nekolicine djece adaptacija na vrtić bila teška (dugotrajna i popraćena izrazito burnim reakcijama).

5.4.3. Reakcije djece na prilagodbu

Najčešće reakcije tijekom prilagodbe bile su: plač djeteta pri odvajanju od roditelja i nakon njega, pokušaji bježanja, stajanje ispred vrata sobe, pojava agresivnih ponašanja prema drugoj djeci, odbijanje hrane, traženje fizičkog kontakta s odgojiteljima (nošenja, maženja), pojačano traženje prijelaznih objekata.

5.4.4. Faktori koji su otežavali proces prilagodbe

Brojnost djece i polazak svih u vrtić u isto vrijeme, neredovitost u dolascima/ česti izostanci zbog bolesti, cjelodnevni boravak u vrtiću već nakon nekoliko dana, povremeni ulasci i izlasci ostalog osoblja, plač druge djece, nespremnost roditelja da uvažuje preporuke odgojitelja, čimbenici su koji su, prema mišljenju odgojitelja, otežavali proces prilagodbe djece na vrtić.

5.4.5. Faktori koji su olakšavali proces prilagodbe

Poticajan prostor, dovoljno sredstava i materijala za igru, glazba, korištenje glazbenih instrumenata, tjelesni kontakt odgojitelja s djecom, prihvaćanje od strane starije i ranije adaptirane djece, kvalitetna suradnja s roditeljima, pomoć 3. osobe u skupini, kvalitetna suradnja u odgojiteljskom timu (dogovor oko smjena i preklapanja radnog vremena), prijelazni objekti, boravak na terasi te opuštenost, strpljivost i pripremljenost odgojitelja, čimbenici su koji su, prema mišljenju odgojitelja, olakšali proces prilagodbe djece na vrtić.

5.4.6. Zadovoljstvo odgojitelja suradnjom s roditeljima tijekom prilagodbe te informiranost i pripremljenost roditelja

Veći dio odgojitelja zadovoljan je ili izrazito zadovoljan suradnjom s roditeljima tijekom prilagodbe. Prosječna ocjena kojom su ocijenili zadovoljstvo suradnjom je 4,3 na skali od 1 do 5.

Većinom su mišljenja da su roditelji bili dobro informirani o tijeku i specifičnostima prilagodbe prije polaska djeteta u vrtić (6 odgojiteljskih parova smatra da su roditelji bili dobro informirani, dok 1 odgojiteljski par smatra da roditelji nisu bili dobro informirani). Dio odgojitelja ističe da su roditelji bili spremni na prilagodbu u smislu informiranosti i očekivanja, no da nisu emocionalno bili spremni na odvajanje od djeteta, što je indirektno utjecalo na tijek i trajanje adaptacije.

Kada je riječ o načinima na koje se može pridonijeti boljoj informiranosti i pripremljenosti roditelja, odgojitelji smatraju da bi roditelje o tijeku adaptacije trebalo informirati već u lipnju kako bi imali više vremena za pripremu, umjesto u kolovozu kako se uobičajeno prakticira. Uz to, odgojitelji predlažu održavanje roditeljskih sastanaka na razini odgojnih skupina prije početka adaptacije i to u suradnji sa stručnim suradnicima. Još jedna od mogućnosti je sudjelovanje odgojitelja na inicijalnom roditeljskom sastanku za sve roditelje novoupisane djece. Također, izradu letaka i brošura za roditelje na temu adaptacije vide kao način na koji se može pridonijeti boljoj informiranosti i pripremljenosti roditelja.

5.4.7. Prijedlozi za unaprjeđenje kvalitete procesa prilagodbe

Odgojitelji su mišljenja da bi inicijalni roditeljski sastanak trebalo održati što ranije, po mogućnosti već u lipnju kao i da bi se roditeljski sastanci na razini odgojnih skupina trebali održati prije početka adaptacije u suradnji odgojitelja sa stručnim timom. Također, prijedlog je da se, za vrijeme trajanja adaptacije, osigura 3. odgojitelj ili druga osoba (npr. njegovatelj) u skupini kao i da se adaptacija organizira na način da ne kreću sva djeca u isto vrijeme u

vrćić. Jednako tako, organizacija rada na način da su veća preklapanja radnog vremena odgojitelja te poštediti od rada u dežurstvu mogu, prema mišljenju odgojitelja, unaprijediti proces prilagodbe. Traženje načina kako kvalitetnije informirati roditelje o procesu adaptacije još je jedan od prijedloga za unaprjeđenje cjelokupnog procesa. Odgojitelji vide stručni tim kao značajan faktor za unaprjeđenje kvalitete adaptacije u smislu ranog informiranja roditelja, asistiranja u skupini tijekom adaptacije te informiranja odgojitelja o specifičnostima novoupisane djece.

5.5. Rad s djecom s posebnim potrebama

Indikatori kvalitete provedbe programa s djecom s posebnim potrebama bili su:

- ostvarenost posebnih razvojnih zadataka u odnosu na dijete,
- kvaliteta i kvantiteta povoljnih prilika i poticaja za dijete,
- dosljednost i sustavnost u timskom pristupu,
- Individualizirani odgojno-obrazovni plan i program (IOOP) za 2 djece s teškoćama u razvoju.

Bitne zadatke u radu s djecom koja imaju posebne potrebe bile su:

- kreiranje razvojno poticajnog okruženja u kojem će dijete s posebnim potrebama razvijati svoje kompetencije i zadovoljiti svoje posebne potrebe,
- timski pristup - zajedničko usmjereno djelovanje stručnih suradnika, odgojitelja i asistentata te roditelja s ciljem zadovoljavanja djetetovih posebnih potreba i stimulacije djetetova razvoja,
- jačanje kompetencija odgojitelja, asistentata i stručnih suradnika za rad s djecom koja imaju posebne odgojno-obrazovne potrebe.

Ometajući čimbenici pri ostvarivanju posebnih zadataka u odnosu na dijete bili su:

- povećan broj djece u odgojnim skupinama,
- boravak u manjem prostoru,
- nedostatak kontinuiranog vrednovanja odgojno-obrazovnog rada,
- nesuradljivost djeteta,
- česti izostanci djeteta zbog bolesti,

- izmjene asistenata zbog odsutnosti matičnog asistenta,
- otežana komunikacija s roditeljima,
- izostanak edukacije stručnih djelatnika i asistenata za rad s djecom s teškoćama u razvoju.

Olakšavajuće okolnosti pri ostvarivanju posebnih zadaća u odnosu na dijete bile su:

- individualni pristup djetetu,
- stalni asistent (koji s djetetom boravi više godina zaredom),
- angažiranost asistenata,
- kvalitetna komunikacija između odgojitelja i asistenta,
- otvorena komunikacija i kvalitetna suradnja s roditeljima te
- suradnja s vanjskim suradnicima edukacijsko-rehabilitacijskog profila,
- prihvaćenost djeteta od strane ostale djece iz skupine,
- prethodna djetetova iskustva s prilagodbom na vrtić.

Tablica 6 - Poslovi koji su se provodili s ciljem ostvarenja navedenih zadaća

UPOZNAVANJE RIZIČNIH FAKTORA putem: <ul style="list-style-type: none"> ❖ inicijalnih intervjua ❖ individualnih razgovora s roditeljima ❖ upitnika ❖ relevantne medicinske i druge dokumentacije 	Psiholog, pedagozi, zdravstveni voditelj, odgojitelji
TRIJAŽA, PRAĆENJE RAZVOJA I ZDRAVLJA putem: <ul style="list-style-type: none"> ❖ upitnika, lista praćenja, razvojnih lista ❖ standardiziranih psihologijskih instrumenata (RTC Test, ADHD – T, PROS/AG) ❖ neposrednog individualnog rada s djetetom 	Odgojitelji Asistenti Psiholog Edukacijski rehabilitatori (vanjski

<ul style="list-style-type: none"> ❖ rada unutar odgojne skupine ❖ izrade i provođenja individualiziranih odgojno-obrazovnih programa u suradnji svih stručnih djelatnika ❖ neposrednog rada s roditeljima ❖ prihvaćanja uputa i smjernica za rad od strane vanjskih stručnjaka 	<p>suradnici)</p> <p>Radni terapeuti (vanjski suradnici)</p> <p>Zdravstveni voditelj</p>
<p>PROMJENE U PROSTORNO-MATERIJALNOM KONTEKSTU kroz specifične poslove poput:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ formiranja kutka za osamu/ izrade kućice za osamu ❖ formiranja kutića emocija ❖ formiranja centra za vizualno potpomognutu komunikaciju (PECS) ❖ izrade poticaja za senzomotornu stimulaciju (taktilnih, zvučnih, vizualnih, proprioceptivnih, vestibularnih) ❖ osiguravanja prirodnih i rastresitih materijala (pijeska, zemlje, kamenčića, sjemenki, kukuruza, riže i sl.) ❖ izrade poticaja za razvoj fine motorike ❖ izrade knjižice sa socijalnim pričama ❖ izrade slikopriča ❖ izrade knjižice koja prati aktivnosti skupine ❖ izrade slikovnog plana dnevnih aktivnosti ❖ osiguravanja didaktičkih igračaka/ materijala za koje je pojedino dijete pokazalo osobit interes ❖ organizacije prostora na način da omogućuje slobodno kretanje prostorom (bez prepreka) 	<p>Odgojitelji</p> <p>Asistenti</p> <p>Pedagog</p> <p>Psiholog</p> <p>Vanjski suradnici edukacijski rehabilitatori i radni terapeuti</p>

❖ nabave specijaliziranih didaktičkih materijala za senzornu stimulaciju	
<p>PROMJENE U SOCIJALNOM KONTEKSTU kroz:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ podršku u socijalizaciji ❖ poticanje komunikacije razmjenom slika (PECS-a) ❖ poticanje druge djece na razumijevanje i prihvaćanje različitosti ❖ prilagodbu dnevnog ritma skupine kada je to bilo moguće ❖ osiguravanje uobičajene rutine (istog mjesta za stolom i sl.) ❖ podršku u razvoju samostalnosti 	<p>Odgojitelji</p> <p>Asistenti</p> <p>Vanjski suradnici edukacijski rehabilitatori i radni terapeuti</p>

Poduzeti poslovi doprinijeli su poticanju razvoja djece s teškoćama u razvoju na sljedeće načine:

- osamostaljivanje u svakodnevnim životno-praktičnim aktivnostima (oblačenje i svlačenje, hranjenje, osobna higijena),
- razvoj spoznaje i percepcije (razlikovanje i imenovanje boja i predmeta, snalaženje u prostoru, pokazivanje interesa za pojedine aktivnosti, razvoj tolerancije na određene senzoričke poticaje),
- razvoj jezika i govora (verbaliziranje potreba, razumijevanje uputa, bogaćenje rječnika, razvoj neverbalne komunikacije i gesti),
- socio-emocionalni razvoj i razvoj ličnosti (sposobnost regulacije i izražavanja emocija, kraća i manje intenzivna razdoblja frustracije, razvoj strpljivosti i ustrajnosti, emocionalne veze s odgojiteljem, suradničke igre, prihvaćanje dnevne rutine, poštivanje pravila, razvoj samopouzdanja, uspostava kontakta s drugom djecom,

prepoznavanje i imenovanje druge djece iz skupine, prihvaćanje od strane druge djece),

- razvoj grube motorike (motorička spretnost, razvoj složenih oblika kretanja, poboljšanje koordinacije pokreta),
- razvoj fine motorike (pravilno držanje olovke, uspješno manipuliranje priborom poput hvataljki i pinceta).

Većina odgojitelja u čije je skupine upisano dijete s teškoćama u razvoju uz asistenta mišljenja je da je dijete uspješno integrirano u skupinu. To zaključuju na temelju sljedećih pokazatelja:

- dijete pokazuje pozitivne emocije prilikom dolaska u vrtić te nevoljko ide kući iz vrtića,
- dijete želi sudjelovati u svim aktivnostima sukladno vlastitim mogućnostima,
- dijete se aktivno uključuje u igru s ostalom djecom,
- dijete je prihvaćeno od strane ostale djece iz skupine,
- uočava se kontinuirani napredak u razvoju djeteta.

Za jedno dijete s teškoćama u razvoju odgojitelji smatraju da nije u potpunosti integrirano, već djelomično. To zaključuju po tome što se dijete rijetko uključuje u igru s vršnjacima te ne poštuje pravila skupine. Za dvoje djece s teškoćama u razvoju odgojitelji smatraju da nisu uspješno integrirana u njihovu skupinu.

U pedagoškoj godini 2022./2023., za rad s djecom s teškoćama u razvoju angažirano je ukupno 19 pomagača (4 pomagača na puno i 15 pomagača na nepuno radno vrijeme). 7 pomagača angažirano je u vrtiću Rakovac, 3 u vrtiću Švarča, 5 u vrtiću Dubovac, 2 u vrtiću Turanj te 2 u vrtiću Mahićno.

Tijekom pedagoške godine 2022./2023. nastavljena je suradnja s Centrom za pružanje usluga zajednice Ozalj čiji su edukacijski rehabilitatori i radni terapeuti neposredno radili s 5 djece s teškoćama u razvoju tijekom njihovog boravka u vrtiću. Također, edukacijski rehabilitator iz Centra za odgoj i obrazovanje Vinko Bek dolazio je u vrtić kako bi pružao tretman 2 djece s oštećenjima vida. Za 1 je dijete s teškoćama u razvoju ostvarena suradnja s Centrom za odgoj

i obrazovanje djece i mladeži Karlovac čiji su terapeuti dali smjernice za rad s djetetom, dok je za 1 dijete, uz suglasnost roditelja, ostvarena suradnja s Poliklinikom Suvag Karlovac te su psihologinja, matični odgojitelji i asistentica održali zajednički sastanak s terapeutima u čiji je tretman dijete uključeno. Tom prilikom djelatnici vrtića dobili su dodatne upute i smjernice za rad s djetetom. Osim za djecu, navedene suradnje bile su od neprocjenjivog značaja i za odgojitelje te asistente djece s teškoćama u razvoju.

Prolazne i privremene posebne potrebe djece s kojima smo se susretali tijekom pedagoške godine odnosile su se na sljedeće vrste teškoća:

- neurorizičnost,
- jezično-govorne smetnje,
- teškoće u socijalnom razvoju (povučenost, agresivnost, impulzivnost, prkos),
- teškoće u emocionalnom razvoju (strašljivost, plačljivost),
- poremećaji navika (hranjenja, spavanja, obavljanja nužde, stereotipne radnje).

Tretman djece s prolaznim/privremenim posebnim potrebama koje su se odnosile na neurorizičnost i govorno-jezične teškoće obavljan je uglavnom u specijaliziranim ustanovama izvan vrtića. Individualne rehabilitacijske tretmane s djecom sa značajnim teškoćama u razvoju provodili su vanjski suradnici edukacijski rehabilitatori i radni terapeuti iz Centra za pružanje usluga zajednice Ozalj i Centra za odgoj i obrazovanje Vinko Bek, sukladno vlastitim mogućnostima. Članovi stručnog tima i ravnateljica su samostalno ili u suradnji s odgojiteljima, obavljali individualne razgovore s roditeljima djece s teškoćama u razvoju.

Tijekom ove pedagoške godine psihologinja je 8 djece testirala na darovitost, od čega je 3 djece identificirano darovitim. Još je 1 dijete procijenjeno darovitim u okviru testiranja spremnosti za školu. Kako bi zadovoljili potrebe djece za bogatijim poticajima, odgojitelji su u neposrednom radu planirali zadatke i kreirali razvojno poticajno okruženje u kojem su djeca mogla iskazati svoje potrebe, razvijati ih i zadovoljiti (npr. istraživačke aktivnosti, aktivnosti za poticanje senzoričkog razvoja, složenije didaktičke igre i sl.).

Zaključci:

1. Timskim pristupom i radom omogućili smo integraciju djece s teškoćama u razvoju u redoviti program predškolskog odgoja.
2. Ističemo važnost rada pomagača kao posebno korisnim za integraciju djece s teškoćama u razvoju u redoviti program odgoja i obrazovanja.

3. Vrlo značajnom procjenjujemo i suradnju s vanjskim stručnjacima edukacijsko-rehabilitacijskog profila.
4. Nužno je djelatnike educirati za rad s djecom s posebnim potrebama te intenzivirati suradnju sa specijaliziranim ustanovama.

5.6. Unapređivanje kvalitete prostorno-materijalnog okruženja

Oblikovanje poticajnog razvojnog okruženja, okruženja koje potiče djecu na kretanje, istraživanje i učenje jedan je od bitnih zadataka odgojno-obrazovnog rada svake pedagoške godine.

Mijenjanje i obogaćivanje okruženja u ovoj pedagoškoj godini obuhvaća prostorno materijalne promjene u samom okruženju kao i analizu primjerenosti, funkcionalnosti, složenosti i atraktivnosti okruženja kroz rad interesnog tima.

U odnosu na djecu s posebnim potrebama nije sustavno analizirana funkcionalnost i primjenjivost poticaja, no kroz suradnju s vanjskim suradnicima edukacijskim rehabilitatorima i radnim terapeutima, odgojitelji i asistenti dobili su smjernice za prilagodbu prostora i izradu poticaja za djecu sukladno potrebama i mogućnostima pojedine djece.

Promjene u prostornom okruženju ove su pedagoške godine učinjene na sljedeće načine:

- dopunjavanjem postojećih centara aktivnosti novim materijalima primjerenima dobi, potrebama i interesima djece,
- osiguravanjem materijala za senzornu stimulaciju,
- osiguravanjem prirodnih materijala za igru (prirodnina i plodina),
- osiguravanjem dostupnosti materijala djeci,
- osiguravanjem funkcionalnosti i vizualne privlačnosti ponuđenih materijala,
- organizacijom ponuđenih poticaja prema razvojnim područjima (u okviru Montessori programa),
- formiranjem novih centara aktivnosti sukladno planu i programu te interesima djece,
- prenamjenom postojećih centara aktivnosti za koje se smanjio interes djece,

- promjenama u organizaciji sobe dnevnog boravka (razmještaj i promjena položaja centara aktivnosti te namještaja, pregrađivanje prostora u manje cjeline),
- korištenjem slikovnih materijala (postera, plakata, aplikacija, slikovnih kartica),
- izradom poticaja od pedagoški neoblikovanih materijala,
- nabavom didaktičkih igračaka i potrebnog namještaja,
- prilagodbom prostora djeci s teškoćama u razvoju,
- prilagodbom prostora posebnom programu koji se u skupini provodi,
- osiguravanjem prostora za osamu,
- osiguravanjem prostora za kretanje djece jasličke dobi,
- uvođenjem živog svijeta u unutarnji prostor (biljaka, životinja – akvarij s ribicama),
- osiguravanjem prostora za reciklažu otpada (izradom spremnika za papir i plastiku),
- označavanjem centara aktivnosti pisanim i/ili slikovnim oznakama,
- korištenjem zidova za prezentaciju dječjih radova, izrađenih kalendara i dnevnih planova aktivnosti, postera, aplikacija
- korištenjem podova za lijepljenje podnih igara, prometnog poligona i sl.,
- proširivanjem prostora sobe dnevnog boravka korištenjem prostora garderobe i hodnika za aktivnosti,
- prikupljanjem materijala u suradnji s roditeljima.

Poticaji odgojiteljima za navedene promjene bili su sljedeći:

- potrebe, želje i interesi djece,
- napredak u razvoju nakon već učinjenih promjena,
- pozitivne reakcije na već učinjene promjene,

- nastojanja da kod djece potaknu kreativnost i želju za istraživanjem, otkrivanjem i rješavanjem problema,
- nastojanja da se kod djece potakne iduća razina razvoja,
- zasićenost djece dostupnim materijalima/ centrima aktivnosti,
- nemogućnost slobodnog kretanja prostorom,
- nefunkcionalnost prostora,
- želja za razvijanjem projektnog rada,
- motiv odgojitelja za implementacijom primjera dobre prakse u vlastiti rad,
- potreba za dodatnim prostorom za formiranje novih centara aktivnosti,
- dotrajalost pojedinih didaktičkih materijala,
- rad u interesnim timovima,
- nastojanja za stjecanjem statusa Eko vrtića.

Navedeni poticaji za učinjene promjene proizašli su iz promatranja i osluškivanja djece tijekom odgojno-obrazovnog rada: dječjeg ponašanja, dječje igre i međusobne komunikacije, dječjih mogućnosti, potreba i interesa.

Stalni centri aktivnosti dostupni djeci za igru bili su: obiteljski centar, centar građenja, likovni centar, centar početnog čitanja i pisanja, centar početne matematike, stolno-manipulativni centar. U vrtićkim skupinama formirani su centri početnog čitanja i pisanja te centri predmatematičkih vještina, dok je u jasličkim skupinama naglasak bio na razvoju senzomotorne percepcije.

Također, na temelju dječjih interesa formirani su promjenjivi centri aktivnosti. Valja izdvojiti one koji su, osim za godišnja doba, obilježavanje blagdana i važnih datuma te provođenje posebnog programa, bili vezani uz druge teme. Neki od njih su: kutić liječnika/ambulante/bolnice, vatrogasni kutić, kutić frizera, kutić majstora, prometni kutić, glazbeni kutić, senzorni kutić (kutić istraživanja vida, zvuka, mirisa, dodira, pokreta),

istraživački centri (centar za istraživanje vode, centar za istraživanje rastresitih materijala i prirodnina, centar za istraživanje biljaka), znanstveni kutić, sportski centar, eko centar, centar medijske pismenosti, dramsko-scenski kutić, kutić mašte, kutić maskiranja/presvlačenja, mala knjižnica, kutić trgovine, kutić za osamu/mirni kutić, kutić Afrike, centar „Put oko svijeta“.

Na kraju, valja istaknuti da su u pojedinim odgojnim skupinama bili prisutni specifični prostorni uvjeti. Radi se o sljedećim odgojnim skupinama: „Vjeverice - Rakovac“ (boravak u prostoru knjižnice vrtića Rakovac koja nema vlastite sanitarije pa djeca koriste sanitarije najbliže sobe dnevnog boravka), „Slapići - Turanj“ (boravak u sportskoj dvorani vrtića Turanj te korištenje zajedničkih sanitarija), „Pužići – Dubovac“ (boravak u minimalnom prostoru namijenjenom provođenju poludnevnog programa, tzv. igraonice) te „Tratinčice – Izdvojena jedinica Mahićno (nema na raspolaganju sportsku dvoranu niti igralište).

5.6.1. Utjecaj promjena u prostorno-materijalnom okruženju na ponašanje djece

Prema procjeni većine odgojitelja, promjene u prostorno-materijalnom okruženju imale su pozitivne učinke na ponašanje i cjelokupni razvoj djece i to u sljedećim aspektima:

- stjecanje novih znanja,
- razvoj logičkog zaključivanja,
- razvoj fine i grube motorike, koordinacije i preciznosti u baratanju predmetima,
- razvoj govora i jezika,
- razvoj pažnje i koncentracije,
- razvoj mašte i kreativnosti,
- razvijanje novih interesa,
- stjecanje novih vještina,
- motiviranost za učenje i istraživanje,
- poticanje znatiželje i istraživačkog duha,
- poboljšanje kvalitete komunikacije među djecom (više interakcija, dulje interakcije, rjeđe pojavljivanje sukoba te samostalno rješavanje sukoba),

- poboljšanje kvalitete komunikacije između odgojitelja i djece,
- smanjena potreba za uključivanjem odgojitelja,
- razvoj suradničke igre,
- poboljšanje kvalitete i trajanja igre,
- duže zadržavanje u pojedinim centrima aktivnosti,
- grupiranje u manje skupine tijekom igre,
- razvijanje samostalnosti u svakodnevnim aktivnostima,
- razvijanje odgovornog stava prema okolini (čuvanje igračaka), biljnom i životinjskom svijetu,
- razvijanje samopouzdanja i pozitivne slike o sebi,
- socio-emocionalni razvoj (prepoznavanje vlastitih i tuđih osjećaja i potreba, samoregulacija, čekanje na red, strpljivost, nošenje s neuspjehom, poštivanje unaprijed dogovorenih pravila),
- razvoj empatije i tolerancije,
- mirnija atmosfera u skupini.

5.6.2. Nabava didaktičkih sredstava i opreme te likovnog pribora

Nekoliko puta tijekom pedagoške godine 2022./2023. nabavljana su didaktička sredstva i oprema za vrtiće Rakovac, Dubovac, Švarča, Turanj i Mahićno. Literatura za djecu nabavljena je za vrtiće Rakovac, Švarča, Turanj i Mahićno, a novom stručnom literaturom dopunjena je zajednička vrtićka knjižnica u vrtiću Rakovac. Likovni pribor nabavljan je više puta tijekom pedagoške godine za sve vrtiće. Ove pedagoške godine po prvi je put nabavljen i potrošni te neoblikovani materijal za izradu didaktičkih poticaja, također za sve vrtiće.

Didaktički materijali i oprema nabavljeni su od tvrtki Astreja plus, Ida Didacta, Liber Media i Naklada Panda. Likovni pribor nabavljen je od tvrtki Lin trgovina i Liber Media. Stručna literatura i literatura za djecu nabavljeni su u sljedećim knjižarama: Školska knjiga, Mozaik knjiga, Znanje, Evenio, Golden marketing, Ivan i Marko, Knjižara Dominović, Harfa,

Naklada Bombon, FoMa, Hoću knjigu, Menart, Planetopija, Superknjižara i Vježbaonica sreće.

Prostorno-materijalno okruženje obogaćivano je više puta tijekom pedagoške godine kako slijedi:

Tablica 7 – Prikaz nabave didaktičke opreme i materijala, literature te likovnog pribora u ped. god. 2022./2023.

VRTIĆ	VRIJEME NABAVE	ARTIKLI
Rakovac	rujan 2022.	→ likovni pribor
	prosinac 2022.	→ pedagoški neoblikovani materijal → literatura za djecu → stručna literatura
	siječanj 2023.	→ didaktičke igračke
	veljača 2023.	→ likovni pribor
	ožujak 2023.	→ likovni pribor
	svibanj 2023.	→ didaktička oprema (namještaj)
	lipanj 2023.	→ stručna literatura → likovni pribor
Dubovac	rujan 2022.	→ likovni pribor
	prosinac 2022.	→ pedagoški neoblikovani materijal
	veljača 2023.	→ likovni pribor

	ožujak 2023.	→ likovni pribor
	svibanj 2023.	→ didaktička oprema (namještaj) → didaktičke igračke
	lipanj 2023.	→ likovni pribor
Švarča	rujan 2022.	→ likovni pribor
	prosinac 2022.	→ pedagoški neoblikovani materijal → literatura za djecu
	siječanj 2023.	→ didaktičke igračke
	veljača 2023.	→ likovni pribor
	ožujak 2023.	→ likovni pribor
	travanj 2023.	→ Montessori pribor
	svibanj 2023.	→ didaktička oprema (namještaj) → didaktičke igračke
	lipanj 2023.	→ likovni pribor
Turanj	rujan 2022.	→ likovni pribor
	prosinac 2022.	→ pedagoški neoblikovani materijal → literatura za djecu
	siječanj 2023.	→ didaktičke igračke

	travanj 2023.	→ vrtni pribor i dodaci
	svibanj 2023.	→ didaktička oprema (namještaj) → didaktičke igračke
	lipanj 2023.	→ likovni pribor
Mahično	rujan 2022.	→ likovni pribor
	prosinac 2022.	→ pedagoški neoblikovani materijal → literatura za djecu
	siječanj 2023.	→ didaktičke igračke
	ožujak 2023.	→ likovni pribor
	lipanj 2023.	→ likovni pribor
Prostor na adresi Mahično 97	srpanj 2023.	→ didaktička oprema (namještaj) → didaktičke igračke → pribor za igru na otvorenom

5.6.3. Boravak na vanjskom prostoru

Vanjski prostor vrtića korišten je svakodnevno za razvoj grube motorike, prirodnih oblika kretanja, koordinacije i ravnoteže te promicanje zdravih životnih navika. Prirodni oblici kretanja poput hodanja, trčanja, penjanja i spuštanja, poskoka i kretanja sa zadacima utjecali su na razvijanje spretnosti i preciznosti te ovladavanje vlastitim pokretima. Boravak na zraku omogućio je međusobne interakcije djece iz različitih skupina što je pridonijelo njihovoj socijalizaciji. Korištenjem pješčanika i rekvizita poput romobila i tricikala, lopti, pribora za igre vodom i pijeskom, utjecalo se na socio-emocionalni razvoj i suradničko učenje djece.

Pojedini odgojitelji nudili su djeci tijekom igre na otvorenom korištenje prirodnih poticaja poput sijena, pijeska, vode i zemlje.

Osim toga, pojedini odgojitelji prakticirali su svakodnevne izlaske s djecom iz vrtića. Kroz povremene šetnje okolicom vrtića i igru na obližnjim igralištima djeca su usvajala prometna pravila, vježbala orijentaciju u prostoru i hodanje u paru, uočavala meteorološke promjene, istraživala biljni i životinjski svijet te razvijala ekološku svijest.

Kvalitetnijoj organizaciji i provedbi boravka djece na zraku nastojalo se doprinijeti na sljedeće načine:

- ponudom raznolikih didaktičkih igračaka za igru na otvorenom,
- osiguravanjem prirodnih materijala za igru (pijeska, vode i sl.),
- nabavom novih didaktičkih igračaka/ rekvizita za igru na otvorenom (bazeni za vodena istraživanja i pripadajući pribori, rekviziti za igre pijeskom, lopte i drugi sportski rekviziti, golovi, dječji vrtni pribor itd.),
- korištenjem vanjskog prostora za jutarnju tjelovježbu, objedovanje, piknike, proslave rođendana,
- korištenjem prostora terasa za igru tijekom ljeta,
- provođenjem likovnih i tjelesnih aktivnosti na prostoru igrališta umjesto u sobi dnevnog boravka ili dvorani,
- formiranjem tematskih punktova na igralištu,
- formiranjem stalnih centara za igru na otvorenom (centar za istraživanje zvuka, centar za istraživanje kosina, centar za igru vozilima) – na igralištu vrtića Turanj,
- oslikavanjem pokretnih igara na igralištu vrtića Turanj,
- organizacijom sportskih igara u vrtiću Rakovac povodom Dječjeg tjedna,
- organizacijom radne akcije uređenja vanjskog prostora vrtića Turanj,
- sadnjom cvjetnjaka, povrtnjaka, jagodnjaka, ljekovitog bilja te brigom o biljkama,

- korištenjem otpadnih materijala za izradu rekvizita za boravak na zraku (npr. automobilske gume, drvene palete, starog posuđa, plastičnih cijevi i sl.),
- šetnjama okolicom vrtića s ciljem upoznavanja vrtićkog okruženja i gradskih znamenitosti kao i prometnih pravila,
- međugrupnom suradnjom tijekom boravka na zraku,
- izradom članka na temu *Boravak djece na zraku u zimskim uvjetima* te informiranjem odgojitelja i roditelja o istom,
- praćenjem smjernica za boravak na zraku u zimskim uvjetima kao i smjernica za boravak na zraku u toplijem dijelu godine.

5.6.4. Ostvarivanje međugrupne suradnje

Ove je pedagoške godine, nakon ukidanja mjera uslijed epidemije, ponovno zaživjela međugrupna suradnja. Ukidanjem epidemioloških mjera, međugrupna suradnja se intenzivirala tijekom boravka na zraku i organizacijom zajedničkih aktivnosti više odgojnih skupina. Također, djeca su zajedno sudjelovala i u aktivnostima izvan vrtića kao i na izletima.

5.7. Primjena projektne metode u radu

Prema Slunjski (2012), projektna metoda suvremeni je oblik integriranog učenja djece i odraslih koji dominantno polazi od dječjih interesa za određenu temu. Kvalitetno oblikovani projekt afirmira urođenu znatiželju djece te potiče njihovo samomotivirano učenje i suradnju s drugom djecom, odgojiteljima i roditeljima. Sudjelovanjem u projektu djeca razvijaju metakognitivne sposobnosti, uče samostalno razmišljati i suradnički rješavati probleme. Pritom je naglasak na razvoju kreativnog i kritičkog mišljenja te razvoju svih kompetencija.

Primjena projektne metode u radu s djecom jedan je od bitnih zadataka odgojno-obrazovnog procesa koji smo nastojali ostvarivati u vrtiću i tijekom ove pedagoške godine. Tome u prilog ide i interes odgojitelja za organizacijom internih stručnih usavršavanja na temu projektne metode u vrtiću. Iz tog je razloga formiran tim odgojitelja i stručnih suradnika koji se tijekom cijele pedagoške godine intenzivno bavio projektним radom. Svi su projekti započeli na temelju dječjih interesa i potreba te motivacije odgojitelja i poticaja stručnog tima. Projektni rad provodio se s ciljem poticanja mašte i kreativnosti djece, suradničkog učenja te stjecanja novih znanja i vještina. Projektne aktivnosti pridonijele su razvoju prosocijalnog ponašanja djece te razvoju emocionalne i socijalne kompetencije (suradnički odnosi, empatičko

ponašanje djece, dogovaranje i uvažavanje različitog mišljenja). Djeca su doživljaje, iskustva i znanja prerađivala kroz kreativne aspekte izražavanja i stvaranja (govorom, glazbom, pokretom, likovnim izričajem).

Tijekom ove pedagoške godine provedena su 4 projekta koja zadovoljavaju sve smjernice projektnog rada. Radi se o sljedećim projektima:

1. Projekt na temu „Zastave svijeta“ u odgojnoj skupini Balončići (vrtić Mahićno),
2. Projekt na temu „Vatrogasci“ u odgojnoj skupini Pahuljice (vrtić Mahićno),
3. Projekt na temu „Ljudsko tijelo“ u odgojnoj skupini Žabice (vrtić Rakovac),
4. Projekt na temu „Mačke“ u odgojnoj skupini Bubamare (vrtić Švarča).

U više su odgojnih skupina provedeni sklopovi aktivnosti na određenu temu koji imaju određene poveznice s projektnim radom. U priloženoj tablici navedene su sve obrađene teme.

Tablica 8 – Sklopovi aktivnosti/ projekti provedeni u ped. god. 2022./2023.

VRTIĆ I ODGOJNA SKUPINA	TEMA
Svi vrtići, starije skupine	Škole za Afriku
RAKOVAC	
Bubice	Promet i prometna pravila Mačke Svijet kukaca Obitelj Životinje zimi Jako gladna gusjenica Šuma
Sportići	Zdrav način življenja (ljudsko tijelo, liječnik, zdrava prehrana)

Pandice	U svijetu priča Promet
Žabice	Moje tijelo
Pčelice	Meteorologija u vrtiću Promet Pokusi
Točkice	Promet Govorne igre Čitaj mi Medijska pismenost (osjećaji i ekrani)
Vjeverice	Promet oko mene Tradicije i običaji
Bubbles	Bubbles in European sports week Pričam ti priču...digitalnu Roditelji čitaju djeci
ŠVARČA	
Medvjedići	Glazbeni instrumenti Senzomotorika Emocije
Loptice	Čitaj mi Bajke

	Godišnja doba
Leptirići	Dinosauri
Cvjetići	Kazalište Afrika
Zvezdice	Sigurnije škole i vrtići Ekstremni vremenski uvjeti (poplave, potresi)
Bubamare	Mačke
DUBOVAC	
Mačkice	Šumske životinje Osjećaji
Lavići	Moje tijelo Mala čitaonica
Pužići	Životinje u šumi Životinje na livadi
Leptirići	Ljekovito bilje Čitaj mi Sigurnije škole i vrtići Što sve voda može Medijska pismenost Sigurno u prometu
Teddy Bears	My Body

	<p>Doctor</p> <p>Traffic</p>
Stars	<p>Pričam ti priču...digitalnu</p> <p>My Body</p> <p>Traffic</p> <p>Firefighter</p>
TURANJ	
Patkice	<p>To sam ja</p> <p>Moja obitelj</p> <p>Kosine</p>
Kapljice	<p>Životinje koje spavaju zimski san</p> <p>Zdrava hrana</p> <p>Slika o sebi</p>
Žabice	<p>To sam ja</p> <p>Matematika</p> <p>Jesen</p> <p>Božić</p> <p>Mala knjižnica</p> <p>Zima</p> <p>Eko vrtić</p> <p>Planet Zemlja</p> <p>Zanimanja</p>

Ribice	Put oko svijeta
Slapići	Sigurnije škole i vrtići Naše tijelo i zdrava prehrana Eko vrtić
MAHIĆNO	
Tratinčice	Medvjed
Ježići	Jesen Zima Proljeće Ljeto
Pahuljice	Vatrogasci
Balončići	Zastave svijeta

Projektni rad nije realiziran u 4 odgojne skupine zbog specifičnosti same skupine (jaslička dob djece, dugotrajna adaptacija, nespecifični interesi djece).

Kroz bavljenje navedenim projektnim temama, uočene su brojne dobrobiti za sve uključene:

- razvijanje samostalnosti djece pri svakodnevnim radnjama,
- proširivanje postojećih i stjecanje novih znanja i iskustava o određenim temama,
- mogućnost dubljeg istraživanja određene teme vlastitim tempom,
- samostalno rješavanje problema,
- značajna uloga djeteta u planiranju, provedbi i vrednovanju projektnih aktivnosti,
- autonomija djeteta u odabiru aktivnosti i donošenju odluka,
- uključivanje svih osjetila,

- primjena naučenog u praktičnom životu,
- razvoj divergentnog mišljenja,
- proširivanje interesa i poticanje znatiželje za nove teme,
- razvoj mašte i kreativnosti,
- upoznavanje novih kultura i običaja,
- približavanje pojma medija i poticanje razvoja medijske pismenosti,
- razvoj znanstvene pismenosti,
- usvajanje prometnih pravila i poticanje sigurnog ponašanja u prometu,
- usvajanje zdravih životnih navika,
- razvijanje svijesti djece o pisanom jeziku i promicanje kulture čitanja,
- unaprjeđivanje međusobne suradnje djece,
- razvoj komunikacijskih i socijalnih vještina kod djece kroz međusobnu suradnju,
- bogaćenje rječnika,
- razvoj socijalnih vještina poput čekanja na red, odgode potreba, regulacije emocija, prevladavanja strahova,
- razvoj pozitivne slike o sebi, ali i o drugima te vlastitom okruženju,
- razvoj samopouzdanja,
- razvoj empatije, više razumijevanja za tuđe potrebe,
- razvijanje osjećaja pripadnosti grupi,
- unapređenje kvalitete igre koja postaje duža, strukturiranja i bogatija,
- razvijanje svih kompetencija djeteta,
- prilika za uključivanje roditelja i šire društvene zajednice u odgojno-obrazovni rad,
- prilika za bolje upoznavanje djeteta, njegovih potreba i interesa,

- prilika za refleksiju i samorefleksiju,
- prilika za timski rad,
- poboljšanje međusobne komunikacije odgojitelja kroz dogovaranje i razmjenu ideja,
- razvijanje organizacijskih sposobnosti odgojitelja, kao i usvajanje novih znanja i vještina potrebnih za realizaciju projektnih aktivnosti,
- prilika odgojiteljima za fleksibilnost i kreativnost u radu,
- širenje svijesti o ravnopravnosti i uvažavanju različitosti, slobodi odabira i slobodi izražavanja svih sudionika.

Kada je riječ o ometajućim faktorima koji se odnose na primjenu projektne metode u radu, odgojitelji ističu sljedeće poteškoće:

- dobna mješovitost skupina (prisutnost djece različitih mogućnosti, potreba i interesa),
- kraća pažnja djece jasličke dobi,
- nespecifični interesi djece zbog kojih je izazovno odabrati temu projekta.

U pedagoškoj godini 2022./2023. DV Četiri rijeke se uključio u 3 veća projekta na razini više odgojnih skupina. Radi se o sljedećim projektima:

1. *Škole za Afriku* u organizaciji UNICEF Hrvatska
2. *Sigurnije škole i vrtići* u organizaciji Hrvatskog Crvenog križa i Ministarstva znanosti i obrazovanja
3. *Pričam ti priču...digitalnu* u samostalnoj organizaciju uz podršku Agencije za elektroničke medije

DV Četiri rijeke se već tradicionalno uključuje u UNICEF-ov humanitarni projekt za pomoć djeci Afrike koji ima za cilj osigurati im bolji život, pravo na obrazovanje i zdravstvenu zaštitu. Ove godine humanitarna pomoć prikupljala se za djecu Etiopije na način da su na razini skupina ili vrtića organizirane humanitarne prodajne izložbe. Djeca su, uz pomoć svojih odgojitelja, izrađivala različite rukotvorine za koje su potom djelatnici vrtića i roditelji

izdvajali simbolični novčani iznos prema vlastitim mogućnostima. Prikupljena sredstva uplaćena su na račun UNICEF-a Hrvatska, a radilo se o 1657,70 kn.

Nadalje, i ove pedagoške godine DV Četiri rijeke nastavio je sudjelovanje u projektu „Sigurnije škole i vrtići“, u organizaciji Hrvatskog Crvenog križa i Ministarstva znanosti i obrazovanja. Cilj projekta je poboljšati znanja i ojačati kompetencije djece i odgojitelja za teme pripreme za izvanredne situacije, prvu pomoć, psihosocijalnu podršku i sigurnost u vrtićima. Dio aktivnosti je ostvaren kroz suradnju s Gradskim društvom Crvenog križa Karlovac, JVP Karlovac te Prometnom policijom Karlovac. Odgojitelji su s djecom tako prošli kroz teme iz područja psihosocijalne pomoći gdje su djeca usvajala vještine prepoznavanja svojih osjećaja i nošenja s njima, teme iz područja sigurnosti i pripreme za izvanredne situacije te prve pomoći, a aktivnosti su proširene upoznavanjem s djelatnicima žurnih službi.

Kao rezultat provođenja navedenih aktivnosti DV Četiri rijeke je i dalje ponosni vlasnik certifikata „Siguran vrtić“, za pedagošku godinu 2022./2023. Projekt su, ove pedagoške godine, u svoj plan i program implementirale 3 odgojne skupine.

Na kraju, DV Četiri rijeke dobio je od Agencije za elektroničke medije novčana sredstva za provedbu projekta „Pričam ti priču...digitalnu“. Budući da je tema projekta usko povezana s programom medijske pismenosti, više o projektu nalazi se u poglavlju 5.12. Ostvarivanje i vrednovanje kraćeg programa medijske pismenosti. Projekt je započeo u ožujku 2022. (tijekom pedagoške godine 2021./2022.), a završio u prosincu 2022. (tijekom pedagoške godine 2022./2023.).

5.8. Ostvarivanje programa predškole

Programom predškole u pedagoškoj godini 2022./2023. bilo je obuhvaćeno ukupno 206 djece (174 djece koja su obuhvaćena redovim 10-satnim programom i 32 djece polaznika *Programa predškole*, tzv. *Male škole*). Odgodu od polaska u osnovnu školu, na temelju procjene vrtićkog i školskog psihologa, dobilo je ukupno 13 djece (4 djece iz skupine Vjeverice - Rakovac, 4 djece iz skupine Zvezdice – Švarča, 1 dijete iz skupine Cvjetići – Švarča, 2 djece iz skupine Stars – Dubovac, 1 dijete iz skupine Teddy Bears - Dubovac te 1 dijete iz MŠ Turanj).

U pedagoškoj godini 2022./2023. program predškole provođen je u 7 odgojnih skupina redovitog 10-satnog programa odgoja i obrazovanja te u 4 odgojne skupine posebnih programa (1 skupini cjelodnevnog Montessori programa i 3 skupine cjelodnevnog programa ranog učenja engleskog jezika). Od njih ukupno 11, 2 su bile dobno homogene, a 9 je bilo dobno heterogenih. Riječ je o sljedećim odgojnim skupinama:

- Rakovac: Vjeverice, Točkice i Bubbles
- Švarča: Zvezdice, Cvjetići i Bubamare
- Dubovac: Leptirići, Teddy Bears i Stars
- Turanj: Slapići
- Mahićno: Balončići

Ritam dnevnih aktivnosti u odnosu na zadovoljavanje potrebe djece za dnevnim odmorom organizirao se u dobno heterogenim skupinama na način da su djeca nespavači za vrijeme popodnevnog odmora bili uključeni u mirne aktivnosti pripreme za školu te na taj način nisu ometali dnevni odmor djece spavača ili odlaskom djece spavača na odmor u susjednu skupinu.

Posebna pažnja posvećena je oblikovanju kvalitetnog prostorno-materijalnog okruženja koje odražava i promovira vrijednosti svih programa pa tako i programa predškole. U svim predškolskim skupinama formirani su stalni i promjenjivi centri aktivnosti u funkciji istraživanja i učenja djece (centri istraživanja, početnog čitanja i pisanja te predmatematičkih vještina).

Osim kroz svakodnevne aktivnosti u redovnom programu, program predškole ostvaruje se i kroz korištenje radnih listova za razvoj grafomotorike, predčitalačkih i predmatematičkih vještina na temelju kojih je, kada je to bilo potrebno, vrtićki psiholog procjenjivao spremnost djece za školu. U pedagoškoj godini 2022./2023., sukladno željama većine odgojitelja, korišten je radni list Naklade Panda koji uključuje radni list *Na putu do škole*, slovaricu za početnike, matematiku za početnike te crtanicu s grafomotoričkim vježbama.

Za djecu koja nisu obuhvaćena redovitim programom predškolskog odgoja i obrazovanja, provedena je tzv. *Mala škola* u trajanju od 150-250 sati u razdoblju 1.10.2022. – 31.5.2023. (trajanje programa propisano je Državnim pedagoškim standardom, NN 63/08 te Pravilnikom o sadržaju i trajanju programa predškole, NN 10/97, 107/07 i 94/13).

Mala škola organizirana je na sljedećim lokacijama:

- DV Turanj,
- DV Mahićno te
- OŠ Rečica.

Cilj programa predškole je poticati razvoj osobnih potencijala, znanja, vještina i navika djece u godini prije polaska u osnovnu školu zbog lakše prilagodbe na školsku sredinu.

Razvoj svih kompetencija djeteta u godini prije polaska u školu ostvaren je kroz sljedeće zadatke:

- poticati razvoj spoznaje,
- poticati razvoj logičkog zaključivanja,
- poticati razvoj divergentnog mišljenja,
- poticati razvoj kritičkog mišljenja,
- poticati razvoj predpisalačkih vještina (finu motoriku šake),
- razvijati predčitalačke i predmatematičke vještine,
- razvijati emocionalnu stabilnost i samoregulaciju djeteta,
- poticati samostalnost i neovisnost djeteta u svakodnevnim aktivnostima,
- poticati autonomiju u odlučivanju, planiranju i organiziranju vlastitih aktivnosti,
- razvijati pažnju i koncentraciju,
- razvijati maštu i kreativnost,
- razvijati vještine samostalnog i suradničkog rješavanja problema i sukoba na društveno prihvatljiv način,
- razvijati osnove kompetentnosti komunikacije na materinskom jeziku (i na stranim jezicima) kroz prepričavanje, opisivanje i druge oblike verbalnog izražavanja,
- razvijati komunikacijske i socijalne vještine,
- poticati interes djece za druženje s vršnjacima,

- razvijati govorno-jezične vještine i obogaćivati vokabular,
- poticati socio-emocionalni razvoj s naglaskom na emocionalnu samoregulaciju, jasno izražavanje vlastitih želja, potreba i emocija te prepoznavanje tuđih potreba i emocija,
- poticati razvoj samopouzdanja i pozitivne slike djeteta o sebi,
- poticati razvoj empatije i altruizma,
- poticati toleranciju i prihvaćanje različitosti,
- razvijati osjećaj pripadnosti (grupi, mjestu u kojem žive, državi),
- poticati poštivanje dogovorenih pravila,
- poticati usvajanje pojmova i odnosa među njima – boje, geometrijski likovi, geometrijska tijela, vrijeme, prostor, suprotnosti,
- poticati informiranost djeteta o svijetu koji ga okružuje – o biljnom i životinjskom svijetu, o zanimanjima odraslih, o prometnim sredstvima, o reljefu, o prirodnim i fizikalnim pojavama,
- poticati razvoj medijske pismenosti i digitalne kompetencije,
- poticati razvoj prometne kulture,
- poticati svijest o brizi za okolinu (socijalnu, materijalnu, prirodnu),
- poticati primjenu stečenih znanja i vještina u praktičnom životu.

Ishodi učenja (postignuća) procijenjeni su u odnosu na razvoj temeljnih kompetencija (prema Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, 2014) kako slijedi:

- Razvoju predčitalačkih vještina (prepoznavanje slova, analiza i sinteza glasova, smjer teksta, usvojeni novi pojmovi) pridonijele su projektne aktivnosti na temu bajki, slikovnica, knjižnice, slova, medija itd.
- Djeca su usvojila sljedeće matematičke koncepte: prepoznavanje brojeva i brojanje, raspodjela predmeta u odnose, spajanje u redoslijede po veličini i količini, klasificiranje prema pripadajućim svojstvima, mjerenje, imenovanje geometrijskih

tijela i oblika, osnovne računske operacije, odnosi i orijentacija u prostoru, količinski odnosi, vremenski pojmovi.

- Razvoju digitalne kompetencije pridonijelo je korištenje pametnih ploča te provođenje raznovrsnih aktivnosti iz područja medijske pismenosti.
- Kompetencija „Učiti kako učiti“ razvijala se u problemskim, istraživačkim i drugim aktivnostima u kojima dijete je razvilo metakognitivne sposobnosti, odnosno strategiju vlastitog učenja. Razvijanje koncentracije i pozornosti kao sastavnice ove kompetencije, važan je aspekt pripreme za školu. Osim toga, naglasak je bio na razvijanju koncentracije i pažnje, važnih aspekata pripreme za školu.
- Komunikacija na materinskom jeziku razvijana je kroz svakodnevne aktivnosti (čitanje slikovnica, pričanje priča, prepričavanje događaja i sl.)
- Komunikacija na stranom jeziku (engleskom) ostvarivana je u okviru Cjelodnevnog programa ranog učenja engleskog jezika.
- Ostale kompetencije (socijalna i građanska, inicijativnost i poduzetnost, kulturna svijest i izražavanje) razvijane su kroz projektni rad i suradničko učenje.

Test spremnosti za školu proveden je od strane vrtićkog psihologa s 10 djece, 9 djece školskih obveznika i 1 djetetom za koje je zatražen prijevremeni upis u školu. Testiranjem je procijenjeno da 2 djece nije spremno za upis u školu, 1 dijete školski obveznik i 1 dijete za koje je zatražen prijevremeni upis.

Također, u okviru programa predškole, organizirani su roditeljski sastanci za roditelje djece školskih obveznika na kojima su sudjelovali predstavnici osnovnih škola s područja grada Karlovca, učitelji i stručni suradnici. Roditeljski sastanci su održani prema sljedećem rasporedu:

Tablica 9 – Roditeljski sastanci u okviru programa predškole u ped. god. 2022./2023.

TEMA RODITELJSKOG SASTANKA	VRIJEME REALIZACIJE	VRTIĆ/ ODGOJNA SKUPINA
1. Priprema za školu (u suradnji s OŠ Švarča)	18.10.2022.	Švarča (Bubamare, Cvjetići, Zvezdice)

2. Priprema za školu (u suradnji s OŠ Mahićno)	19.10.2022.	Mahićno (Balončići)
3. Priprema za školu (u suradnji s OŠ Dragojla Jarnević)	2.11.2022.	Rakovac (Točkice, Zvezdice, Bubbles)
4. Priprema za školu (u suradnji s OŠ Dubovac)	9.2.2023.	Dubovac (Leptirići, Teddy Bears i Stars)
5. Priprema za školu (u suradnji s OŠ Turanj)	20.2.2023.	Turanj (Slapići)

Osim toga, djeca vrtića Turanj i Švarča posjetila su osnovne škole u svom naselju. To je bila prilika za upoznavanje s prostorom škole, njezinim djelatnicima i učenicima. Ovakve posjete smatramo značajnim za olakšavanje prijelaza iz vrtića u školu te lakšu prilagodbu djeteta na školsku sredinu.

5.8.1. Prijedlozi za unapređenje kvalitete programa predškole

Odgojitelji daju sljedeće prijedloge za unaprjeđivanje kvalitete programa predškole:

- stvaranje uvjeta za individualni pristup svakom djetetu ili rad u manjim grupama,
- stvaranje dodatnih uvjeta za iskustveno učenje poput izleta, znanstvenih radionica i sl.,
- osiguravanje prostora za djecu spavaće kako bi se program predškole mogao neometano provoditi s djecom koja su školski obveznici,
- interni stručni aktivni odgojitelja skupina u kojima se provodi program predškole sa stručnim suradnicima u cilju razmjene ideja i iskustava,
- kontinuirano praćenje i vrednovanje kvalitete programa predškole (odgojitelji u suradnji sa stručnim suradnicima),
- organizacija posjeta osnovnim školama,
- intenziviranje suradnje škole i vrtića (suradnja s učiteljima i stručnim suradnicima),
- intenziviranje suradnje sa širom društvenom zajednicom (kulturnim ustanovama, sportskim klubovima, udrugama, tvornicama, umjetnicima, obrtnicima i sl.),
- integracija tehnologije i učenja osiguravanjem sredstava digitalne tehnologije (fotoaparata, kamere, pametne ploče i sl.) koja se mogu koristiti u radu s djecom.

5.9. Ostvarivanje i vrednovanje cjelodnevnog programa ranog učenja engleskog jezika

5.9.1. Specifičnosti ostvarivanja programa

Cjelodnevni program ranog učenja engleskog jezika ove se pedagoške godine provodio u 3 odgojne skupine (Bubbles – Rakovac, Teddy Bears i Stars - Dubovac). U program je bilo upisano ukupno 71 dijete u dobi od 3 do 7 godina. U ovoj smo pedagoškoj godini nastavili pridavati pozornost prezentaciji programa široj javnosti. Tako su 2 odgojiteljice i voditeljice programa gostovale u emisiji „Aktualno“ Karlovačkog radija kako bi predstavile poseban program ranog učenja engleskog jezika u vrtićima Dubovac i Rakovac. U spomenutoj radijskoj emisiji javnost je imala priliku saznati kome je program namijenjen, na koji se način provodi, što ga razlikuje od redovitog programa te u čemu se očituju prednosti izlaganja djece predškolske dobi stranom jeziku.

5.9.2. Realizacija zadaća

Cilj programa je stvaranje potrebe i osiguravanje uvjeta za prirodno komuniciranje na stranom (engleskom) jeziku u svim životnim situacijama u dječjem vrtiću.

Bitne zadaće, kao i plan i program rada, polaze od cjelovitosti i nedjeljivosti svih aspekata kurikuluma ranog odgoja. Djeca usvajaju strani jezik na prirodan način kroz komunikacijske situacije koje su prirodne i svakodnevno prisutne u neposrednom okruženju. Razvoju komunikacijsko-jezične kompetencije na stranom jeziku pridonosi i poticanje međukulturalnog razumijevanja i komunikacije djece s drugim subjektima u ustanovi i izvan nje.

Stvaranje poticajnog okruženja za komunikaciju na engleskom jeziku bila je važna uloga odgojiteljica, voditeljica programa. Nastojale su:

- stvarati ugodno i djeci blisko okruženje,
- poticati znatiželju i interes djece prema novoj mogućnosti sporazumijevanja i komuniciranja (u stvarnim, životnim situacijama i u igri),
- razvijati pozitivan stav djece prema stranom jeziku i kulturi,
- razvijati vještine slušanja i razumijevanja stranog jezika,
- omogućiti razvoj stvaralačkih (govornih i drugih) sposobnosti u aktivnostima uz upotrebu stranog jezika.

U potpunosti ili djelomično su ostvarene sljedeće zadaće:

- razvijati kod djeteta senzibilitet za engleski jezik (kroz slušanje pjesmica, brojalice i priča, čitanje slikovnica i situacijsko učenje),
- poticati dijete na komunikaciju na engleskom jeziku te bogatiti djetetov vokabular sukladno Planu i programu,
- poticati dijete na pravilan izgovor i artikulaciju glasova,
- uvažavati djetetovu osobnost te individualne potrebe i mogućnosti prilikom usvajanja pojmova engleskog jezika,
- usvajati engleski jezik kroz igru kao temeljnu aktivnost predškolskog djeteta,
- razvijati interes kod djeteta za upoznavanje kulture naroda iz engleskog govornog područja,
- poticati angažiranost djeteta u stjecanju novih vještina, sposobnosti, znanja, posebno govornih sposobnosti vezanih za učenje engleskog jezika,
- stvarati okruženje koje je ugodno i poticajno za učenje i socijalizaciju,
- poticati dijete na toleranciju, prihvaćanje i uvažavanje različitosti,
- razvijati djetetovo samopouzdanje i pozitivnu sliku o sebi.

Sve planirane zadaće su realizirane u potpunosti ili djelomično sukladno mogućnostima djece te nema zadaća koje su planirane, a nisu realizirane.

Situacije koje djeca iskustveno poznaju i rutine u vrtiću koristile su se za komunikaciju na engleskom jeziku. Takve situacije olakšavaju razumijevanje i komunikaciju na stranom jeziku (pozdravljanje prilikom dolaska i odlaska, blagovanja, osobne higijene, oblačenja, pospremanja sobe, izlaska na dvorište, igranja u različitim centrima aktivnosti i sl.).

Dolazak u vrtić i odlazak iz vrtića prilike su koje su se koristile da djeca svakodnevno čuju, a onda i usvoje sljedeće izraze: *Good morning!, Hello!, Nice to see you!, How are you today? I'm fine, thank you., Let's play together!, Goodbye!, Bye!, See you tomorrow! Have a nice weekend!* itd.

Prilikom jutarnjeg dolaska, ali i kroz različite aktivnosti, djeca usvajaju pitanje i odgovore (izricanje jednostavnih raspoloženja) vezane uz osjećaje: *How are you? I'm happy, sad, hungry, sleepy...*

U mnogobrojnim, svakodnevnim situacijama djeca čuju, ponavljaju i usvajaju i sljedeće izraze:

- Korištenje faza kulturnog ophođnja: *Thank you!, I m sorry!*
- Izražavanje želje i molbe: *Please give me..., I'd like some more...*
- Imenovanje radnje koja se upravo događa: *What are you doing?, I'm playing, painting, eating...*
- Traženje dopuštenja: *May I go to...?*
- Opisivanje: *This is big, small, red, tall...*
- Imenovanje odnosa i situacije u prostoru: *In, on, up, down, left, right...*
- Izražavanje misli: *I like, I don't like*
- Pokazivanje: *This is my father, This is a train.*
- Imenovanje vremenskih prilika: *What's the weather like today?, It is windy, rainy, sunny...*

Sve navedeno sadržano je u tematskim cjelinama koje su obrađene tijekom pedagoške godine, a temelje se na Cjelodnevnom posebnom programu za koji je DV Četiri rijeke dobio suglasnost Ministarstva znanosti i obrazovanja. Radi se o sljedećim tematskim cjelinama:

1. Ja, moja obitelj i prijatelji
2. Osjećaji
3. Hrana
4. Boje i prostorni odnosi
5. Brojevi, oblici i veličine
6. Životinje i biljke
7. Godišnja doba i vremenske prilike
8. Blagdani, praznici i rođendani

Praksa je pokazala da su najveće dobrobiti programa ranog učenja engleskog jezika za razvoj, ponašanje i učenje djece, u odnosu na redoviti 10-satni program, vidljive u sljedećem:

- senzibilizacija djece za druge kulture, običaje i jezike s naglaskom na engleski jezik i anglosaksonsku kulturu,
- usvajanje novih znanja i vještina (bogaćenje vokabulara, vježbanje izgovora),
- produbljivanje postojećeg interesa za engleski jezik temeljenog na medijskim sadržajima koje djeca prate kod kuće.

5.9.3. Prijedlozi za unapređenje kvalitete programa

Kad je riječ o unaprjeđenju kvalitete programa, odgojitelji su zadovoljni dosadašnjim ulaganjem u prostorno-materijalno okruženje kontinuiranom nabavom specijaliziranih materijala. Prostora za unaprjeđenje programa vide u intenziviranju edukacija odgojitelja u području metodike engleskog jezika te ostvarivanju suradnje s drugim vrtićima u kojima se provodi engleski program.

5.10. Ostvarivanje i vrednovanje Montessori programa

5.10.1. Specifičnosti ostvarivanja programa

Program se u pedagoškoj godini 2022./2023. provodio u dvije odgojne skupine vrtića Švarča. Skupina Sovice je mješovita jaslička skupina, dok je skupina Bubamare mješovita vrtićka skupina. U program je u pedagoškoj godini 2022./2023. bilo uključeno ukupno 40 djece u dobi od 1 do 7 godina.

Programom su se nastojale realizirati sljedeće zadaće:

1. Poticanje cjelovitog djetetovog razvoja na području motoričkog, socio-emocionalnog, spoznajnog razvoja, razvoja govora i komunikacije, uz specifičnosti Montessori pedagogije,
2. Skrb o sigurnosti, zdravlju i tjelesnom razvoju djece,
3. Stvaranje poticajnog okruženja te primjerenih organizacijskih i materijalnih uvjeta za realizaciju programa,
4. Timski rad na pripremi i realizaciji programa,
5. Suradnja s roditeljima,
6. Suradnja sa stručnim institucijama predškolskog odgoja,
7. Kontinuirano stručno usavršavanje stručnih djelatnika i vrednovanje rada.

5.10.2. Realizacija zadaća u jasličkoj Montessori skupini

U jasličkoj Montessori skupini u potpunosti su ili djelomično realizirane sljedeće planirane zadaće:

- samostalnost pri hranjenju i korištenju pribora za jelo,
- sjedenje za stolom za vrijeme obroka,
- prepoznavanje vlastite odjeće i obuće, garderobnog ormarića i krevetića,
- samostalnost pri svlačenju i oblačenju odjeće te izuvanju i obuvanju obuće,
- samostalnost pri održavanju osobne higijene ruku i lica prije i nakon obroka,
- odvajanje od prijelaznih objekata bez plaća,
- pospremanje pribora nakon aktivnosti,
- razvijanje osjećaja pripadnosti grupi,
- razvijanje emocionalnog odnosa s odgojiteljima,
- prepoznavanje i klasificiranje broja,
- imenovanje boja i životinja,
- hvatanje i bacanje lopte,
- hodanje po suženoj površini,
- razvoj prirodnih oblika kretanja (skakanja, provlačenja),
- slušanje i razumijevanje govora.

Sve planirane zadaće su realizirane u potpunosti ili djelomično sukladno mogućnostima djece te nema zadaća koje su planirane, a nisu realizirane.

5.10.3. Realizacija zadaća u vrtićkoj Montessori skupini

U vrtićkoj Montessori skupini u potpunosti su ili djelomično realizirane sljedeće planirane zadaće:

- usvajanje vježbi iz svih Montessori područja,
- samostalnost sve djece pri izvođenju većine vježbi iz područja SAMOSTALNOSTI,
- samostalnost sve djece pri izvođenju većine vježbi iz područja OSJETILNOST,
- samostalnost djece starije kronološke dobi pri izvođenju većine vježbi iz područja JEZIK,
- samostalnost djece starije kronološke dobi pri izvođenju većine vježbi iz područja MATEMATIKA,
- zastupljenost aktivnosti iz područja KOZMIČKI ODGOJ kroz projektni rad,

- samostalnost pri rješavanju konfliktnih situacija,
- prepoznavanje i imenovanje svojih i tuđih emocija,
- socijalne vještine prilikom komunikacije s drugom djecom i odraslima,
- razvijanje spoznaje o vremenu te korištenje sata (puni sat i pola sata) – u okviru pripreme za školu,
- usvajanje prometnih pravila (u okviru pripreme za školu),
- prepoznavanje prvog glasa u riječi, usvajanje glasovne analize i sinteze (u okviru pripreme za školu),
- razvoj grafomotorike.

Zadaci koje nisu realizirane tijekom pedagoške godine odnose se na one zadaci koje su ciljano planirane za djecu školske obveznike (npr. glasovna analiza i sinteza, prometna pravila, korištenje sata i sl.), stoga s mlađom djecom nisu realizirane.

Za Montessori program karakterističan je pribor koji se kategorizira prema Montessori područjima. Neki od pribora korišteni u ovoj pedagoškoj godini su:

1. U području OSJETILNOSTI: binomska kocka, trinomska kocka, geometrijska tijela i likovi, nomenklaturne kartice geometrijska tijela, pločice za poticanje osjećaja za razlikovanje težine, valjci za poticanje slušne osjetljivosti itd.
2. U području JEZIK: metalni okviri i umetci, čitanje naloga, čitanje knjižica za pojedino slovo, složi zadanu riječ, puzzle i početno slovo, puzzle i riječ itd.
3. U području MATEMATIKA: brojke od brusnog papira, uvod u količinu perli, izgradnja dekadskog sustava, stvaranje višeznamenkastog broja, mijenjanje kategorija, zbrajanje/oduzimanje/množenje/dijeljenje bez/s prelaskom kategorije, seguin ploča II (11-99), pozitivna igra s gusjenicom, zbrajanje/oduzimanje daščicama na ploči, množenje šarenim perlama, množenje tablicama 3 i 4, množenje/dijeljenje pomoću drvene ploče itd.
4. U području KOZMIČKI ODGOJ: oblici tla i vode, kontinenti i životinje, globus, nomenklaturne kartice Svemir, planet Zemlja, domaće životinje itd.

Praksa je pokazala da su najveće dobrobiti Montessori programa za razvoj, ponašanje i učenje djece, u odnosu na redoviti 10-satni program, vidljive u sljedećem:

- poticanje svih aspekata razvoja kroz ciljane Montessori vježbe kategorizirane prema Montessori područjima,
- vlastiti tempo usvajanja znanja i vještina,
- učenje od konkretnog prema apstraktnom, od lakšeg prema težem,
- samostalno rješavanje sukoba uz pomoć tzv. *stola mira*,
- demokratsko rješavanje problema,
- poštivanje prostora za rad,
- mogućnost razrade pojedine teme kroz sva Montessori područja.

5.10.4. Prijedlozi za unaprjeđenje kvalitete programa

Kad je riječ o unaprjeđenju kvalitete Montessori programa, odgojitelji su zadovoljni dosadašnjim ulaganjem u prostorno-materijalno okruženje kontinuiranom nabavom specijaliziranog pribora. Prostora za unaprjeđenje programa vide u ostvarivanju suradnje s drugim vrtićima u kojima se provodi Montessori program.

5.11. Ostvarivanje i vrednovanje integriranog sportskog programa

5.11.1. Specifičnosti ostvarivanja programa

Cjelodnevni integrirani sportski program ove se pedagoške godine provodio u 1 odgojnoj skupini (Sportići – Rakovac). U program je bilo upisano ukupno 24 djece u dobi od 4 do 5 godina. Sportske aktivnosti u dvorani provođene su 3 puta tjedno u trajanju od 1 sat, dok su ostale aktivnosti koje se integriraju sa sportom provođene u preostalom vremenu. Osim redovnih aktivnosti u okviru programa koje su se provodile u vrtiću, ostvarena je i suradnja s brojnim sportskim klubovima čiji su predstavnici gostovali u vrtiću ili su omogućili posjet djece njihovom prostoru. Radi se o sljedećim sportskim klubovima: Gimnastički klub Sokol, Rukometni klub Karlovac, Nogometni klub Karlovac, Inline hokej klub Karlovac, Kuglački klub Željezničar, Košarkaški klub Šanac, Odbojkaški klub Karlovac, Teniski klub Karlovac. Također, 2 puta tijekom pedagoške godine održan je ogledni roditeljski sastanak i zajednička utakmica djece i roditelja.

5.11.2. Realizacija zadaća

Cilj programa je poticanje djetetovog cjelovitog (kognitivnog, tjelesnog i socio-emocionalnog) razvoja s naglaskom na razvoj funkcionalnih i motoričkih sposobnosti te razvijanje pozitivnih stavova prema sportu, a sve kroz kvalitetno osmišljene i provedene kineziološke aktivnosti.

Odgojitelji su, u okviru programa nastojali kod djece postići sljedeće:

- zadovoljiti osnovne potrebe za igrom i kretanjem kroz redovite treninge,
- razvijati pozitivan i aktivan odnos prema sportu i raznovrsnim tjelesnim aktivnostima (svako bi dijete nakon tjelesne aktivnosti trebalo izaći iz prostora za vježbanje zadovoljno, sretno i s nestrpljenjem iščekivati sljedeći sat tjelesne aktivnosti),
- poticati zdrav načina življenja te usvajati navike aktivnog provođenja slobodnog vremena (kroz aktivan odmor, u što većem broju sportova),
- pružiti djetetu mogućnost stjecanja osnovnih znanja, vještina i navika potrebnih za adaptaciju na nove motoričke aktivnosti,
- poticati socio-emocionalni razvoj (razvoj sposobnosti suradnje, timskog rada, dogovaranja i prihvaćanja poraza, suočavanje s procjenom i kritikom).

U potpunosti ili djelomično su ostvarene sljedeće zadaće:

- utvrđena su antropološka obilježja svakog djeteta,
- utvrđeni su metodički oblici rada s obzirom na sposobnosti svakog djeteta,
- tjelesnim vježbanjem utjecalo se na zdravlje i razvoj djece,
- djeca su se osposobila za rukovanje spravama, pomagalicama i sredstvima te za praktično izvođenje vježbi,
- kod djece se razvio interes za tjelesno vježbanje,
- kod djece se razvijale jednostavne i složene motoričke sposobnosti i vještine,
- kod djece se razvijale socijalne vještine poput prihvaćanja poraza, suradnje i timskog rada,
- kod djece se razvijalo samopouzdanje i pozitivna slika o sebi,
- djecu se motiviralo na upornost i dosljednost pri odrađivanju vježbi.

Sve planirane zadaće su realizirane u potpunosti ili djelomično sukladno mogućnostima djece te nema zadaća koje su planirane, a nisu realizirane.

5.11.3. Prijedlozi za unaprjeđenje kvalitete programa

Kad je riječ o unaprjeđenju kvalitete sportskog programa, odgojitelji daju sljedeće prijedloge:

- intenziviranje suradnje s lokalnom zajednicom (sportskim klubovima, stručnjacima iz područja sporta, medicine, fizioterapije, nutricionizma, drugim vrtićima),
- organizacija školica rolanja, klizanja, plivanja,
- organizacija tematskih izleta u prirodu poput orijentacijskog trčanja i sl.

5.12. Ostvarivanje i vrednovanje kraćeg programa senzomotorne stimulacije

5.12.1. Specifičnosti ostvarivanja programa

Program se u pedagoškoj godini 2022./2023. provodio u 1 odgojnoj skupini vrtića Rakovac. U program je bilo uključeno ukupno 25 djece u dobi od 4 do 6 godina.

Programom su se nastojale realizirati sljedeće zadaće:

1. Stručno usavršavanje odgojitelja u području senzorne integracije,
2. Obogaćivanje prostorno-materijalnog okruženja kupovnim i izrađenim didaktičkih igračkama za senzomotornu stimulaciju,
3. Izrada didaktičkih igračaka od prirodnih i pedagoški neoblikovanih materijala,
4. Podizanje razine kvalitete partnerstva s roditeljima u kontekstu podizanja njihove svijesti o važnosti poticanja senzornog i motoričkog razvoja djece rane i predškolske dobi.

5.12.2. Realizacija zadaća

U odgojnoj skupini u kojoj se provodio program u potpunosti su realizirane sljedeće planirane zadaće:

- obogaćivanje prostorno-materijalnog okruženja poticajima za senzomotornu stimulaciju,

- izrada poticaja za senzomotornu stimulaciju od prirodnih i pedagoški neoblikovanih materijala,
- podizanje razine kvalitete suradnje s roditeljima.

Planirana zadaća koja je djelomično realizirana odnosi se na stručno usavršavanje odgojitelja za provedbu programa.

Pokazalo se da su najveće dobrobiti programa senzomotorne stimulacije za razvoj, ponašanje i učenje djece, u odnosu na redoviti 10-satni program, vidljive u mogućnostima iskustvenog učenja i stjecanju znanja putem svih osjetila.

5.12.3. Prijedlozi za unapređenje kvalitete programa

Kad je riječ o unaprjeđenju kvalitete programa, odgojitelji su zadovoljni dosadašnjim ulaganjem u prostorno-materijalno okruženje kontinuiranom nabavom specijaliziranih didaktičkih igračaka. Prostora za unaprjeđenje programa vide u intenziviranju stručnih edukacija iz područja senzorne integracije.

5.13. Ostvarivanje i vrednovanje kraćeg programa medijske pismenosti

5.13.1. Specifičnosti ostvarivanja programa

Kraći program medijske pismenosti namijenjen je djeci od 5-7 godina, a provodio se, prema interesima i motiviranosti djece i odgojitelja, u svim vrtićima.

Programom su se nastojale realizirati sljedeće zadaće:

1. Upoznavanje različitih medijskih tvorevina i njihove uporabljivosti u svakodnevnom životu,
2. Poticanje razumijevanja i kritičkog promišljanja sadržaja i poruka posredovanih putem različitih medija,
3. Usvajanje medijskih kompetencija koje nam mogu pomoći u prepoznavanju medijskog djelovanja,
4. Učenje razlikovanja fikcije od stvarnosti,
5. Razvoj digitalne kompetencije,
6. Interaktivno korištenje medijskih sredstava,
7. Razvijanje kritičkog mišljenja i djelovanja,

8. Stručna usavršavanja odgojitelja u području medijske pismenosti,
9. Uključivanje roditelja u provedbu Programa.

5.13.2. Realizacija zadaća

Elementi razvoja medijske pismenosti implementirani su u odgojno-obrazovni rad u 11 odgojnih skupina u kojima se provodio program predškole te u nekoliko ostalih vrtićkih skupina. Radi se o sljedećim aktivnostima:

- pretraživanje edukativnih video materijala i slušanje glazbe uz pomoć „pametne ploče“,
- korištenje medijskih sadržaja za obogaćivanje različitih aktivnosti (npr. gledanje dokumentarnih filmova),
- čitanje „Slikovnice o medijima“ s ciljem uočavanja razlika između svijeta medija i stvarnog života,
- gledanje kvalitetnih animiranih filmova s ciljem poticanja na kritičko razmišljanje i propitivanja vlastitih spoznaja i iskustava,
- obilježavanje Tjedna medijske pismenosti brojnim aktivnostima na razini odgojnih skupina,
- posjet Karlovačkom radiju,
- snimanje digitalnih slikovnica u suradnji s Karlovačkim radijem i Digitalnim tiskom,
- snimanje video materijala za potrebe prijave na natječaj „Za zelenu mladost“, u suradnji s Digitalnim tiskom.

Ističemo da su tijekom pedagoške godine 2022./2023. 2 vrtićke skupine izradile vlastite digitalne slikovnice u okviru projekta „Pričam ti priču...digitalnu“:

- engleska skupina Stars (Dubovac): zbirka zagonetki *Guess who?*
- engleska skupina Bubbles (Rakovac): slikovnica *Yes I can and so can you*

Spomenute slikovnice izrađene su u okviru projekta medijske pismenosti za koji je DV Četiri rijeke dobio novčana sredstva Agencije za elektroničke medije. Opći cilj projekta je bio razvijanje medijske pismenosti djece i odraslih izradom tiskane, a potom i digitalne slikovnice (tzv. e-slikovnice). Kako je digitalna kompetencija jedna od temeljnih kompetencija za

cjeloživotno učenje, kroz provedbu projektnih aktivnosti djecu se planira upoznati s informacijsko-komunikacijskom tehnologijom i mogućnostima njezine upotrebe u igri i učenju. Posljednja faza projekta, koja se provodila u pedagoškoj godini 2022./2023., podrazumijevala je digitalizaciju prethodno izrađenih i tiskanih slikovnica. Logističku i stručnu podršku prilikom izrade e-slikovnica dali su Karlovački radio i Digitalni tisak.

Djeca su, kroz projektne aktivnosti, razvijala kritičko mišljenje o medijskim sadržajima kojima su izloženi čime se pridonijelo njihovom odgovornijem odnosu prema korištenju tehnologija. U tom kontekstu, realizacijom projektnih aktivnosti potaknulo se korištenje digitalnih tehnologija na koristan i svrhovit način.

Projekt je proveden kroz nekoliko faza, a trajao je do prosinca 2022. godine. Valja istaknuti i da je DV Četiri rijeke jedini vrtić u Republici Hrvatskoj čiji je projekt dobio pozitivnu ocjenu Vijeća za elektroničke medije i kojemu su dodijeljena potrebna novčana sredstva za provedbu aktivnosti.

Zaključno, zadaće Programa u pedagoškoj godini 2022./2023. ocjenjujemo djelomično realiziranim uz vidljiv napredak u brojnosti skupina u kojima se implementiraju elementi medijske pismenosti kao i u brojnosti aktivnosti koje uključuju elemente medijske pismenosti. Stručna usavršavanja u ovom području ove pedagoške godine nisu provedena kao ni uključivanje roditelja u čemu vidimo prostor za napredak u idućoj pedagoškoj godini.

5.14. Ostvarivanje i vrednovanje posebnog preventivnog programa prometne kulture i sigurnosti djece u prometu

5.14.1. Specifičnosti ostvarivanja programa

Poseban program prometne kulture i sigurnosti djece u prometu namijenjen je djeci od 6-7 godina, a provodio se, prema interesima i motiviranosti djece i odgojitelja, u svim vrtićima.

Programom su se nastojale realizirati sljedeće zadaće:

1. Razvoj interesa djece za različite aspekte sigurnosti cestovnog prometa,
2. Razvoj opreza i osjećaja odgovornosti za vlastitu sigurnost u prometu,
3. Ovladavanje osnovnim prometnim propisima i sigurnosnim pravilima,
4. Snalaženje u različitim prometnim situacijama,

5. Osvještavanje važnosti rane primjene preventivnog programa razvoja prometne kulture i sigurnosti djece u prometu kod odgojitelja i roditelja,
6. Obogaćivanje prostorno-materijalnog okruženja kupovnim i izrađenim didaktičkim igračkama za prometni odgoj,
7. Uključivanje različitih društvenih subjekata u provedbu Programa,
8. Kontinuirano stručno usavršavanje u području primarne prometne preventive.

5.14.2. Realizacija zadaća

Elementi prometnog odgoja implementirani su u odgojno-obrazovni rad 11 odgojnih skupina u kojima se provodio program predškole te u nekoliko ostalih vrtićkih skupina. Radi se o sljedećim aktivnostima:

- sudjelovanje u prometu u ulozi pješaka (šetnje okolicom vrtića korištene su za komentiranje i prosudbu pojedinih prometnih situacija te usvajanje prometnih znakova i pravila),
- simboličke igre koje uključuju upoznavanje s „prometnim pojmovima“ (naselje, cesta, kolnik, nogostup, vozilo, vrste vozila, pješak, vozač, raskrižje, zebra, pješačka zona, stajalište autobusa, željeznička stanica, autobusni kolodvor itd.),
- prometni poligon u sobi dnevnog boravka/ dvorani (uključuje prometne znakove, semafor, vozila, oznake na „kolniku“),
- stolno-manipulativne i društvene igre koje uključuju upoznavanje prometnih znakova i signalizacije,
- korištenje zvučnih i vizualnih materijala (priča, pjesmica, recitacija, plakata, fotografija, bojanki, video zapisa na temu prometa),
- izrada prometnih znakova, semafora i vozila od pedagoški neoblikovanog materijala,
- suradnja s Prometnom policijom Karlovac (posjet policijskog službenika vrtiću, posjet djece postaji Prometne policije te upoznavanje s policijskim zanimanjem i voznim parkom, održane „male biciklijade“).

Pojedine zadaće Programa u pedagoškoj godini 2022./2023. ocjenjujemo u potpunosti realiziranim (upoznavanje prometnih pravila i pojmova, aktivno sudjelovanje u prometu, upoznavanje prometnih znakova, izrada poticaja). Zadaće koje se odnose na suradnju s društvenim čimbenicima su djelomično realizirane, dok zadaće koje se odnose na uključivanje

roditelja u provedbu Programa i stručna usavršavanja u području prometnog odgoja nisu realizirane. U tome je vidljiv prostor za napredak u idućoj pedagoškoj godini.

5.15. Djelovanje Eko vrtića

5.15.1. Osiguravanje uvjeta za stjecanje statusa Međunarodne Ekoškole

Dječji vrtić Četiri rijeke je tijekom cijele pedagoške godine 2022./2023. aktivno surađivao s Udrugom Lijepa Naša, službenim predstavnikom Republike Hrvatske u Međunarodnoj zakladi za odgoj i obrazovanje za okoliš te nacionalnim koordinatorom za provedbu programa i projekata Međunarodnih Ekoškola, a sve s ciljem ispunjavanja potrebnih uvjeta za stjecanje statusa Eko vrtića. Za potrebe stjecanja statusa bilo je nužno ispuniti sljedećih 7 koraka:

1. Osnivanje Eko odbora
2. Ocjena stanja okoliša
3. Izrada plana djelovanja
4. Provedba donesenog plana djelovanja
5. Praćenje stanja i ocjenjivanje
6. Obavješćivanje javnosti i uključivanje medija
7. Izrada Eko kodeksa

Prvi korak učinjen je još 2021. godine kada se DV Četiri rijeke povezao s Udrugom Lijepa Naša. Iste godine osnovan je i Eko odbor koji od tada djeluje u sastavu:

1. Predstavnici vrtića (ravnateljica, 1 odgojitelj, 3 stručna suradnika, zdravstveni voditelj, domar),
2. Predstavnici roditelja djece vrtića Turanj (2 roditelja) te
3. Predstavnici lokalne zajednice (predsjednica udruge „Naš Turanj“, predsjednik GČ Turanj, tehnička direktorica tvrtke Zelenilo, ravnatelj Šumarske i drvodjelske škole Karlovac)

U pedagoškoj godini 2022./2023. počelo se intenzivnije raditi na ispunjavanju potrebnih uvjeta kako bi vrtić Turanj stekao status Eko vrtića. Stjecanje statusa planirano je i Godišnjim planom i programom rada za tekuću pedagošku godinu. Nakon procjene trenutnog stanja okoliša na početku pedagoške godine, u listopadu 2022. je izrađen plan djelovanja te se započelo s provedbom istog.

Aktivnosti su planirane u okviru nekoliko velikih eko tema. Tako su, u okviru teme *Biološka raznolikost*, djeca upoznala različite biljne i životinjske vrste s našeg podneblja te se, u unutarnjem i na vanjskom prostoru vrtića, nastojala povećati biološka raznolikost. Formiranjem zelenih kutića sa sobnim biljem u unutarnjem prostoru te cvjetnjaka, povrtnjaka, jagodnjaka i vrta ljekovitog bilja na vanjskom prostoru povećan je broj biljnih vrsta, a izradom hotela za kukce i nabavom akvarija s ribicama, doprinijelo se i povećanju broja životinjskih vrsta.

U okviru teme *Otpad*, radilo se na širenju svijesti o važnosti razdvajanja i pravilnog zbrinjavanja otpada pa su tako formirani tzv. *zeleni otoci* u koje su razvrstavani papir i plastika. Provodile su se eko akcije prikupljanja papira, plastičnih boca i plastičnih čepova, mjerile su se količine prikupljenog otpada koji se potom otkupljivao, a prikupljeni novac korišten je za potrebe odgojno-obrazovnog rada. Osim širenja ekološke svijesti, kroz navedene aktivnosti djeca su razvijala i poduzetničke te matematičke kompetencije.

Tema *Kompostiranje* pokazala se kao važna jer su djeca učila o adekvatnom zbrinjavanju biootpada te su upoznala mogućnosti njegovog daljnjeg korištenja. U suradnji s lokalnom zajednicom (gradskom tvrtkom Čistoća), nabavljeni su komposter, a djeca su potom uključena u cjelokupni proces kompostiranja - pripremu otpada za kompostiranje i redovito praćenje promjena u komposteru.

Kroz temu *Reduciranje plastike* nastojala se smanjiti količina plastike koja se svakodnevno koristi u odgojno-obrazovnom radu pa su tako jednokratne plastične čaše zamijenjene višekratnim plastičnim čašama ili bočicama, a umjesto plastičnih igračaka, nastojali smo nabavljati i izrađivati igračke od prirodnih materijala.

Provedba planiranih aktivnosti redovito se pratila i ocjenjivala kroz rad Eko patrola koja je svakodnevno obilazila vrtić i provjeravala jesu li slavine dobro zatvorene, je li svjetlo ugašeno ako nije potrebno, je li otpad pravilno razvrstan u odgovarajuće spremnike i je li sobno bilje zaliveno. Ukoliko bi primijetila nepravilnosti, Eko patrola je ukazivala na njih. Javnost je o

provedbi planiranih aktivnosti redovito izvještavana putem promjenjivog i stalnog eko panoa u prostoru vrtića te putem web stranice vrtića, odnosno rubrike *Novosti iz Eko vrtića* koja je predstavljala svojevrsan digitalni eko dnevnik.

Osobito vrijednim u procesu stjecanja statusa Eko vrtića smatramo aktivno uključivanje roditelja i lokalne zajednice u našu eko priču. Zato smo kontinuirano nastojali u planirane aktivnosti uključivati roditelje i članove lokalne zajednice i to kroz različite oblike suradnje kao što su: sudjelovanje u aktivnostima djece, predstavljanje vlastitog zanimanja ili vještina, sudjelovanje u organizaciji i provedbi posjeta i izleta, sakupljačke aktivnosti, uključivanje u različite aktivnosti na razini vrtića i slično. Jedan od primjera dobre prakse kada je riječ o suradnji s roditeljima bila je velika radna akcija uređenja vanjskog okoliša vrtića. Ova ideja pokazala se sjajnom jer su, tijekom jednog subotnjeg prijepodneva, odrađeni mnogi poslovi za koje bi inače bilo potrebno mnogo više vremena. Tako je u dvorištu vrtića zasađeno ljekovito bilje i cvijeće te je formiran mali jagodnjak. Stare automobilske gume su izrezane i obojene te potom iskorištene za sadnju cvijeća i jagoda. Betonske staze su oslikane igrama za djecu, izrađen je naslonjač od drvenih paleta te su izrađeni centri za istraživanje zvuka, kosina, igre vodom i pijeskom. Osvježena je boja dotrajalih drvenih stolova i klupa te je obnovljen stolni pješčanik. Također, formiran je vanjski prometni centar za igru vozilima te je započeto formiranje još jednog povrtnjaka u kojem će, uz već postojeće gredice, rasti različite vrste povrća. Osim doprinosa izgledu i funkcionalnosti vrtićkog dvorišta, ovom aktivnosti doprinijelo se i kvaliteti suradnje s roditeljima.

Roditelji su se u velikom broju odazvali i na projektni dan kojim smo obiteljima, ali i drugoj zainteresiranoj javnosti prezentirali rad našeg vrtića. Odgojitelji su, za potrebe održavanja projektnog dana, osmislili čitav niz aktivnosti za djecu i roditelje, a sve su aktivnosti bile vezane uz temu ekologije i održivog razvoja. Neke od aktivnosti u kojima su djeca i roditelji imali priliku sudjelovati su: izrada recikliranog papira od starog kartona, izrada „eko robota“, istraživačke igre s prirodnim materijalima poput drveta i pijeska te različite društvene igre na temu ekologije. Uz to, djeca su imala priliku okušati se u pokretnim igrama koje su igrali naši stari poput skakanja u vrećama, hodanja na „štulama“, nošenja košare na glavi i sl. Na kraju, organizirali smo mali buvljak na kojem su djeca slikovnice i igračke koje više ne koriste mogla zamijeniti za druge koje su im se svidjele. Na taj način nastojali smo potaknuti održivost i ponovnu upotrebu nekorištenih predmeta.

Također, uz pomoć roditelja i lokalne zajednice, organizirane su aktivnosti poput čišćenja rijeke Korane, kazališne predstave „Zelena priča“, posjeta Eko parku Kraš, male biciklijade, edukativnog predavanja za djecu na temu ronjenja, humanitarne eko akcije prikupljanja plastičnih čepova, radionice izrade poticaja za senzornu stimulaciju od prirodnih i otpadnih materijala itd. Uz roditelje koji na različite načine podržavaju aktivnosti našeg vrtića, lokalna zajednica je također dala svoj veliki doprinos. Samo neki od vanjskih suradnika s kojima smo surađivali u organizaciji aktivnosti su: Klub za podvodne aktivnosti Karlovac, Prometna policija Karlovac, OPG obitelji Sviličić, OPG Vuljanić, autorica bloga „Mamin ručak“, Studio Suncokret, Čistoća Karlovac i mnogi drugi. Naš put do statusa Eko vrtića podržao je i Grad Karlovac, a podrška na tom putu bili su i lokalni mediji.

Dokumentacija o svim provedenim aktivnostima redovito se evidentirala u službeni aplikaciju Udruge Lijepa Naša te se arhivirala u Eko mapu. Dokumentaciju su činili upitnik o ocjeni stanja okoliša, plan djelovanja i dokazi o praćenju stanja i ocjenjivanju, pisana izvješća, foto i video dokumentacija, dokazi o ostvarenim suradnjama s roditeljima i lokalnom zajednicom, dokazi o obavješćivanju javnosti i suradnji s medijima, dokazi o radu Eko odbora. Aktivnosti su planirane i vrednovane na redovitim radnim dogovorima odgojitelja vrtića Turanj, stručnih suradnika i ravnateljice. Tijekom pedagoške godine 2022./2023. održana su 4 takva radna dogovora. Rad Eko vrtića prezentiran je na *Zelenom festivalu* održanom u Gradskoj knjižnici I. G. Kovačić u lipnju 2023. Postersko izlaganje održale su 2 odgojiteljice vrtića Turanj. Prikaz rada Eko vrtića objavljen je i u Godišnjaku Udruge Lijepa Naša.

Važno je istaknuti i da su 2 odgojiteljice vrtića Turanj u lipnju 2023. završile edukaciju u Stručno-razvojnom centru za provedbu programa odgoja za održivi razvoj DV Srednjaci u Zagrebu te je započet postupak verifikacije posebnog programa od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja. S početkom pedagoške godine 2023./2024., očekuje se početak provedbe programa u vrtiću Turanj. Cilj programa je implementacija odgoja i obrazovanja za okoliš u sve segmente odgojno-obrazovnog sustava i svakodnevni život djece i djelatnika, a zadaća je odgojiti mlade generacije osjetljive na pitanja okoliša i osposobljene za donošenje odluka o razvitku društva u budućnosti.

5.15.2. Stjecanje statusa Međunarodne Ekoškole

U pedagoškoj godini 2022./2023. Dječji vrtić Četiri rijeke (objekt Turanj) počeo je intenzivnije poduzimati sve potrebne korake te su uloženi napor rezultirali stjecanjem statusa

Međunarodne Ekoškole u lipnju 2023. godine te preuzimanjem zelene zastave na Susretu Međunarodnih Ekoškola Republike Hrvatske. Dječji vrtić Četiri rijeke je tako, kao dio 23. generacije, postao dio obitelji od 317 odgojno-obrazovnih ustanova u Republici Hrvatskoj koje imaju aktivan status Ekoškole. Nakon preuzimanja zelene zastave, ispred vrtića Turanj organizirana je Svečanost podizanja zelene zastave na kojoj su uz djecu i djelatnike vrtića, sudjelovali i mnogobrojni gosti.

5.16. Izniman doprinos u profesionalnom pristupu i stručno-pedagoškom radu

Izniman doprinos u profesionalnom pristupu i stručno-pedagoškom radu podrazumijeva angažiranost i aktivnost odgojitelja i stručnih suradnika kada je riječ o suradnji s akademskom zajednicom, sudjelovanju u znanstvenim istraživanjima, objavi stručnih članaka u relevantnim časopisima, objavi i prezentiranju stručnih i znanstvenih radova, prezentiranju vlastitog rada na gradskoj/ županijskoj/ državnoj/ međunarodnoj razini, napredovanju u zvanju, provođenju projekata na razini odgojne skupine ili vrtića, aktivnom sudjelovanju na gradskim manifestacijama, značajnim uspjesima na natjecanjima i sl.

5.16.1. Napredovanje u zvanju

U pedagoškoj godini 2022./2023. jedna je odgojiteljica promovirana u zvanje odgojitelja savjetnika čemu je prethodio uvid savjetnice Agencije za odgoj i obrazovanje u odgojno-obrazovni rad.

5.16.2. Izlaganja djelatnika vrtića na stručnim skupovima i konferencijama

Dvije odgojiteljice iz vrtića Rakovac stručnim su izlaganjem sudjelovale na Međunarodnoj znanstvenoj konferenciji „Kakav odgoj želimo“ koja se od 18. do 20. svibnja 2023. održavala u Zadru. Svoj su rad predstavile temom "Shvaćanje djeteta u suvremenom naspram tradicionalnog kurikulumu ranog odgoja: teorijski prikaz i primjeri dobre prakse". Organizator konferencije bilo je Sveučilište u Zadru u suradnji s inozemnim partnerima - sveučilištima iz Poljske, Španjolske, Litve i Cipra. Sudjelovanje na Međunarodnoj konferenciji koja je okupila odgojno-obrazovne stručnjake iz cijele Europe nije značajno samo za osobni i profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih stručnjaka, već i za promociju predškolskog odgoja i obrazovanja u cjelini.

Dvije odgojiteljice iz vrtića Mahićno su u lipnju 2023. aktivno sudjelovale na stručnom skupu KoHo pedagogije pod nazivom „PAUK – u mreži dobre prakse“. Radi se o predstavljanju

primjera dobre prakse iz područja ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja na razini cijele Republike Hrvatske. Odgojiteljice vrtića Mahićno su predstavile provedeni projekt pod nazivom „Zastave svijeta“.

Dvije odgojiteljice iz vrtića Turanj predstavile su, posterskim izlaganjem na temu „Eko vrtić – kada dječji svijet brine za veliki planet“, svoj rad na ovogodišnjem *Zelenom festivalu*. Radi se o manifestaciji koja se u lipnju 2023. održala u Karlovačkoj gradskoj knjižnici s ciljem poticanja multidisciplinarnе suradnje u provedbi programa koji potiču razvoj ekoloških tema u knjižnicama. Organizator festivala je Gradska knjižnica I. G. Kovačić u suorganizaciji s Javnom ustanovom Aquatika, Knjižnicom Filozofskog fakulteta u Zagrebu i Turističkom zajednicom grada Karlovca. Odgojiteljice su ovim izlaganjem, osim prezentacije odgojno-obrazovnog rada dječjeg vrtića, nastojale proširiti svijest o važnosti bavljenja temama vezanim uz ekologiju i održivi razvoj od najranije dobi. Na kraju, njihov trud nagrađen je 3. najuspješnijim posterom na ovogodišnjem *Zelenom festivalu*.

Psihologinja je u veljači 2023., u okviru Tjedna psihologije, održala postersko izlaganje u Gradskoj knjižnici I. G. Kovačić. Tema prezentacije bila je *Čitalačke navike i navike korištenja ekrana djece predškolske dobi u karlovačkim vrtićima - prikaz rezultata istraživanja*.

15.6.3. Aktivno sudjelovanje na gradskim manifestacijama

U listopadu 2022. su, povodom Dječjeg tjedna, DV Četiri rijeke i DV Karlovac zajednički organizirali Dane otvorenih vrata karlovačkih dječjih vrtića. Tako su djeca imala priliku posjetiti druge vrtiće i sudjelovati na tematskim radionicama. Osobit doprinos održavanju manifestacije ispred DV Četiri rijeke dali su odgojitelji Montessori skupine Bubamare koji su za djecu iz DV Novi centar proveli Montessori radionicu u vrtiću Švarča. Nadalje, značajan doprinos dale su i odgojiteljice engleske skupine Bubbles organizacijom likovne radionice s elementima engleskog jezika za djecu DV Grabrik te voditeljica sportskog programa koja je na igralištu vrtića Rakovac organizirala sportske igre za djecu DV Grabrik. Svoj doprinos dao je i pedagog koji je sudjelovao u organizaciji, praćenju te izvještavanju o manifestaciji.

Na ovogodišnjem Karlovačkom vrtuljku, gradskoj manifestaciji u organizaciji Društva Naša djeca Karlovac održanoj u svibnju 2023., aktivno je sudjelovalo 6 odgojitelja DV Četiri rijeke na način da su osmislili i proveli ukupno 3 tematske radionice za djecu.

Dvije odgojiteljice vrtića Rakovac su za 1.a i 1.b razred OŠ Braće Seljan održale radionicu pod nazivom "Slonićev rođendan". Radi se o radionici čiji je cilj bio razvoj motoričkih sposobnosti kod djece korištenjem Brain Gym metoda rada. Aktivnost je održana u dvorani Gimnastičkog kluba Sokol. Nadalje, dvije odgojiteljice iz vrtića Turanj održale su za 1 odgojnu skupinu vrtića Rakovac radionicu izrade robota od recikliranih otpadnih materijala pod nazivom „Eko robot“. Ciljevi radionice bili su recikliranje i ponovna upotreba otpadnih materijala te razvoj dječje mašte i kreativnosti. Odgojiteljice su djeci ponudile otpadne i prirodne materijale za izradu robota iz mašte. Radionica je održana u prostoru vrtića Rakovac. Na kraju, dvije odgojiteljice vrtića Rakovac su za 4.a razred OŠ Braće Seljan održale STEM radionicu pod nazivom „Čarobna kemija“. Učenici su imali priliku aktivno sudjelovati u 2 različite aktivnosti, procesu izrade ljigavca te pokusu „eksplozija boja“. Ciljevi radionice bili su razvoj znanstvene pismenosti poticanjem djece na razmišljanje i zaključivanje kao i popularizacija STEM-a među djecom i mladima. Radionica je održana u prostoru OŠ Braće Seljan. Svoj doprinos dao je i pedagog koji je sudjelovao u prijavi na manifestaciju, praćenju te izvještavanju.

Djeca DV Četiri rijeke sudjelovala su, sa svojim odgojiteljima, na manifestacijama povodom proslave Dana županije i Dana grada. Djeca odgojnih skupina Bubbles i Teddy Bears nastupila su u Glazbenom paviljonu povodom Dana županije 27. travnja, dok su se djeca odgojne skupine Vjeverice igrokazom na temu ekologije predstavila nastupom u Zorin domu povodom Dana grada 13. srpnja.

15.6.4. Uspjesi na natjecajima i natjecanjima

Svjesni važnosti tema vezanih uz ekologiju i očuvanje prirode, svojim djelovanjem nastojali smo potaknuti razvoj dječje svjesnosti i odgovornosti za okoliš koji ih okružuje. U tom kontekstu, prepoznali smo potrebu za obnovom dijela vanjskog okoliša vrtića Dubovac, a priliku za to dobili smo prijavom na javni natječaj tvrtke KTC d.d. pod nazivom „Za zelenu mladost“. Kako bismo djeci korisnicima našeg vrtića omogućili igru i istraživanje materijalom koji je, prije svega, siguran za korištenje te ga ima dovoljno za potrebe većeg broja djece, nabavu novog pijeska za pješčanik smatrali smo prioritetom kada je riječ o obnovi vrtićkog igrališta. Zato smo se, uz moto „Pljesak za pijesak“, prijavili na natječaj i na kraju našli među nagrađenim vrtićima. Osim novog pijeska, KTC je vrtić Dubovac nagradio i priborom za igru u pijesku te većim brojem sadnica i sjemenja drveća, cvijeća i ljekovitog bilja. U pripremi video materijala za prijavu na natječaj pomogao je Digitalni tisak.

Na Izboru za najljepši i najbolji vrtić u Hrvatskoj koji provodi portal Gradonačelnik.hr DV Četiri rijeke zauzeo je 3. mjesto u izboru za najljepši i 5. mjesto u izboru za najbolji vrtić. Za titulu se ove godine natjecalo 48 vrtića iz 29 gradova i 18 općina. Najljepši vrtić su glasovima izabrali čitatelji Facebook stranice Gradonačelnik.hr, dok je najbolji vrtić po propisanim kriterijima birao ocjenjivački sud portala gradonačelnik.hr u suradnji s Ministarstvom znanosti i obrazovanja te Agencijom za odgoj i obrazovanje.

Ove pedagoške godine veliki uspjeh postignut je i na likovnim natjecanjima. Naime, likovni rad dvoje djece iz vrtića Dubovac nagrađen je na natjecanju Hrvatske vatrogasne zajednice za likovni, literarni i foto rad. Natjecaj je raspisan sa svrhom popularizacije vatrogastva među mladima te podizanja svijesti u zaštiti od požara. U kategoriji dječjih vrtića, na natjecaj se prijavilo čak 48 dječjih vrtića sa 420 radova iz 16 županija, što ovaj uspjeh čini vrlo značajnim.

Nakon 3 godine pauze zbog epidemije, ove je godine ponovno održan Olimpijski festival dječjih vrtića grada Karlovca. Ispred DV Četiri rijeke, na natjecanju je sudjelovalo 174 djece u 7. godini života koja su se natjecala u 5 disciplina: nogomet, trčanje na 50m, štafeta 4x25m, bacanje loptice i skok u dalj. Djeca DV Četiri rijeke postigla su značajne rezultate u svim disciplinama kako slijedi:

- ✓ 1. mjesto u disciplini nogomet (Ž): Vjeverice - Rakovac
- ✓ 2. mjesto u disciplini nogomet (M): Bubamare – Švarča
- ✓ 3. mjesto u disciplini nogomet (M): Vjeverice - Rakovac
- ✓ 1. mjesto u disciplini trčanje na 50m (M): Bubbles – Rakovac
- ✓ 3. mjesto u disciplini trčanje na 50m (M): Zvezdice - Švarča
- ✓ 3. mjesto u disciplini trčanje na 50m (Ž): Zvezdice – Švarča
- ✓ 1. mjesto u disciplini štafeta 4x25m (M): Vjeverice – Rakovac
- ✓ 2. mjesto u disciplini štafeta 4x25m (M): Zvezdice - Švarča
- ✓ 2. mjesto u disciplini štafeta 4x25m (Ž): Zvezdice – Švarča
- ✓ 2. mjesto u disciplini bacanje loptice (Ž): Slapići – Turanj

- ✓ 2. mjesto u disciplini bacanje loptice (M): Zvezdice - Švarča
- ✓ 3. mjesto u disciplini bacanje loptice (M): Cvjetići – Švarča
- ✓ 2. mjesto u disciplini skok u dalj (Ž): Zvezdice Švarča
- ✓ 3. mjesto u disciplini skok u dalj (Ž): Slapići – Turanj
- ✓ 3. mjesto u disciplini skok u dalj (M): Slapići – Turanj

U ukupnom poretku skupina Zvezdice iz vrtića Švarča osvojila je 2. mjesto koje joj je osiguralo sudjelovanje i na Olimpijskom festivalu na razini županije.

5.17. Izvješće o radu pedagoga

Pedagozi su u pedagoškoj godini 2022./2023. radili u 5 objekata Dječjeg vrtića Četiri rijeke na 6 lokacija, odnosno u vrtićima Rakovac, Švarča, Dubovac, Turanj, Mahićno te Izdvojenoj jedinici Mahićno.

Rad pedagoga prvenstveno je usmjeren unapređivanju odgojno-obrazovnog procesa, što se ostvaruje praćenjem realizacije planova i programa odgoja, njege i zaštite, uvidom u cjelokupni odgojno-obrazovni rad, radom na obogaćivanju programa dodatnim sadržajima, poticanjem suradnje s roditeljima i širom društvenom zajednicom te poticanjem stručnog usavršavanja stručnog kadra.

Zadace rada pedagoga usmjerene su na rad s:

1. djecom,
2. odgojiteljima,
3. roditeljima,
4. društvenim čimbenicima – širom društvenom okolinom te
5. ravnateljem i stručnim timom.

Tu su i ostali poslovi pedagoga u obavljanju kojih su pedagozi surađivali s ravnateljem, stručnim timom, odgojiteljima te širom društvenom zajednicom.

1. Ostvarene zadaće pedagoga u odnosu na rad s djecom

Pedagozi su sudjelovali u procesu redovnog i naknadnog upisa djece u vrtić i to: obavljanjem inicijalnih razgovora s djecom i roditeljima, sudjelovanjem na inicijalnim roditeljskim sastancima, praćenjem prilagodbe novoupisane djece te surađujući s odgojiteljima i ostalim djelatnicima.

Pedagozi su, također, sudjelovali u procesu upisa djece u program predškole komunikacijom s roditeljima, obavljanjem inicijalnih razgovora, izradom rasporeda provedbe programa, osiguravanjem potrebnih materijala za rad i praćenjem kvalitete provedbe programa tijekom pedagoške godine.

Pedagozi su sudjelovali u procesu upisa djece s teškoćama u razvoju u vrtić kroz komunikaciju s roditeljima i obavljanje inicijalnih razgovora s djecom i roditeljima.

U cilju praćenja razvoja djece, otkrivanja njihovih posebnih odgojnih i razvojnih potreba te poduzimanja odgovarajućih mjera, tijekom pedagoške godine pedagozi su surađivali s odgojiteljima i članovima stručnog tima, nadležnim specijaliziranim službama te roditeljima. O svemu su vođeni zapisnici te su službene zabilješke evidentirane u Dosje djeteta s posebnim potrebama i/ili Evidenciju intervencija stručnih suradnika usmjerenih na odgojitelje koja se počela koristiti ove pedagoške godine.

Pedagozi su, sukladno potrebama, sudjelovali u individualnom radu s djecom koja imaju poteškoće u ponašanju zbog čega otežano funkcioniraju u odgojnoj skupini.

Pedagozi su sudjelovali u organizaciji gostovanja vanjskih čimbenika vrtiću te praćenju provedbe aktivnosti. Također, pedagozi su sudjelovali u obogaćivanju uvjeta života djece u vrtiću i organizacijom posjeta i izleta kao i praćenjem kvalitete provedbe aktivnosti izvan vrtića. U poglavlju 8. konkretiziran je ovaj dio posla pedagoga.

Pedagozi su sudjelovali u izradi stručnih mišljenja na zahtjev Zavoda za socijalni rad.

2. Ostvarene zadaće pedagoga u odnosu na rad s odgojiteljima

Pedagozi su nastojali pružiti odgojiteljima pomoć za unapređivanje odgojno-obrazovnog procesa te ih motivirati za uvođenje inovacija u rad s djecom. Protekle pedagoške godine naglasak je u radu pedagoga bio na:

- ✓ internom stručnom usavršavanju formiranjem, pripremom za vođenje i vođenjem interesnih timova na teme: partnerstvo s roditeljima, projektna metoda rada, prostorno-materijalni kontekst sobe dnevnog boravka, rana pismenost u vrtiću, znanstvena pismenost u vrtiću i senzorna integracija,
- ✓ poslovima vezanima za stjecanje statusa Međunarodne Ekoškole (izrada plana djelovanja, radni dogovori s odgojiteljima, motiviranje na provedbu aktivnosti, organizacija Svečanosti podizanja zelene zastave)
- ✓ razvijanju novih programa osiguravajući potrebne uvjete (pisanju Programa primjene terapijske igre u vrtićkom okruženju i Programa odgoja za održivi razvoj, nabavci potrebne opreme i pribora, stručnim usavršavanjima),
- ✓ praćenju provedbe postojećih posebnih programa, pružanju podrške i osiguravanju uvjeta za unaprjeđivanje kvalitete istih,
- ✓ poticanju projektne metode rada (stručnim usavršavanjima, praćenjem aktivnosti, individualnim konzultacijama s odgojiteljima, izvještavanjem),
- ✓ pružanju podrške vezano za obogaćivanje prostorno-materijalnog okruženja, provedbu roditeljskih sastanaka i individualnih razgovora s roditeljima,
- ✓ unaprjeđenju kvalitete prostorno-materijalnog okruženja kroz rad interesnog tima (sugeriranje i praćenje promjena, osiguravanje potrebnih materijala),
- ✓ pružanju pomoći i podrške u ostvarivanju komunikacije s roditeljima kroz rad interesnog tima (poticanje članova tima na konkretne korake u radu s roditeljima, refleksiju i samorefleksiju),
- ✓ suradnji vezanoj za nabavu potrebnih pribora, didaktičkih materijala i opreme za potrebe odgojno-obrazovnog rada kao i radnih listova, stručne literature i literature za djecu,
- ✓ radu s odgojiteljima pripravnicima (izrada Plana i programa stažiranja, sudjelovanje u radu Povjerenstva za stažiranje, pomoć i podrška u procesu pripreme i polaganja stručnog ispita, promišljanje o načinima kvalitetnijeg uvođenja pripravnika u rad, početak ciklusa internih stručnih aktivna na različite pripravnicima značajne teme koji će se nastaviti i u idućoj pedagoškoj godini, praćenje oglednih aktivnosti),

- ✓ motiviranju, pružanju pomoći i podrške za aktivno sudjelovanje na manifestacijama te izlaganje na stručnim skupovima i konferencijama,
- ✓ pružanju podrške i pomoći odgojitelju prilikom napredovanja u struci.

Pedagozi su pružali pomoć odgojiteljima u procjenjivanju potreba djece i podršku u radu s djecom s teškoćama u razvoju i ponašanju, u skladu s osobnim znanjima i mogućnostima.

Pedagozi su poticali i stručno usavršavanje odgojitelja preporukom stručnih skupova i literature kao i prijavom na različite oblike stručnih usavršavanja izvan vrtića. Organizirali su i stručna usavršavanja djelatnika u vrtiću te su sudjelovali na svim oblicima internih stručnih usavršavanja.

Također, pedagozi su sudjelovali na svim radnim dogovorima s odgojiteljima (sastanci eko tima, sastanci s voditeljima, sastanci povodom održavanja različitih manifestacija, sastanak s voditeljima programa predškole i dr.), a na svakom sastanku vodili su zapisnik.

Pedagozi su izradili Google obrazac i proveli online anketiranje odgojitelja s ciljem prikupljanja podataka za potrebe pisanja Godišnjeg izvješća o radu. Potom su analizirali prikupljene podatke i informacije.

Pedagozi su koordinirali obavljanje stručno-pedagoške prakse odgojitelja i pedagoga pripravnika na način da su izrađivali Plan i program te raspored prakse za svakog studenta, informirali odgojitelje o obavljanju prakse, pratili tijek prakse te sudjelovali u pisanju izvješća.

Pedagozi su s odgojitelje pripravnike i učitelje zaposlene na radno mjesto odgojitelja upoznawali s vođenjem obavezne pedagoške dokumentacije.

3. Ostvarene zadaće pedagoga u odnosu na rad s roditeljima

Suradnju s roditeljima pedagozi su ostvarivali na različite načine - putem individualnog savjetovanja s roditeljima (inicijalni razgovori pri upisu u vrtić, pružanje stručne pomoći na savjetodavnim razgovorima), pripremom materijala za roditelje (članci) te pružanja pomoći

odgojiteljima za unapređenje suradnje s roditeljima (priprema i sudjelovanje na savjetodavnim razgovorima i roditeljskim sastancima na poziv odgojitelja).

Pedagozi su, tijekom pedagoške godine, obavili 15 individualnih savjetodavnih razgovora s roditeljima djece kod koje su primijećena značajnija odstupanja u razvoju ili problemi u ponašanju ili s kojima je bilo nužno obaviti razgovor iz drugih razloga (primjerice, zbog odgojnih dilema i pritužbi roditelja i sl.).

Također, pedagozi su izradili edukativne članke na sljedeće teme:

- ✓ Odgoj za održivi razvoj od najranije dobi
- ✓ Boravak na zraku u zimskim uvjetima
- ✓ Ljetna organizacija rada
- ✓ Prilagodba na vrtić – što očekivati i kako olakšati djetetu?

Članci su objavljeni na web stranici vrtića te na oglasnim pločama sukladno potrebama.

Pedagozi su kontinuirano tijekom pedagoške godine pisali i obavijesti za roditelje povodom odlaska na izlete, sudjelovanja na manifestacijama i organizacije događanja u vrtiću. Svi materijali za roditelje izrađeni su uz pomoć digitalnog alata CANVA.

Pedagozi su sudjelovali u organizaciji i provedbi zajedničkih aktivnosti za djecu i roditelje poput radne akcije i projektnog dana u vrtiću Turanj, Večeri matematike i dr.

4. Ostvarene zadaće pedagoga u odnosu na rad s društvenom zajednicom (detaljan prikaz naveden je u tablici u poglavlju 8. Suradnja s društvenom zajednicom)

Suradnju sa širom društvenom zajednicom pedagozi ostvaruju uspostavljanjem kontakta i suradnje sa sljedećim ustanovama, institucijama, službama, udrugama, klubovima, društvima, tvrtkama, izletištima:

- dječjim vrtićima u gradu, županiji i šire (DV Karlovac, DV Tintilinić, DV Zvončić - Ozalj, DV Srednjaci Zagreb, DV Gajnice Zagreb),
- osnovnim i srednjim školama u gradu (OŠ Rečica, OŠ Braće Seljan, Gimnazija Karlovac, Glazbena škola Karlovac),

- specifičnim stručnim službama i ustanovama (Zavod za socijalni rad Karlovac, Poliklinika za rehabilitaciju slušanja i govora Suvag Karlovac, Centar za pružanje usluga zajednice Ozalj, Udruga za djecu s teškoćama u razvoju Zvončiči, Centar za odgoj i obrazovanje Vinko Bek, Upravni odjel za društvene djelatnosti Grada Karlovca, HZJZ, ZJZ Karlovačke županije, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo kulture, AZOO, UFZG, Sveučilište u Zadru, Veleučilište Karlovac, Agencija za elektroničke medije, Hrvatsko matematičko društvo, UNICEF Hrvatska, Dom za starije i nemoćne sv. Antun, Udruga slijepih Karlovačke županije, Centar Proventus, KoHo pedagogija),
- različitim kulturno-društvenim i sportskim ustanovama, klubovima i udrugama (Gradsko kazalište Zorin dom, Gradska knjižnica I. G. Kovačića, Knjižnična stanica Švarča, Gradski muzej Karlovac, Slatkovodni akvarij Aquatika, DND Karlovac, Sportska zajednica Karlovačke županije, Hostel Karlovac, Udruga Lijepa Naša, Udruga oboljelih od leukemije i limfoma, Zajednica tehničke kulture Karlovac, Produkcija Z, Studio Suncokret, GČ Turanj, Udruga „Naš Turanj“, Klub za podvodne aktivnosti Karlovac),
- različitim javnim službama (MUP, PU karlovačka, HAK, Služba civilne zaštite Karlovac, JVP Karlovac, Hrvatska vatrogasna zajednica, DVD Mahićno, Gradsko društvo Crvenog križa Karlovac, HŽ),
- gradskim i privatnim tvrtkama te medijskim kućama: Zelenilo, Čistoća, Digitalni tisak, Foto Korana, Transport Spudić, Trend TV, Karlovački radio, KAportal, Karlovački.hr, Gradonačelnik hr., OPG Vuljanić, Astreja plus, Ida didacta, Liber Media, Školska knjiga, Mozaik knjiga, Znanje, Evenio, Golden marketing, Ivan i Marko, Knjižara Dominović, Harfa, Naklada Bombon, FoMa, Hoću knjigu, Menart, Planetopija, Superknjižara, Vježbaonica sreće, Naklada Panda, Lin trgovina, Comel, Slavonijapapir, Drvo trgovina Mikša, Reta, Pevex, Siltex, Offertissima, Bauhaus, KTC, Holy Donut Karlovac, d3vlab te
- izletištima: Eko park Kraš, Baraćeve špilje, MiniPolis, ZOO Zagreb.

5. Ostvarene zadaće pedagoga u odnosu na rad s ravnateljem i stručnim timom

Pedagozi su prisustvovali na svim tjednim sastancima stručnog tima i ravnatelja kao i na Odgojiteljskim vijećima i radnim dogovorima. Za svaki sastanak su se pripremali te vodili zapisnik. Na zahtjev ravnatelja, pisali su Tjedni plan rada, a usmeno na sastancima prezentirali realizaciju istog. Sudjelovali su u izradi Godišnjeg plana i programa rada vrtića za ped. god. 2022./2023., Plana djelovanja Eko vrtića, Kurikuluma vrtića za ped. god. 2022./2023, kao i Godišnjeg izvješća o radu za ped. god. 2022./2023. Pedagozi su, u suradnji s ravnateljem i ostatkom stručnog tima, sudjelovali u kreiranju povoljnijih uvjeta rada u vanjskim i unutarnjim prostorima vrtića, razvijanju posebnih programa, planiranju opremanja unutarnjeg i vanjskog prostora vrtića te u nabavi i dopuni didaktičkih materijala, igračaka, stručne literature i literature za djecu i raspodjeli istih. Pedagozi su kontinuirano, prema potrebi, surađivali s vanjskim suradnicima edukacijskim rehabilitatoricama i radnim terapeutima iz Centra za pružanje usluga zajednice Ozalj i Centra za odgoj i obrazovanje Vinko Bek. Također, pedagozi su tijekom pedagoške godine redovito surađivali i s ravnateljicom te stručnim suradnicima DV Karlovac.

6. Ostali poslovi pedagoga

Ostali poslovi pedagoga uključivali su:

- aktivno sudjelovanje provedbi EU Projekta unapređenja kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja u Karlovcu II (vođenje potrebne dokumentacije, priprema za nadzor na licu mjesta, obilježavanje nabavljene opreme u suradnji s odgojiteljima, kontinuirana suradnja s voditeljicom Projekta – dostavljanje potrebnih dokaza o prihvatljivim troškovima te izvješća),
- izradu projekcija odgojnih skupina i plana upisa za ped. god. 2023./2024.,
- administrativne poslove vezane za prijave za upis i upise (administracija sustava e-upisi, obrada zahtjeva za upis, izrada i objava prijedloga liste i konačne liste upisa, izrada rasporeda upisa, izrada konačnih popisa skupina, asistencija prilikom potpisivanja ugovora),
- sudjelovanje u postupku premještanja djece (obavijest za roditelje, suradnja s ravnateljem i stručnim timom, pisani odgovori na zahtjeve roditelja),

- izradu statistika i projekcija za potrebe Upravnog odjela za društvene djelatnosti Grada Karlovca, Karlovačke županije i Ministarstva znanosti i obrazovanja,
- suradnju s AZOO i MZO vezano za provedbu posebnih programa i postupak elektronskih prijava,
- pripremu materijala za web stranicu vrtića te redovito uređivanje iste,
- pripremu za doradu web stranice vrtića (dodavanje novih rubrika),
- pisanje i slanje na verifikaciju Programa odgoja za održivi razvoj te Programa primjene terapijske igre u vrtićkom okruženju,
- stvaranje uvjeta za stjecanje statusa Eko vrtića (ispunjavanje aplikacije Udruge Lijepa Naša, kontinuirana komunikacija s nacionalnim koordinatorom),
- nabavu radnih listova za provođenje programa predškole,
- nabavu nove stručne literature i literature za djecu,
- nabavu novih didaktičkih igračaka te opreme (namještaja),
- nabavu likovnog pribora i pedagoški neoblikovanih materijala za izradu poticaja,
- nabavu elektroničke opreme za poticanje razvoja medijske pismenosti,
- vođenje evidencije dostupne stručne literature i literature za djecu po objektima te uvođenje novih naslova u evidenciju,
- vođenje evidencija o nabavljenoj didaktičkoj opremi i materijalima te likovnom priboru,
- evidentiranje podataka i informacija iz mjesečnih izvješća o odgojno-obrazovnom radu odgojitelja,
- pripremu materijala za objavu u medijima (članci za redovitu rubriku u Karlovačkom tjedniku, članci „Projektno učenje u vrtiću i primjer dobre prakse“ i „Naš put do statusa Međunarodne Ekoškole“ za Karlovački tjednik),
- pripremu pisanih obavijesti za roditelje povodom odlaska na izlete, sudjelovanja na manifestacijama i organizacije događanja u vrtiću,

- sudjelovanje u organizaciji zimovanja i ljetovanja,
- sudjelovanje u organizaciji manifestacija na razini vrtića ili grada (Dani otvorenih vrata dječjih vrtića, Olimpijski festival dječjih vrtića, Fašnička povorka, Večer matematike, Mala maturijada, Karlovački vrtuljak itd.),
- sudjelovanje u organizaciji posjeta i izleta kao i gostovanja u vrtiću,
- ispunjavanje dokumentacije za prijavu na likovne i druge natječaje,
- koordiniranje cjelogodišnje humanitarno-ekološke akcije „Plastičnim čepovima do skupih lijekova“,
- dokumentiranje odgojno-obrazovnog rada (prikupljanje foto i video dokumentacije aktivnosti),
- kontinuirano stručno usavršavanje sukladno Planu i programu rada pedagoga za ped. god. 2022./2023. te vođenje Programa stručnog usavršavanja,
- praćenje promjena relevantne zakonske regulative,
- sudjelovanje na intervjuima prilikom zaposlenja pomagača te koordiniranje rada pomagača djeci s teškoćama u razvoju,
- ispunjavanje obavezne i neobavezne pedagoške dokumentacije,
- pripremu za arhiviranje pedagoške dokumentacije,
- kontinuiranu suradnju s voditeljima objekata vezano za organizaciju rada i drugu tekuću problematiku,
- kontinuiranu suradnju s tajnicom, djelatnicama računovodstva, voditeljem sigurnosti i zaštite na radu te domarom, u svrhu kvalitetnog funkcioniranja odgojno-obrazovnog procesa.

5.18. Izvješće o radu psihologa

Rad psihologa u protekloj pedagoškoj godini odvijao se na pet objekata: Rakovcu, Dubovcu, Švarči, Turnju i Mahićnu s izdvojenim objektom te se bazirao na sljedećim poslovima i radnim zadacima:

- planiranim poslovima u odnosu na dijete
- planiranim poslovima u odnosu na odgojitelje
- planiranim poslovima u odnosu na roditelje
- planiranim poslovima u odnosu na društvenu sredinu
- planiranim poslovima u suradnji s ostalim članovima stručne službe vrtića
- individualnom stručnom usavršavanju

Rad se temeljio prvenstveno na zadacima praćenja razvoja i napredovanja sve djece radi planiranja i organiziranja primjerenog i poticajnog odgojno-obrazovnog rada s djecom u odgojnim skupinama, poduzimanjima mjera prevencija razvoja poteškoća u dječjoj dobi te kontinuiranom pružanju pomoći i podrške odgojiteljima i roditeljima u radu s djecom.

Psiholog je sudjelovao u formiranju odgojnih skupina i provođenju inicijalnih intervju s roditeljima novoupisane djece te individualnim razgovorima i opservacijama novoupisane djece s teškoćama u razvoju. Također je sudjelovao na roditeljskom sastanku za sve roditelje novoupisane djece i sastanku s osobnim pomagačima – asistentima.

S početkom pedagoške godine provedeno je sustavno praćenje sve novoupisane djece u periodu njihove adaptacije radi pravovremenog otkrivanja i primjerenog tretiranja adaptacionih i drugih teškoća i posebnih potreba te je po potrebi provedena intervencija od strane psihologa prvenstveno kroz savjetovanje roditelja i savjetovanje i konzultacije s odgojiteljima.

Tijekom pedagoške godine psiholog je pratio zadovoljavanje psiholoških potreba djece i ostvarivanje razvojnih zadaća po pojedinim odgojnim skupinama te sudjelovao u praćenju i kreiranju što kvalitetnijeg okruženja primjerenog djetetovoj dobi i potrebama kroz sudjelovanje u nabavci didaktičke i druge opreme i konzultacije s odgojiteljima u formiranju kutića i izradi sredstava za pedagoški rad.

Posebna je pozornost posvećivana djeci s posebnim potrebama u vidu razvojnih teškoća. Psiholog je tu djecu sustavno opservirao unutar odgojne skupine, provodio konzultacije s

osobnim asistentima (za djecu s teškoćama), odgojiteljima, roditeljima i vanjskim suradnicima te provodio praćenje radi evaluacije eventualnih promjena.

Provođena su psihologijska testiranja i obrade, otvoreni i vođeni individualni dosjei djeteta.

U pedagoškoj godini 2022./2023. u redovite skupine integrirano je ukupno četrdeset i dvoje djece kod kojeg su prisutne teškoće u razvoju te o tome posjeduju rješenje prvostupanjskog tijela vještačenja, od kojih je dvadeset trebalo osobnog pomagača (asistenta). Prema potrebi za njih se izrađivao individualizirani odgojno obrazovni program (IOOP) te za svako dijete vodio Dosje djeteta.

Uz navedenu djecu, psiholog je vodio Dosje djeteta i za djecu s drugim zapaženim posebnim potrebama te provodio kontinuirano praćenje.

Kontinuirano je provođen i individualni tretmanski rad s djecom za koju se pokazala potreba, naročito intenzivan s djecom u godini pred polazak u školu te savjetodavni rad s roditeljima.

Na zahtjev roditelja i odgojitelja, psihologijski su obrađena djeca sa sljedećim specifičnostima:

- potencijalno darovito dijete
- prijevremeni upis u školu
- agresivnost
- razvojna odstupanja
- utvrđivanje spremnosti za školu, moguća odgoda škole

Ukupno je u individualni rad – psihologijsku obradu i tretman, uključeno dvadeset i troje djece.

Psiholog je samostalno ili u suradnji s ostalim članovima stručne službe izradio petnaest mišljenja i izvješća od čega pet psihologijskih obrada i mišljenja na zahtjev roditelja, pet na zahtjev osnovnih škola s područja grada Karlovca, četiri izvješća na traženje Hrvatskog zavoda za socijalni rad - Područni ured Karlovac te jedno na zahtjev Ministarstva unutarnjih poslova - Policijske uprave Karlovačke.

Roditeljima je kontinuirano pružana pomoć i podrška u odgoju djece putem informiranja i educiranja o pojedinim temama od pojačanog interesa (putem letaka, članaka) te uključivanjem u individualno savjetovanje.

U protekloj pedagoškoj godini psiholog je proveo trideset i pet individualnih razgovora s roditeljima, a razlozi su bili sljedeći:

- ✓ dijete s teškoćama u razvoju
- ✓ teškoće ponašanja djeteta u skupini
- ✓ razmatranje prijevremenog upisa/odgode škole
- ✓ potencijalno darovito dijete
- ✓ smrtni slučaj u obitelji
- ✓ agresivnost djeteta
- ✓ nepovoljne obiteljske okolnosti
- ✓ teškoće regulacije emocija
- ✓ razvojna odstupanja
- ✓ razvod roditelja
- ✓ teškoće regulacije stolice
- ✓ savjetovanje o odgojnim postupcima

Psiholog je tijekom cijele godine pomagao odgojiteljima u organizaciji i provedbi roditeljskih sastanaka i informiranja putem kutića za roditelje na način da im je osiguravao materijale na teme iz njegovog područja.

Također je na poziv odgojitelja sudjelovao na četiri roditeljska sastanka na kojima je putem predavanja obrađena tema „Postavljanje granica u odgoju“.

S obzirom da je prošle pedagoške godine psiholog prijavio ustanovu za projekt „Sigurnije škole/vrtići“, nastavljena je kontinuirana suradnja s odgojiteljima na provedbi radionica predviđenih navedenim projektom što je rezultiralo time da je ustanova ponovno dobila certifikat "Siguran vrtić", sada za pedagošku godinu 2022./2023. U sklopu navedenog projekta, psiholog je također, u suradnji s Gradskim društvom Crvenog križa Karlovac, organizirao radionice za djecu predškolskih skupina tijekom kojih su obrađivane teme pružanja prve pomoći i ponašanja u situacijama raznih nezgoda i nesreća te učenje o sigurnim ponašanjima i prevenciji trgovanja ljudima.

U svom radu psiholog je ostvarivao kontinuiranu suradnju s drugim ustanovama i suradnicima kao pr. Udrugom za djecu s teškoćama u razvoju Zvončici, Poliklinikom SUVAG, Centrom za pružanje usluga u zajednici Ozalj, Centrom za odgoj i obrazovanje Karlovac, Centrom za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“, Gradskim društvom Crvenog križa Karlovac, Gradskom

knjižnicom Ivan Goran Kovačić, Hrvatskim zavodom za socijalni rad - Područni ured Karlovac, osnovnim školama s područja grada Karlovca i drugima.

U sklopu Tjedna psihologije, psiholog je u funkciji predsjednika Društva psihologa Karlovac organizirao četiri predavanja u Gradskoj knjižnici Ivan Goran Kovačić na kojima su sudjelovali i odgojitelji vrtića. Također je izložio poster prezentaciju s rezultatima autorskog istraživanja o navikama čitanja i korištenja ekrana kod djece karlovačkih vrtića.

Psiholog je također inicirao i organizirao stručna usavršavanja odgojitelja na nivou vrtića. Organizirao je predavanja psihologa Zavoda za javno zdravstvo Karlovačke županije, službe za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti koja su održana s temama „Vještine komunikacije“ i „Stres i kako se nositi s njime“ i radionice dr.med., specijalizanta psihijatrije na temu „Očuvanje i unaprjeđenje mentalnog zdravlja“. Sam se kontinuirano stručno usavršavao prisustvovanjem stručnim predavanjima i edukacijama i praćenjem stručne literature te je aktivno sudjelovao na prvoj KOKOSS konferenciji organiziranoj od strane pet strukovnih komora pomagačkih zanimanja (edukacijski rehabilitatori, psiholozi, psihoterapeuti, socijalne pedagozi i socijalni radnici).

Psiholog je sudjelovao u radu Odgojiteljskog vijeća i Povjerenstva za upise u dječji vrtić te prisustvovao različitim stručnim sastancima. Sudjelovao je u izradi Godišnjeg plana i programa rada vrtića (odgojno - obrazovni rad), Godišnjeg izvješća vrtića te izradio Godišnji plana i programa rada psihologa te Izvješće o radu psihologa.

Od ostalih poslova, psiholog je aktivno sudjelovao u organizaciji i provođenju različitih aktivnosti na nivou ustanove, sudjelovao u administriranju web stranice vrtića te pisao stručne članke i prezentacije iz stručnih tema.

5.19. Izvješće o radu ravnatelja

Tablica 10 – Prikaz sadržaja i realizacije postavljenih zadaća u ped. god. 2022./2023.

SADRŽAJ POSTAVLJENIH ZADAĆA	REALIZACIJA
<p>UPRAVLJANJE I FINACIJSKO POSLOVANJE</p> <ul style="list-style-type: none">• vođenje Ustanove provodi se sukladno zakonskim i podzakonskim aktima• rad u tijelima upravljanja vrtića Upravnom vijeću i Odgojiteljskom vijeću, te provođenje odluke• nastavljena je kontinuirana suradnja s Osnivačem s ciljem unapređenja• izrada financijskog plana, plana nabave te izmjena i dopuna istog• praćenje financijskog poslovanja, kontinuirano se provodila kontrola zaprimanja računa, e-računa i redovita dostava istih u računovodstvo prema utvrđenim procedurama• upisi djece u narednu pedagošku godinu, kao i upisi tijekom godine provedeni su sukladno Pravilniku o upisu• tijekom godine pratilo se da se u zadanim rokovima, radi sigurnosti djece, radnika i imovine, obave svi redovni i periodični pregledi instalacija i opreme vrtića kao i otklone utvrđeni kvarovi• provodile su se redovite konzultacije s ovlaštenom osobom iz područja zaštite na radu i protupožarne zaštite u svezi redovitih i periodičnih ispitivanja uređaja i opreme, inspekcijskog nadzora, osposobljavanja radnika, prijava ozljeda na radu• sklapanje ugovora s dobavljačima• aktivno sudjelovanje provedbi EU Projekta unapređenja	<p>TIJEKOM GODINE</p>

<p>kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja u Karlovcu II (kontinuirana suradnja s voditeljicom Projekta)</p> <ul style="list-style-type: none"> • zbog pandemije COVID-19, u vrtiću smo poštivali epidemiološke upute uz kontinuiranu suradnju s Osnivačem, Stožerom civilne zaštite, Epidemiološkom službom te nadležnim ministarstvom • obavljanje drugih poslova sukladno Statutu <p style="text-align: center;">U ODNOSU NA DJELTNIKE VRTIĆA</p> <ul style="list-style-type: none"> • sudjelovanje u izradi Godišnjeg plana i programa, Kurikuluma, praćenje provedbe, evaluacija postignutog i izrada izvješća u suradnji s stručnim timom • zapošljavanje djelatnika sukladno Zakonu i Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada • sklapanje ugovora o radu na određeno i neodređeno radno vrijeme sukladno odlukama Upravnog vijeća • sudjelovanje u izradi plana korištenja godišnjih odmora, izdavanje rješenja o korištenju godišnjih odmora • osiguravanje materijalne sigurnosti radnika (redovita isplata plaća i drugih materijalnih prava iz Pravilnika o radu) • redovito vođenje evidencije o radnicima i radnom vremenu radnika na osnovu koje se pripremala dokumentacija za obračun plaće • kontinuirano se kroz razgovore, radionice i neformalna druženja radilo na stvaranju pozitivnog radnog ozračja, uspostavljanju dobrih suradničkih odnosa među djelatnicima i razvoja vrtića • organiziranje rada Dječjeg vrtića prema područnim objektima, programima i dobnim skupinama • praćenje neposrednog odgojno obrazovnog rada • planiranje tjednih sastanaka s stručnim timom i 	<p style="text-align: center;">TIJEKOM GODINE</p>
--	--

<p>sudjelovanje u realizaciji</p> <ul style="list-style-type: none"> • planiranje radnih dogovora i sudjelovanje u njihovoj realizaciji • omogućavanje stručnog usavršavanja i praćenje realizacije istog • omogućeno je sudjelovanje i prezentacija vrtića na stručnim skupovima • provođenje radnih dogovora s odgojiteljima voditeljima vrtića u cilju planiranja i provođenja odgojno obrazovne prakse, informiranja, dogovaranja • osiguranje materijalne sigurnosti, kao i poštivanje svih prava i obveza iz Pravilnika o radu • pravovremena nabavka potrošnog i didaktičkog materijala • suradnja u realizaciji projekata • rad u povjerenstvu za stažiranje • promicanje timskog rada • provođenje mjere zdravstvene zaštite, davanje informacija i uputa za vrijeme pandemije koronavirusa • nadzor nad provedbom Sigurnosnog programa <p>U ODNOSU NA DIJETE</p> <ul style="list-style-type: none"> • stvaranje uvjeta za odgoj djeteta sukladno zadanim ciljevima i zadaćama odgojno obrazovnog rada iz godišnjeg plana • obogaćivanje usluga vrtića novim programima • sudjelovanje na izletima s djecom i odgojiteljima • sudjelovanje na ljetovanju s djecom i odgojiteljima <p>U ODNOSU NA RODITELJE</p> <ul style="list-style-type: none"> • upoznavanje roditelja sa Sigurnosnim programom postupanja u rizičnim situacijama u vrtiću 	<p>TIJEKOM GODINE</p>
--	----------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • kontinuirano se radilo na unapređenju partnerskih odnosa s roditeljima kroz roditeljske sastanke, druženja, individualne razgovore te su se eventualni problemi rješavali • sklapanje ugovora o pružanju usluga vrtića s roditeljima • radno vrijeme i rad u zimskim i ljetnim mjesecima prilagoditi potrebama roditelja <p style="text-align: center;">U ODNOSU NA DRUŠTVENU SREDINU</p> <ul style="list-style-type: none"> • zastupanje vrtića prema pozivima i potrebi • zastupanje u javnim medijima • prezentacija javnosti rada na internetskoj stranici vrtića • suradnja s Upravnim odjelom za društvene djelatnosti, financija i po potrebi drugim odjelima • suradnja s DV Karlovac • suradnja s gradskim tvrtkama, ustanovama, osnovnim i srednjim školama, vrtićima u Karlovačkoj županiji, te ostalim vrtićima u RH u cilju rješavanja tekuće problematike i obogaćivanja odgojno obrazovne prakse • suradnja s URPUH • Policijskom upravom, Centom za socijalnu skrb, Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa, Agencijom za odgoj i obrazovanje, Uredom državne uprave, inspekcijском službom, Upravom hostela Selce, pedijatrima, medijima, službom za epidemiologiju, stožerom civilne zaštite Karlovac <p style="text-align: center;">STRUČNO USAVRŠAVANJE</p> <ul style="list-style-type: none"> • sudjelovanje na stručnim skupovima za ravnatelje prema katalogu AZOO 	<p style="text-align: center;">TIJEKOM GODINE</p>
---	--

<ul style="list-style-type: none"> • sudjelovanje na stručnim edukacijama u vrtiću • kontinuirano praćenje zakona, podzakonskih akata • sudjelovanje na 13 modula i uspješno završena edukacija Stručno-razvojnog centra DV Sopot u suradnji sa Poslovnim učilištem Effectus „Ravnatelj-poslovodni i stručni voditelj dječjeg vrtića“ 	
--	--

6. SURADNJA S RODITELJIMA

Bitne zadaće unapređivanja suradnje s roditeljima ove godine bile su:

1. Razvijanje suradničkog odnosa s roditeljima u provedbi bitnih zadaća u radu s djecom
2. Posredovanje roditeljima u stjecanju potpunijeg uvida u razvoj i ponašanje djeteta u vrtiću i boljem razumijevanju razvojnih potreba djeteta
3. Uključivanje roditelja u neposredan odgojno-obrazovni rad
4. Unapređenje suradnje s roditeljima putem pisanih oblika informiranja:
 - web stranice,
 - roditeljskih kutića,
 - letaka, brošura, plakata.

Načini na koje se, tijekom pedagoške godine 2022./2023. nastojala unaprijediti praksa kada je riječ o suradnji s roditeljima su sljedeći:

- rješavanjem roditeljskih odgojnih dilema individualnim pristupom,
- omogućavanjem uvida u život i rad odgojne skupine kroz roditeljske i individualne sastanke,
- zajedničkim druženjima, utakmicama, radnim akcijama,
- informiranjem roditelja o odgojno-obrazovnom radu i postignućima djece kroz tjedna i mjesečna izvješća,
- uključivanjem roditelja u prikupljanje pedagoški neoblikovanih materijala za izradu poticaja,
- odabirom tema roditeljskih sastanaka aktualnih za skupinu,

- gostovanjem stručnih suradnika vrtića i vanjskih suradnika na roditeljskim sastancima,
- pisanjem sažetka nakon održanih roditeljskih sastanaka,
- dijeljenjem stručnih materijala na određene teme s roditeljima,
- stručnim usavršavanjima u području partnerstva s roditeljima,
- timskim radom u okviru tima „Od suradnje ka partnerstvu“,
- informiranjem roditelja putem službenog e-maila skupine i kutića za roditelje,
- prezentacijom odgojno-obrazovnog rada putem kutića za roditelje,
- sadržajnim i estetskim obogaćivanjem kutića za roditelje,
- dostupnošću, prilagodbom termina individualnih razgovora,
- uvidom u odgojno-obrazovni rad putem foto i video dokumentacije,
- otvorenom i iskrenom komunikacijom prema roditeljima.

6.1. Grupni oblici rada

Tijekom pedagoške godine 2022./2023. redovito su provedeni sljedeći grupni oblici rada:

- roditeljski sastanci (inicijalni, informativni, tematski, komunikacijski) te
- radionice (edukativne, kreativne).

Na razini vrtića održani su inicijalni roditeljski sastanci za roditelje novoupisane djece (u kolovozu 2022.) te roditeljski sastanci za roditelje školskih obveznika (detaljan prikaz nalazi se u poglavlju 5.8. Ostvarivanje programa predškole). Također, na razini vrtića održana su i zajednička druženja s djecom i roditeljima (Večer matematike u svim vrtićima te projektni dan u vrtiću Turanj). Ostali grupni oblici suradnje održavani su na razini odgojnih skupina.

Također, odgojitelji 3 odgojne skupine prakticirali su informirati roditelje o odgojno-obrazovnom radu putem mjesečnih izvješća koja su slali u digitalnom obliku.

Tablice 11-43 - Prikaz provedenih grupnih oblika suradnje na razini vrtića i odgojnih skupina u ped. god. 2022./2023.

RAKOVAC

1. „Ribice“		
MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Tijek adaptacije 2. Razvojne karakteristike djece jasličke dobi 3. Razno	Informativni (uživo)
Travanj	1. Igra 2. Senzorna integracija 3. Razno	Informativno-tematski (uživo)

2. „Bubice“		
MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Prikaz dana u Bubicama 2. Plan aktivnosti u 1. dijelu ped. godine 3. Razno	Informativni (uživo)
Svibanj	1. Kriza 3. godine i razvojne karakteristike djeteta u dobi od 4 do 5 godina života 2. Razno	Informativno-tematski (uživo)

3. „Pandice“		
MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Osvrt na odgojno-obrazovni rad tijekom ljeta 2. Plan aktivnosti za rujan i listopad 3. Dječje emocije 4. Razno	Informativni (uživo)
Listopad	Mjesečno izvješće o provedenim aktivnostima	Informativni (online)
Studen	Mjesečno izvješće o provedenim aktivnostima	Informativni (online)
Prosinac	Mjesečno izvješće o provedenim aktivnostima	Informativni (online)
Veljača	Mjesečno izvješće o provedenim aktivnostima	Informativni (online)
Ožujak	Postavljanje granica u odgoju, psihologinja [REDACTED]	Tematski (uživo)
Ožujak	Mjesečno izvješće o provedenim aktivnostima	Informativni (online)
Travanj	Mjesečno izvješće o provedenim aktivnostima	Informativni (online)
Svibanj	Mjesečno izvješće o provedenim aktivnostima	Informativni (online)
Lipanj	Mjesečno izvješće o provedenim aktivnostima	Informativni (online)

4. „Sportići“		
MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Igra uloga 2. Razvojne osobine djece u dobi 4-5 g. 3. Plan i program sportskih aktivnosti 4. Razno	Informativni (uživo)
Veljača	Predstavljanje integriranog sportskog programa kroz sat tjelesnog vježbanja	Ogledni (uživo)
Travanj	1. Agresivna ponašanja u dječjoj dobi 2. Osvrt na rad u sportskom programu	Informativno-tematski (uživo)

5. „Pčelice“		
MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Plan i program aktivnosti 2. Dnevni ritam skupine 3. Razvojne osobine djece u dobi 4-5 g. 4. Razno	Informativni (uživo)
Veljača	Kako biti bolji roditelj, dr. 	Tematski (uživo)

6. „Žabice“		
MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Kućni red vrtića 2. Plan aktivnosti 3. Razno	Informativni (uživo)

7. „Točkice“		
MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Karakteristike skupine i razvojne karakteristike 2. Planirane aktivnosti 3. Razno	Informativni (uživo)
Ožujak	Što treba znati o izgovoru i razvoju govora kod djece?, gost predavač logoped iz Centra za pružanje usluga u zajednici Ozalj	Tematski (uživo)
Travanj	Plan aktivnosti do kraja pedagoške godine	Informativni (uživo)
Svibanj	Planirane aktivnosti i manifestacije za predškolce	Informativni (uživo)

8. „Vjeverice“		
MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Priprema za školu 2. Razno	Informativni (uživo)
Prosinac	Božićna priredba	Druženja i svečanosti (uživo)
Veljača	Kreativna radionica izrade kostima za fašnik	Radionički (uživo)

9. „Bubbles“		
MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Provedba pripreme za školu u dobno mješovitoj skupini (suradnja s ravnateljicom) 2. Predstavljanje Cjelodnevnog programa ranog učenja engleskog jezika 3. Plan aktivnosti 4. Razno	Informativni (uživo)
Studeni	Za roditelje djece školskih obveznika: 1. Provedba programa predškole u vrtiću 2. Kako pripremati dijete za školu kod kuće?	Tematski (uživo)

	3. Uvid u radne listove	
Veljača	Kreativna radionica izrade kostima za fašnik	Radionički (uživo)

ŠVARČA

1. „Sovice“		
MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Osvrt na tijek adaptacije 2. Kućni red vrtića 3. O Montessori programu 4. Razno	Informativni (uživo)
Studen	1. Osvrt na provedenu adaptaciju 2. Razvojne karakteristike djece od 1 do 3 godine 3. Uključivanje djece u svakodnevne aktivnosti kod kuće 4. Razno	Informativni (uživo)
Ožujak	Osnovne potrebe djeteta – uzrok svake emocije i akcije	Radionički (uživo)

2. „Medvjedići“		
MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Osvrt na tijek adaptacije 2. Kućni red vrtića 3. Razno	Informativni (uživo)
Studeni	1. Granice u odgoju 2. Emocionalni razvoj	Tematski (uživo)
Ožujak	1. Izvještaj o razvojnem napretku skupine 2. Razno	Informativni (uživo)

3. „Žabice“		
MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Kućni red vrtića 2. Plan aktivnosti u jesenskom razdoblju 3. Razno	Informativni (uživo)
Prosinac	Izrada božićnih ukrasa	Kreativna radionica (uživo)
Veljača	Postavljanje granica u odgoju i razvoj samoregulacije kod djece	Tematski (uživo)

4. „Loptice“		
MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Kućni red vrtića 2. Zdravstvene preporuke 3. Razno	Informativni (uživo)
Svibanj	Važnost čitanja od najranije dobi, knjižničarka [REDACTED] [REDACTED] (GKKA)	Tematski (uživo)

5. „Leptirići“		
MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Kućni red vrtića 2. Zdravstvene preporuke 3. Razvojne osobine djece 4-5 i 5-6 g. 4. Razno	Informativni (uživo)
Siječanj	1. Informiranje roditelja o planiranim aktivnostima 2. Informiranje roditelja o promjenama u prostoru (formiranju novih kutića) 3. Kreativna likovna radionica	Informativni, radionički (uživo)
Svibanj	Kako prepoznati i rješavati probleme u odgoju?	Tematski (uživo)

	pedagoginja [REDACTED]	
--	------------------------	--

6. „Cvjetići“

MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Organizacija provedbe programa predškole 2. Kako pripremiti dijete za školu? 3. Razno	Informativni (uživo)
Prosinac	Izrada božićnih ukrasa i čestitki	Kreativna radionica (uživo)
Svibanj	Dogovor oko planiranih aktivnosti za predškolce	Informativni (uživo)

7. „Zvezdice“

MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. O pripremi za školu 2. Razvojne karakteristike djece 6-7 g. 3. Razno	Informativni (uživo)
Veljača	Kreativna radionica izrade kostima za fašnik	Radionički (uživo)
Svibanj	Dogovor oko planiranih aktivnosti za predškolce	Informativni (uživo)

8. „Bubamare“		
MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Organizacija provedbe programa predškole (suradnja s ravnateljicom) 2. Razno	Informativni (uživo)
Veljača	Postavljanje granica u odgoju, psihologinja ■■■■■ ■■■■■	Tematski (uživo)
Ožujak	1. Kreativna radionica šivanja 2. Informacije o planiranim aktivnostima do kraja ped. godine	Radionički (uživo) Informativni (uživo)
Svibanj	Prezentacija provedenog projekta na temu „Mačke“	Ogledni (uživo)

DUBOVAC

1. „Mačkice“		
MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Osvrt na tijek adaptacije 2. Dnevni ritam skupine 3. Opće informacije o skupini 4. Suradnja s roditeljima	Informativni (uživo)

	5. Razno	
Veljača	1. Što može dijete u 2. i 3. godini života? 2. Očekivanja roditelja od vrtića	Tematski (uživo)

2. „Lavići“

MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Informacije o skupini 2. Razvojne osobine djece u dobi 2-3 i 3-4 godine 3. Planirane aktivnosti 4. Razno	Informativni (uživo)
Veljača	Strah u djece	Tematski (uživo)

3. „Pužići“

MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Osvrt na provedenu adaptaciju 2. Ritam dana u vrtiću 3. Razno	Informativni (uživo)
Veljača	Moje dijete i njegove potrebe	Tematski (uživo)

4. „Zečiči“

MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Opće informacije o skupini 2. Dijete i disciplina 3. Razno	Tematsko-informativni (uživo)
Prosinac	Izrada božićnih ukrasa	Kreativna radionica (uživo)
Ožujak	Utjecaj prostornog okruženja na djetetov razvoj (uvodna igra, teorijski okvir, primjeri iz prakse)	Tematski (uživo)
Svibanj	Zajedničko druženje djece i odraslih (sportske igre)	Druženja i svečanosti

5. „Leptirići“

MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Razvojne karakteristike djece 2. Plan i program aktivnosti 3. Razno	Informativni (uživo)
Ožujak	Postavljanje granica u odgoju, psihologinja ■■■■■ ■■■■■	Tematski (uživo)
Ožujak	Kreativna uskršnja radionica	Radionički (uživo)

6. „Teddy Bears“

MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Kućni red vrtića 2. Dnevni ritam skupine 3. Presentacija programa ranog učenja engleskog jezika 4. O programu predškole 5. Razno	Informativni (uživo)
Travanj	Kreativna uskršnja radionica	Radionički (uživo)
Svibanj	Presentacija projekta „Kako čuvamo svoje zdravlje“	Ogledni (uživo)

7. „Stars“

MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Razvojne osobine djece u dobi 5-6 i 6-7 godina 2. O pripremi za školu 3. Razno	Informativni (uživo)
Veljača	Roditelj i njegova slika o djetetu	Tematski (uživo)
Travanj	Plan aktivnosti do kraja pedagoške godine	Informativni (uživo)

TURANJ

1. „Patkice“

MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Osvrt na tijek adaptacije 2. Kućni red vrtića 3. Plan i program rada za ped. godinu 2022./2023.	Informativni (uživo)
Studeni	1. Razvojne karakteristike djece od 1 do 2 i od 2 do 3 godine 2. Poticanje razvoja govora kod kuće i u vrtiću 3. Razno	
Veljača	Radionica izrade poticaja za razvoj senzomotorike	Radionički (uživo)

2. „Kapljice“

MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Osvrt na provedenu adaptaciju 2. Kućni red vrtića 3. Razno	Informativni (uživo)
Veljača	4 stupa roditeljstva, pedagoginja [REDACTED]	Tematski (uživo)

3. „Žabice“

MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Kućni red vrtića 2. Plan i program rada 3. Razno	Informativni (uživo)
Travanj	Kako prepoznajem i rješavam probleme u odgoju?, pedagoginja ■■■■■ ■■■■■	Komunikacijski (uživo)

4. „Ribice“

MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Kućni red vrtića 2. Plan i program rada 3. Razno	Informativni (uživo)
Prosinac	Izrada božićnih ukrasa za prodajnu izložbu	Kreativna radionica (uživo)

5. „Slapići“

MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Razvojne osobine djece u dobi 6-7 godina 2. Polugodišnji plan rada 3. O pripremi za školu	Informativni (uživo)

	4. Razno	
Prosinac	Božićna priredba	Druženja i svečanosti (uživo)

MAHIĆNO

1. „Ježići“		
MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Osvrt na tijek adaptacije 2. Kućni red vrtića 3. Dnevni ritam skupine 4. Razno	Informativni (uživo)
Prosinac	1. Zdravstvene preporuke 2. Kućni red vrtića 3. Razno	Informativni (uživo)
Svibanj	Zajedničko druženje djece i odraslih (sadnja bilja u dvorištu vrtića)	Druženja i svečanosti

2. „Pahuljice“		
MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Plan i program aktivnosti 2. Razno	Informativni (uživo)
Veljača	Kreativna fašnička radionica	Radionički (uživo)

Travanj	Postavljanje granica u odgoju, psihologinja ■■■■■	Tematski (uživo)
---------	---	------------------

3. „Balončići“

DATUM	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Rujan	1. Važnost komunikacije i suradnje odgojitelja i roditelja 2. Planirane aktivnosti 3. Razno	Informativni (uživo)
Veljača	Prezentacija projekta „Zastave svijeta“	Ogledni (uživo)
Ožujak	Izvješće o provedenim aktivnostima	Informativni (online)
Travanj	Izvješće o provedenim aktivnostima	Informativni (online)
Svibanj	Izvješće o provedenim aktivnostima	Informativni (online)
Svibanj	1. Informacije o planiranim aktivnostima za predškolce 2. Izrada zastavica za nastup na Maloj maturijadi 3. Razno	Informativno-radionički (uživo)

4. „Tratinčice“

MJESEC	TEMA/DNEVNI RED	TIP SASTANKA
Studeni	1. Proces adaptacije – sve što je važno znati 2. Kućni red vrtića 3. Dnevni ritam skupine 4. Zdravstvene preporuke 5. Razno	Informativni (uživo)

U većini odgojnih skupina prvi informativni roditeljski sastanci realizirani su tijekom rujna, u dok u jednoj kasnije formiranoj skupini prvi informativni sastanak održan u studenom. Prvi sastanci imali su za cilj upoznavanje roditelja s prilagodbom djece na vrtić, kućnim redom vrtića, dnevnim ritmom skupine, psihofizičkim osobinama djeteta u određenoj dobi, načinima i mogućnostima suradnje vrtića i obitelji te planom i programom rada u tekućoj pedagoškoj godini. Teme tematskih roditeljskih sastanaka koje su se najviše ponavljale tijekom pedagoške godine bile su:

- ✓ priprema djeteta za školu,
- ✓ postavljanje granica u odgoju,
- ✓ roditeljski stilovi,
- ✓ rješavanje problema u odgoju,
- ✓ razvojne karakteristike djece određene dobi,
- ✓ emocionalni razvoj,
- ✓ prezentacija posebnih programa i/ili projekata.

Većina odgojitelja surađivala je sa stručnim suradnicima pedagogom i psihologom pri odabiru tema i pripremi sadržaja za roditelje.

6.2. Individualna suradnja s roditeljima

Prema podacima prikupljenim putem mjesečnih izvješća o odgojno-obrazovnom radu, u pedagoškoj godini 2022./2023. održano je ukupno 241 individualni sastanak odgojitelja s roditeljima. Broj realiziranih sastanaka u odgojnim skupinama kretao se od 0 do 25. Na pojedinim individualnim razgovorima, na inicijativu odgojitelja, sudjelovali su i stručni suradnici.

Najčešće teme individualnih sastanaka odgojitelja s roditeljima:

- funkcioniranje djeteta u skupini,
- razvojni napredak djeteta,
- teškoće u adaptaciji,
- promjene i teškoće u ponašanju,
- promjene u obiteljskom okruženju djeteta,
- priprema za školu,
- savjetovanje vezano za odgojne metode.

Osim individualnih razgovora odgojitelja s roditeljima, stručni suradnici su također, po potrebi, pružali individualnu pomoć i podršku roditeljima. Pedagozi su sudjelovali na 15 individualnih razgovora s roditeljima, psiholog na 35, a zdravstveni voditelj na 20. Dio razgovora obavljeno je timski, a podrška tijekom održavanja mnogih individualnih razgovora s roditeljima bila i ravnateljica. Najčešće su obavljani razgovori s roditeljima djece s teškoćama u razvoju i roditeljima djece koja pokazuju određene teškoće u ponašanju. Također, održavani su i sastanci s roditeljima djece s određenim zdravstvenim problemima i posebnim potrebama. Posebne potrebe djece zahtijevale su timski pristup te pomoć roditeljima u prepoznavanju djetetovih posebnih potreba, jačanju osobne kompetentnosti kao i podršku odgovornom roditeljstvu.

Individualnim razgovorima odgojitelja i stručnih suradnika s roditeljima najčešće su se:

1. usklađivali odgojni utjecaji u obitelji i vrtiću:

- prilagodba djeteta na vrtić, odvajanje od roditelja, readaptacija djeteta,
- teškoće hranjenja,

- odvikavanje od pelena,
- sukobi među djecom i načini rješavanja sukoba,
- kućni red i pravila vrtića.

2. jačale roditeljske kompetencije:

- agresivno ponašanje djeteta,
- poteškoće razvoja pažnje,
- zrelost djeteta za školu,
- otežano funkcioniranje djeteta u vrtiću,
- rastava roditelja,
- integracija djeteta s teškoćama u razvoju,
- govorne teškoće,
- motorički razvoj,
- emocionalna nezrelost,
- napredak u razvoju.

6.3. Pisana komunikacija s roditeljima

Pisana komunikacija također je jedan od oblika komunikacije s roditeljima. Pisana komunikacija ostvarivana je u najvećoj mjeri putem informativnih panoa (kutića za roditelje). Njih su odgojitelji koristili za objavu tekućih obavijesti, plana aktivnosti, edukativnih materijala, stručnih članaka, zdravstvenih preporuka, plakata, letaka itd. Od ove pedagoške godine, sukladno dogovoru na razini svih gradskih vrtića, za pisanu komunikaciju više se ne koriste aplikacije za komunikaciju *Viber* i *Whatsapp*, već je svaka odgojna skupina, u svrhu razmjene obavijesti i informacija s roditeljima, otvorila e-mail skupine.

Članovi stručnog tima pismeno su komunicirali s roditeljima putem elektronske pošte, web stranice, plakata i edukativnih materijala (stručnih članaka). Za roditelje novoupisane djece

korišteni su letci sa svim potrebnim informacijama o upisu i kretanju u vrtić. Također, roditelji su putem plakata redovito informirani o ponudi kulturno-zabavnih događaja za djecu u gradu.

U ovoj pedagoškoj godini, nije provedeno anketiranje roditelja.

6.4. Uključivanje roditelja u odgojno-obrazovni rad

Roditelji novoupisane djece su, tijekom procesa prilagodbe, svojim boravkom u skupini bili neposredno uključeni u odgojno-obrazovni proces. Osim tijekom procesa prilagodbe, roditelji su se uključivali u odgojno-obrazovni rad pojedinih skupina, i to putem:

- ✓ prikupljanja pedagoški neoblikovanih materijala,
- ✓ prikupljanja materijala i pribora koji su korišteni za formiranje centara aktivnosti i provođenje aktivnosti,
- ✓ donacije didaktičkog, likovnog i potrošnog materijala,
- ✓ donacije sadnica i sobnog bilja,
- ✓ donacija akvarija s ribicama,
- ✓ sudjelovanja u humanitarnim akcijama,
- ✓ gostovanja u odgojnoj skupini (predstavljanja zanimanja ili hobija, sudjelovanja u provođenju aktivnosti),
- ✓ pomoći u organizaciji i provedbi aktivnosti u vrtiću i izvan njega (npr. posjet banci, posjet vatrogasaca vrtiću i dr.),
- ✓ sudjelovanja na radnoj akciji uređivanja vanjskog okoliša vrtića,
- ✓ sudjelovanja na radionicama i roditeljskim sastancima,
- ✓ sudjelovanja na individualnim razgovorima,
- ✓ sudjelovanja na zajedničkim druženjima, utakmicama, priredbama, svečanostima i gradskim manifestacijama.

6.5. Zadovoljstvo suradnjom s roditeljima

6.5.1. Poteškoće u suradnji s roditeljima

Tijekom ove godine nailazili smo na manji broj poteškoća i nesporazuma u suradnji s roditeljima.

Najčešći razlozi koji su doveli do poteškoća u suradnji i posljedično do nezadovoljstva suradnjom su:

- ✓ smanjen interes roditelja za individualne sastanke s odgojiteljima,
- ✓ izostanci sa roditeljskih sastanaka,
- ✓ neusklađenost u postavljanju ciljeva,
- ✓ neusklađenost u očekivanjima,
- ✓ subjektivno sagledavanje situacija koje se događaju u vrtiću,
- ✓ nedosljednost roditelja u odgoju i njihov pretjerano zaštitnički odnos prema djeci,
- ✓ nepoštivanje pravila grupe i ustanove,
- ✓ nepoštivanje postignutih dogovora kada je riječ o postupanju prema djetetu,
- ✓ dojam da roditelji nemaju povjerenja u odgojitelje i ustanovu,
- ✓ nezainteresiranost za djetetov život u vrtiću,
- ✓ prešućivanje važnih informacija o djetetu ili obiteljskim okolnostima,
- ✓ nesporazumi u komunikaciji na relaciji odgojitelj-roditelj,
- ✓ pogrešno tumačenje dobivenih informacija,
- ✓ neiskrenost roditelja u komunikaciji,
- ✓ ignoriranje ili neprihvatanje savjeta vezanih za odgoj djeteta,
- ✓ neprihvatanje teškoća u ponašanju/razvoju i otežanog funkcioniranja djeteta u vrtiću,
- ✓ olako shvaćanje narušenog zdravstvenog stanja te potreba djeteta,
- ✓ izbjegavanje donošenja liječničkih ispričnica nakon bolovanja,

- ✓ očekivanja da je odgojitelj dostupan putem telefona i/ili e-maila 24 sata dnevno,
- ✓ užurban ritam obiteljskog života, nedostatak vremena za suradnju s vrtićem.

6.5.2. Prijedlozi odgojitelja za unaprjeđivanje kvalitete suradničkih odnosa s roditeljima

Odgojitelji navode sljedeće prijedloge za unapređenje kvalitete suradnje s roditeljima:

- ✓ osvještavanje roditelja o važnosti njihove suradnje s vrtićem te odgojno-obrazovnoj ulozi vrtića kroz roditeljske sastanke i pisane materijale,
- ✓ organiziranje zajedničkih radionica, izleta, radnih akcija i druženja djece, roditelja i odgojitelja,
- ✓ provođenje edukativnih radionica i predavanja za roditelje od strane odgojitelja i stručnog tima i /ili vanjskih stručnjaka,
- ✓ obogaćivanje kutića za roditelje,
- ✓ uvođenje prakse slanja tjednih/mjesečnih planova rada skupine,
- ✓ organiziranje „Dana otvorenih vrata vrtića“ (omogućiti roditeljima da provedu dan u skupini i upoznaju odgojno-obrazovni proces),
- ✓ intenziviranje uključivanja roditelja u neposredan odgojno-obrazovni proces (gostovanja u skupini, posjet radnom mjestu roditelja, uključivanje u projektni rad, priprema aktivnosti zajedno s odgojiteljem i sl.),
- ✓ nastavak prakse djelovanja interesnog tima na teme bliske partnerstvu s roditeljima,
- ✓ ispitivanje potreba roditelja anketiranjem te planiranje rada s roditeljima u skladu s tim,
- ✓ uvođenje kutije za prijedloge, primjedbe i pohvale u kutićima za roditelje.

7. STRUČNO USAVRŠAVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH DJELATNIKA

Kvalitetna odgojno-obrazovna praksa vrtića i kurikulum koji iz nje izranja ostvaruju se i razvijaju "iznutra", od odgojitelja i stručnih suradnika vrtića. Iz tog razloga, obaveza je ustanove osigurati uvjete za kontinuirano profesionalno učenje i razvoj svojih stručnih djelatnika. Godišnjim planom i programom rada vrtića planiraju se stručna usavršavanja za tekuću pedagošku godinu.

7.1. Grupni oblici stručnog usavršavanja u vrtiću

Planirano grupni oblici stručnog usavršavanja u Dječjem vrtiću Četiri rijeke za pedagošku godinu 2022./2023. obuhvaćali su sudjelovanje stručnih djelatnika na Odgojiteljskim vijećima, sastancima interesnih grupa, internim stručnim aktivima, radionicama i radnim dogovorima.

U ovoj pedagoškoj godini održano je 5 Odgojiteljskih vijeća. Osim informativnog, sjednice Odgojiteljskog vijeća mogu biti i tematskog karaktera. Tako je u listopadu 2022. godine [REDACTED], dipl. psiholog iz Zavoda za javno zdravstvo Karlovačke županije na Odgojiteljskom vijeću održao predavanje na temu *Vještine komunikacije*. Isti je predavač bio gost i na Odgojiteljskom vijeću u veljači 2023. kada će održao predavanje na temu *Stres i kako se nositi s njime?* Detaljan prikaz održanih Odgojiteljskih prikazan je u priloženoj tablici.

Tablica 44 – Prikaz održanih Odgojiteljskih vijeća u ped. god. 2022./2023.

Datum	Dnevni red	Izlagač/i, moderator/i
29.9.2022.	1. Razmatranje Godišnjeg plana i programa rada za 2022./2023. pedagošku godinu 2. Razmatranje Kurikuluma vrtića za 2022./2023. pedagošku godinu 3. Razno	Ravnateljica i stručni tim
25.10.2022.	Vještine komunikacije	[REDACTED], dipl. psiholog (ZJZ)
22.2.2023.	Stres i kako se nositi s njime?	[REDACTED], dipl.

		psiholog (ZJZ)
5.6.2023.	1. Osvrt na rad u pedagoškoj godini 2022./2023. 2. Organizacija rada u ljetnim mjesecima 3. Raspored rada odgojitelja u pedagoškoj godini 2023./2024. 4. Razno	Ravnateljica i stručni tim
28.8.2023.	1. Razmatranje Godišnjeg izvješća o radu za 2022./2023. pedagošku godinu 2. Organizacija rada u pedagoškoj godini 2023./2024. 3. Razno	Ravnateljica i stručni tim

Interni stručni aktivni i radionice održavali su se više puta tijekom pedagoške godine, sukladno mogućnostima i potrebama. U pedagoškoj godini 2022./2023. aktivne i radionice smo organizirali u suradnji s Dječjim vrtićem Karlovac, Poliklinikom za rehabilitaciju slušanja i govora Suvag Karlovac, Udrugom za djecu s teškoćama u razvoju Zvončiči, Gradskom knjižnicom I. G. Kovačić te Brain Gym edukatoricom [REDACTED].

Odgojiteljice DV Karlovac [REDACTED] i [REDACTED] održale su u listopadu 2022. prezentaciju na temu *Stvaranje okruženja za učenje*. S obzirom da smo se ove pedagoške godine odlučili dominantno baviti prostorno-materijalnim okruženjem, kolegice iz DV Karlovac su napravile izvrstan uvod u temu.

U studenom 2022. su odgojitelji i stručni suradnici sudjelovali na predavanju i radionici na temu *Odstupanje jezično-govornog razvoja – kada i kako reagirati?* Edukaciju su održale logopedinje [REDACTED] i [REDACTED] iz Poliklinike za rehabilitaciju slušanja i govora Suvag Karlovac u prostoru Gradske knjižnice.

Također, ove pedagoške godine su u vrtiću gostovali stručnjaci iz Udruge za djecu s teškoćama u razvoju Zvončiči koji su za odgojitelje i stručne suradnike održali interaktivna predavanja na teme iz područja senzomotoričkog te govorno-jezičnog razvoja.

U ožujku 2023. su, za zainteresirane odgojitelje, u prostoru vrtića održana 2 modula praktične edukacije iz područja edukacijske kineziologije, odnosno Brain Gym-a. Na prvom susretu obrađena je tema Brain Gym kroz igru, glazbu i priču, dok je drugi susret obilježila tema Brain Gym - uvod u DOUBLE DOODLE PLAY. Edukaciju je provela [REDAKCIJA], edukacijska rehabilitatorica i licencirana instruktorica Brain Gym-a, RelaxKids Coach, reedukatorica psihomotorike i Points of You praktičarka.

U suradnji s Knjižnicom I. G. Kovačić, u ožujku 2023. je dr. [REDAKCIJA] za odgojitelje i stručne suradnike našeg vrtića održao 2 interaktivna predavanja na temu *Očuvanje i unaprjeđenje mentalnog zdravlja*.

Tablica 45 – Prikaz održanih internih stručnih aktivna u ped. god. 2022./2023.

DATUM	TEMA	PREDAVAČI/ORGANIZATORI
20.10.2022.	Stvaranje okruženja za učenje	[REDAKCIJA] i [REDAKCIJA], odgojitelji DV Karlovac
10.11. i 17.11.2022.	Odstupanje jezično-govornog razvoja – kada i kako reagirati?	[REDAKCIJA] i [REDAKCIJA], mag. logopedije, Poliklinika Suvag Karlovac
23. i 24.11.2022.	Model rane razvojne podrške – senzorički laboratorij (projekt <i>Znaj pravo, djeluj pravo</i>)	Udruga za djecu s teškoćama u razvoju Zvončići
12. i 13.12.2022.	Model rane razvojne podrške - govorno-jezični razvoj (projekt <i>Znaj pravo, djeluj pravo</i>)	Udruga za djecu s teškoćama u razvoju Zvončići
7.2. i 8.2.2023.	Senzomotoričke aktivnosti za djecu predškolske dobi (projekt <i>Znaj pravo, djeluj pravo</i>)	Udruga za djecu s teškoćama u razvoju Zvončići
6.3.2023.	BRAIN GYM kroz igru, glazbu i priču	[REDAKCIJA], edu. rehab.
20.3.2023.	BRAIN GYM - uvod u DOUBLE	[REDAKCIJA], edu. rehab.

	DOODLE PLAY	
30.3.2023.	Očuvanje i unaprjeđenje mentalnog zdravlja	dr. [REDACTED]

Osim stručnih edukacija koje je vrtić organizirao u suradnji s vanjskim suradnicima, Godišnjim planom i programom planirane su i edukacije u organizaciji stručno-razvojne službe vrtića. Ove pedagoške godine naglasak je bio na bavljenju određenim specifičnim temama iz prakse kroz rad interesnih timova. Radi se o stručnim usavršavanjima u manjim grupama sačinjenima od odgojitelja i stručnih suradnika. Odgojitelji su na početku pedagoške godine, prema vlastitim interesima i potrebama, odabrali neku od ponuđenih tema i priključili se određenom timu. Svaki tim sastao se 4 puta u pedagoškoj godini, a cilj ovakvog načina rada bio je osnažiti odgojitelje i potaknuti ih na pozitivne promjene u radu. Uz prezentacije koje su pripremali stručni suradnici pedagozi, na sastancima se razgovaralo o konkretnim primjerima iz prakse, razmjenjivale su se ideje, informacije i prijedlozi za unaprjeđenje odgojno-obrazovnog procesa. Teme kojima su se timovi bavili u ovoj pedagoškoj godini su sljedeće:

1. Od suradnje ka partnerstvu
2. Projektna metoda u vrtiću
3. Unaprjeđenje kvalitete prostorno-materijalnog konteksta sobe dnevnog boravka
4. Rana pismenost u vrtiću
5. Znanstvena pismenost u vrtiću
6. Senzorna integracija

Odgojitelji su prosječnom ocjenom od 4,4 ocijenili korisnost rada interesnih timova u ovoj pedagoškoj godini. Ukupno 63 odgojitelja ocjenjivala su korisnost timskog rada na način da su dali ocjenu na skali od 1 (uopće mi nije koristilo) do 5 (vrlo mi je koristilo). Rezultati anketiranja pokazuju da je 9 odgojitelja korisnost timskog rada ocijenilo ocjenom 3, njih 17

ocjenom 4 dok je 37 odgojitelja timski rad ocijenilo ocjenom 5, što na kraju daje prosječnu ocjenu od 4,4.

Pozitivnim stranama rada u interesnim timovima smatraju:

- rad u manjim grupama,
- razmjenu ideja, prijedloga i iskustava sa sustručnjacima,
- uvid u način rada i implicitnu pedagogiju drugih odgojitelja,
- usvajanje novih znanja,
- jačanje vlastitih kompetencija,
- osvještavanje vlastitih jakih i slabih strana,
- stavljanje fokusa na praćenje dječjih potreba i interesa,
- poticaj na promišljanje o vlastitoj praksi,
- prilika jednu vrstu supervizije i refleksije na tuđi rad,
- kreiranje atmosfere međusobnog uvažavanja i podrške,
- kreiranje novih ideja za rad,
- korisnost i relevantnost ponuđenih tema,
- produbljivanje interesa za određenu temu,
- mogućnost praćenja promjena kroz vrijeme,
- razmjena pisanih materijala i prezentacija,
- motiviranost na promjene,
- ugodna i opuštena atmosfera,
- prilika za razvoj suradničkog odnosa sa stručnim suradnicima.

S druge strane, negativnim stranama rada u interesnim timovima vide:

- neusklađenost u očekivanjima od timskog rada,
- nespremnost pojedinih sudionika za prenošenje ideja i posredno manjak primjera iz prakse,
- manjak konkretnih prijedloga za rad,
- prekratak vremenski razmak između sastanaka timova,
- izmjene odgojitelja na susretima tima te prisutnost samo 1 odgojitelja na svakom susretu,
- nedostatak procesnog razmišljanja (odgojitelji bi trebali sudjelovati u izradi prezentacija),
- nezahvalan termin održavanja susreta tima nakon odrađene smjene.

Uz sve navedeno, kontinuirano su se, prema potrebi, održavali i radni dogovori na različite teme. Primjerice, uvođenje odgojitelja pripravnika u rad i praćenje tijeka njihova stažiranja, vođenje programa predškole, stjecanje statusa Eko vrtića, sastanci s voditeljima objekata i sl.

Tablica 46 – Prikaz održanih radnih dogovora u ped. god. 2022./2023.

DATUM	TEMA	PRISUTNI
07.09.2022.	Tekuća problematika	Ravnatelj, pedagog, psiholog, voditelji objekata
14.09.2022.	Sastanak Povjerenstva za stažiranje odg. pripravnice ██████████	Ravnatelj, pedagozi, odgojitelj mentor, odgojitelj pripravnik
15.09.2022.	Provođenje programa predškole u ped. god. 2022./2023.	Pedagog, psiholog, odgojitelji starijih vrtićkih skupina
29.09.2022.	Vođenje programa predškole izvan	Voditeljica male škole,

	redovitog programa – uvođenje u rad	pedagog, psiholog
10.10.2022.	Stjecanje statusa eko vrtića	Pedagozi, psiholog, odgojitelji vrtića Turanj
14.11.2022.	Stjecanje statusa eko vrtića	Pedagozi, psiholog, ravnatelj, odgojitelji vrtića Turanj
24.11.2022.	Sastanak Povjerenstva za stažiranje odg. pripravnice ██████████	Ravnatelj, pedagozi, odgojitelj mentor, odgojitelj pripravnik
30.01.2023.	Vođenje programa predškole izvan redovitog programa – uvođenje u rad nove voditeljice programa	Voditeljice programa (stara i nova), pedagog
03.02.2023.	Vođenje obavezne pedagoške dokumentacije odgojne skupine	Voditeljica programa predškole, pedagog
20.02.2023.	Sastanak Povjerenstva za stažiranje odg. pripravnice ██████████	Ravnatelj, pedagozi, odgojitelj mentor, odgojitelj pripravnik
20.02.2023.	Tekuća problematika	Ravnatelj, pedagog, psiholog, voditelji objekata
21.03.2023.	Stjecanje statusa eko vrtića	Pedagozi, psiholog, ravnatelj, odgojitelji vrtića Turanj
5.5.2023.	Planiranje projektnog dana u vrtiću Turanj	Pedagozi, odgojitelji vrtića Turanj
5.5.2023.	Vođenje obavezne pedagoške dokumentacije odgojne skupine	Pedagozi, odgojitelj mentor, odgojitelji pripravnici
14.6.2023.	Vođenje obavezne pedagoške dokumentacije odgojne skupine	Voditeljica popodnevne smjene, pedagog
15.6.2023.	Ljetna organizacija rada	Pedagozi, psiholog, ravnatelj,

		voditelji objekata
--	--	--------------------

7.2. Individualno stručno usavršavanje

Kada je riječ o individualnim stručnim usavršavanjima, njihova učestalost ovisi o interesima stručnih djelatnika. Osim što se planiraju Godišnjim planom i programom rada, mogu se organizirati i sukladno trenutnoj ponudi na tržištu. Ove pedagoške godine su još 2 djelatnice (1 odgojiteljica i 1 pedagoginja) završile edukaciju u području terapije igrom u vrtićkom okruženju. Osim toga, 2 su odgojiteljice završile modularnu edukaciju u području odgoja za održivi razvoj. Važno je istaknuti i da je ove pedagoške godine ukupno 7 stručnih djelatnika izlagalo na stručnim skupovima i konferencijama na gradskoj, državnoj i međunarodnoj razini. Detalji o stručnim izlaganjima djelatnika DV Četiri rijeke nalaze se u poglavlju 5.16.2. Izlaganja djelatnika vrtića na stručnim skupovima i konferencijama. Također, odgojitelji, stručni suradnici i ravnateljica redovito su sudjelovali na različitim oblicima vanjskih stručnih usavršavanja koje organiziraju Agencija za odgoj i obrazovanje, stručno-razvojni centri, udruge, fakulteti, sveučilišta itd.

Tablica 47 – Prikaz stručnih usavršavanja odgojno-obrazovnih djelatnika izvan vrtića u ped. god. 2022./2023.

TEMA STRUČNOG USAVRŠAVANJA	ORGANIZATOR	SUDIONICI
1. Kako učimo i pamtimo	Sinapsus & Neuroart	[REDACTED]
2. Terapija igrom: vještine i intervencije u radu s djecom	Centar Proventus	[REDACTED]
3. Primjena terapijske igre u vrtićkom okruženju	Centar Proventus	[REDACTED]
4. Digitalna jabuka – digitalni alati CANVA, PADLET i GOOGLE SITES	KoHo pedagozija	[REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]
5. Škole za Afriku	UNICEF Hrvatska	[REDACTED] [REDACTED]
6. Metodičke radionice za voditelje programa ranog učenja engleskog jezika	Jezik i vrtić	[REDACTED]
7. Intenzivni trening za stručnjake „Upoznajmo i prepoznamo e-nasilje“	Centar za nestalu i zlostavljano djecu	[REDACTED]
8. STEM za sve: Utjecaj ekrana na razvoj djece	Centar Pričaj mi	[REDACTED]
9. Sigurnije škole i vrtići	AZOO	[REDACTED]
10. Dani predškolskog odgoja	AZOO	[REDACTED]
11. Odgoj za održivi razvoj	SRC DV Srednjaci, Zagreb	[REDACTED]
12. Pedagoška dokumentacija kao alat	Alfa	[REDACTED]

razvoja kvalitete		
13. Pedagoška dokumentacija kao razvojni poticaj	Alfa	
14. Znanost u praksi	Neuroart	
15. Boje – poticanje znanstvenog interesa kod djece kroz pokuse	KoHo pedagogija	
16. Izazovi rada s djecom i očuvanje mentalnog zdravlja	Centar za nestalu i zlostavljaju djeću	
17. Izazovi odgajanja djeteta u digitalnom dobu	Centar za nestalu i zlostavljaju djeću	
18. EDUKACIJA RODITELJA 1 i 2 – kako osmisliti, strukturirati, razviti i provesti edukaciju za roditelje?	KoHo pedagogija	
19. Razvoj jezičnih kompetencija djece i odraslih u dječjem vrtiću: čitanje i pričanje priča	AZOO	
20. Djetetove jake strane	Sinapsus	
21. Međunarodna razvojna raketa	KoHo pedagogija	
22. Djevojčica Pipeta u svijetu nauke i tehnike	STEM	
23. Ekspresivna art terapija	HEART	
24. Poticanje pažnje i koncentracije djece predškolske dobi	Udruga MAGNI	
25. Prostorno-materijalna organizacija	Udruga MAGNI	

inkluzivnog pedagoškog okruženja		
26. Pedagog u podršci razvoja kurikuluma u dječjem vrtiću	AZOO	
27. Fizika za vrtiće	KoHo pedagogija	
28. Slušanje – važna vještina roditeljstva	Centar za podršku roditeljstvu „Rastimo zajedno“	
29. Predčitačke vještine i rana pismenost	KoHo pedagogija	
30. Pristup usmjeren obitelji	HURID	
31. Koristi i rizici modernih tehnologija – program cjeloživotnog obrazovanja	Centar za nestalu i zlostavljano djecu; Centar za sigurniji internet	
32. Digitalne kompetencije odgajatelja	KoHo pedagogija	
33. Čarolija slikovnica	KoHo pedagogija	
34. Regionalna konferencija i kibernetičkom nasilju i sigurnosti s naglaskom na mlade i žene	Europska mreža za inicijativu Hrvatske – ENIC	
35. Zrnca mudrosti o odgoju: Uspješan odgoj	Kreativna sova	
36. Zrnca mudrosti o odgoju: Suradnja roditelja i odgojitelja	Kreativna sova	
37. Zašto su važne senzomotoričke priče i kako se pripremiti?	Sinapsus	
38. Kako učionicu pretvoriti u laboratorij		
39. Dijete s oštećenjem vida u redovnoj	Centar Vinko Bek	

vrtićkoj skupini		
40. Dječja prava – moć i(li) odgovornost	UFZG	
41. Kako razvijati vještine samoregulacije kod djece	Edulist	
42. Montessori radionica: matematika-mjerenje	IMP	
43. STEM za sve: Utjecaj ekrana na razvoj djece	Institut za STEM edukaciju	
44. Vizualni rasporedi, socijalne priče i adaptivne knjige	Centar iLab	
45. Metodika rukometa u vrtiću	Hrvatski rukometni savez	
46. Otkrij, primjeni, promijeni alate i strategije za rad	Sinapsus	
47. Slikovnica kao poticaj matematičke pismenosti - OBLICI	Udruga odgajatelja Krijesnice	
48. Oblici komunikacije s roditeljima	KoHo pedagogija	
49. Lutka, izvor kreativnosti	KoHo pedagogija	
50. Koje alate i aktivnosti koristiti u uključivanju djece s TUR?	Sinapsus	
51. Vizualna podrška	Sinapsus	
52. Malo drugačije pričanje priča	Sinapsus	
53. Kako i zašto organizirati senzorni kutak	Sinapsus	
54. Pauk – u mreži dobre prakse	KoHo pedagogija	
55. Primjeri dobre prakse u predškolskim	Studentski zbor UFZG	

ustanovama i na UFZG-u		
56. Čvrsti matematički temelji sa Numiconom	Simetris	
57. Što je psihološka otpornost?	Alfa	
58. Narušava li tehnologija razvoj djece?	Virtuoz Centar vrlina	
59. Volimo znanost	KoHo pedagogija	
60. Digitalne razvojne mape	KoHo pedagogija	
61. Razvoj samopouzdanja kod djece – kako ga poticati?	Centar Madrugada	
62. Magične ručice – program razvoja fine motorike	Mali vrtuljak	
63. Komunikacija – ključ uspješnog roditeljstva	Društvo psihologa Karlovac	
64. Koja je cijena jednog lajka	Centar za sigurniji internet	
65. Tehnike i oblici dokumentiranja	Kreativna sova	
66. Koje alate i aktivnosti koristiti u uključivanju djece s TUR	Sinapsus	
67. Kako koristiti vizualnu podršku	Sinapsus	
68. Malo drugačije pričanje priča	Sinapsus	
69. Kako i zašto organizirati senzorni kutak	Sinapsus	
70. Gruba igra i emocionalni razvoj	Kreativna sova	
71. Graditelji budućnosti – uloga inženjerstva u nastavi	Obrazovni centar STEM	

72. Poticanje grafomotoričkih vještina djece predškolske dobi	Udruga Magni Osijek	████
73. Kako djeci postaviti zdrave granice	Centar Madrugada	██████████
74. Razvojna raketa	KoHo pedagogija	████████████████████ ██████████████████ ████████████████████ ██████████████ ████████████████████ ██████████████████ ████████████████████ ████████
75. Podrška obiteljima djece rane dobi s razvojnim rizicima i teškoćama	HURID i Poliklinika Suvag Karlovac	██████████████ ████████████████████ ████
76. Mentalno zdravlje djece i mladih: kako reagirati na potrebe djece s traumatskim iskustvima	Centar za nestalu i zlostavljano djecu	████
77. Danski odgoj djece – što možemo naučiti?	KoHo pedagogija	██████████
78. Znanstvena postignuća u STEM-u u radu s djecom predškolske dobi	STEM ZA SVE	██████████████
79. Praćenje, dokumentiranje i predstavljanje stvaralačkog rada djece	██████████	██████████
80. Utjecaj digitalnih tehnologija na mentalno zdravlje djece	dr. ██████████	████
81. Digitalni mediji i komunikacija u obitelji	Udruga Pragma	██████
82. Znanstvena pismenost i istraživačke	AZOO	██████████

aktivnosti u dječjem vrtiću		
83. Podrška obitelji u zajednici	Udruga Pragma	
84. Gruba igra i emocionalni razvoj	Kreativna sova	
85. Uloga vrtića i senzorne integracije u ostvarivanju uspješnog prijelaza iz vrtića u školu	Alfa	
86. Okrugli stol	Naša mala knjižnica	
87. Rizična igra i šumska pedagogija	KoHo pedagogija	
88. Djeca i vrijeme pred ekranima	RODA	
89. Digitalna pismenost od vrtića	RODA	
90. Metode poticanja obiteljske pismenosti u vrtiću i školi	GKKA	
91. Gdje pronaći podršku	RODA	
92. Dani predškolskog odgoja	AZOO	
93. Centri izvrsnosti u odgojno-obrazovnim ustanovama	AZOO	
94. Stručno-metodička priprema za polaganje stručnog ispita odgojitelja	AZOO	
95. Međunarodna znanstvena konferencija „Kakav odgoj želimo“	Sveučilište u Zadru	
96. STEM konferencija u Karlovcu		
97. Zašto je danas teško biti roditelj?	GKKA	

98. Moje planete, moji eko – heroji i ja	Obrazovni centar STEM	
99. STEM s mamom i tatom: aktivnosti za djecu i roditelje	Obrazovni centar STEM	
100. Osobni i profesionalni razvoj		
101. Prostor dječjeg vrtića, razvoja i učenja: oživotvorenje pedagoške vizije	EduList	
102. Prostorno-materijalni kontekst Eko vrtića	SRC DV Srednjaci	
103. Upoznajte eTwinning vrtiće: DV Ivanić Grad	eTwinning Hrvatska	
104. Upoznajte eTwinning vrtiće: DV Matije Gupca	eTwinning Hrvatska	
105. ESEP i eTwinning: od projektne ideje do projekta	eTwinning Hrvatska	
106. Za jednak start svakom djetetu: podrška djeci s teškoćama u razvoju	Udruga Sidro	
107. Susret Međunarodnih Ekoškola Republike Hrvatske	Udruga Lijepa Naša	
108. Suradnja s roditeljima	AZOO	
109. Migracije i integracija osoba pod međunarodnom zaštitom	AZOO i HCK	
110. Tamna strana interneta – elektroničko nasilje	Društvo psihologa Karlovac	
111. 1. KOKOSS konferencija –	Koordinacija komora	

Interdisciplinarnost kao resurs	u sustavu socijalne skrbi	
112. Tribina: Mazak i igra, 22. Tjedan mozga	Medicinski fakultet	
113. Kako se ne nasukati – prepoznavanje i razumijevanje emocija	Alfa	
114. Centri humanosti u odgojno-obrazovnim ustanovama – projekt kutić humanosti	AZOO i HCK	
115. The 16th Annual Psychology day at the United Nations – Psychological Contributions to Global Peace, Conflict Resolution and Equity	Psychology Coalition	
116. Mentalno zdravlje za sve	HDJZ i HZJZ	
117. Osnovni stupanj edukacije volontera, Osnovni tečaj prve pomoći (A i B modul)	GDCK Karlovac	

U ped. god. 2022./2023. Dječji vrtić Četiri rijeke bio je pretplaćen na stručni časopis *Dijete, vrtić, obitelj*. Stručna literatura i publicistika koja se najviše reflektirala u našoj praksi su:

1. 1, 2, 3 Uspjeh za odgojitelje i učitelje – učinkovita disciplina od dječjeg vrtića do 8. razreda
2. 99 načina kako odvući dijete od TV-a
3. Abeceda osjećaja
4. Adaptacija u jaslicama/vrtiću
5. Agresivnost! Nov i opasan tabu
6. Bajke koje pomažu djeci
7. Četiri vrijednosti koje će djecu pratiti do kraja života
8. Čitajmo djeci za laku noć – priručnik za odgojitelje i roditelje
9. Čitanje prije škole
10. Danski odgoj djece
11. Didaktika
12. Digitalna demencija
13. Dijete i kriza
14. Dijete i lutka
15. Dijete i oblik – likovni jezik predškolske djece
16. Dijete i pandemija
17. Dijete s posebnim potrebama – poticanje intelektualnog i emocionalnog razvoja
18. Dijete u digitalnom okružju
19. Dijete, vrtić, obitelj
20. Disciplina bez drame
21. Diši kao medo

22. Djeca otkrivaju tajne svijeta – priručnik za odgojitelje
23. Dječji vrtić – zajednica koja uči
24. Dnevnik odgojitelja
25. Doba vrtića
26. Empatija
27. Epidemija popustljivog odgoja
28. Godine prve: zašto su važne
29. Govor, ritam, pokret
30. Građanske kompetencije i vrtićka svakodnevnost
31. Granice u odgoju
32. Humanistički pristup teoriji i praksi
33. Igra na danski način – kako igrom odgojiti uravnoteženu, otpornu i zdravu djecu
34. Igre čitanja i pisanja
35. Igre za senzornu integraciju
36. Igrom do čitanja – igre i aktivnosti za razvijanje vještina čitanja
37. Inkluzivno obrazovanje: odabrane teme
38. Inkluzivno obrazovanje: uvažavanjem različitosti do kulture vrtića
39. Integrirani predškolski kurikulum
40. Invent to Learn - Making, Tinkering, and Engineering in the Classroom
41. IQ djeteta briga roditelja
42. Izgovor – kako ga poboljšati?
43. Izvan kontrole – zašto discipliniranje djeteta ne djeluje i što će djelovati?

44. Izvan okvira – kvalitativni iskoraci u shvaćanju i oblikovanju predškolskog kurikulumu
45. Izvan okvira 2
46. Izvan okvira 5 – pedagoška dokumentacija
47. Je li važnije putovati ili stići?
48. Kako bez suza u dječji vrtić i osnovnu školu?
49. Kako dijete govori – razvoj govora i jezika
50. Kako djetetu pomoći da (p)ostane tolerantno (razumije i prihvaća različitosti)
51. Kako djetetu pomoći da stječe prijatelje i razvija socijalne vještine
52. Kako igrom uspješno razvijati djetetov IQ
53. Kako prestati šiziti zbog djece (i na djecu)
54. Kako razgovarati da bi vas mala djeca slušala
55. Kako razviti emocionalnu inteligenciju djeteta
56. Kako žive djeca širom svijeta?
57. Kineziologija
58. Komunikacijom do gramatike
59. Kontekst ustanove za rani odgoj i obrazovanje
60. Konvencija o pravima djeteta
61. Kreativni odgojitelji
62. Kreativni predškolci
63. Kurikulum ranog odgoja
64. Kurikulum za jaslice: razvojno primjereni program za djecu od rođenja do 3 godine
65. Kurikulum za vrtiće

66. Mala djeca s komunikacijskim teškoćama
67. Mali koraci – jednostavne zamisli koje mijenjaju planet Zemlju
68. Matematika prije škole
69. Materijalno-prostorno okruženje u poticanju rane pismenosti kod djece predškolske dobi
70. Meditativna glazba i pokret uz glazbu
71. Metodika likovne kulture djece rane i predškolske dobi
72. Metodika tjelesne i zdravstvene kulture u predškolskom odgoju
73. Metodika TZK u predškolskom odgoju
74. Moderno roditeljstvo – online magazin za moderne roditelje
75. Montessori – igre i aktivnosti
76. Montessori dijete
77. Nenasilno rješavanje sukoba
78. Od jaslica do škole
79. Odgojitelj kao refleksivni praktičar
80. Odgojitelji u igri s djecom
81. Održivi razvoj, ekologija i poslovna etika
82. Oluja u mozgu
83. Organizacijski oblici rada u područjima edukacije, sporta i kineziterapije
84. Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi
85. Pametno dijete
86. Pet temelja obiteljskog života
87. Pjesme i igre za razvoj govora i pravilnog izgovora

88. Ples pisanja za najmlađe
89. Pomozimo im rasti
90. Poštovanje, razumijevanje i ljubav
91. Poticanje rane pismenosti u vrtiću
92. Pričanje priča – stvaranje priča
93. Priprema predškolske djece za školu i razvoj jezične sposobnosti
94. Priprema za školu 4-6 godina
95. Priručnik iz prirodoslovlja za odgojitelje
96. Priručnik za prepoznavanje i obrazovanje djece s jezičnim teškoćama
97. Profesija i profesionalni identitet
98. Psihologija čitanja
99. Psihologija privrženosti i prilagodba u dječjem vrtiću
100. Psihološke osnove poremećaja u ponašanju
101. Rastimo zajedno
102. Razvoj dječjeg mozga
103. Razvoj znanstvene pismenosti u ustanovama ranog odgoja
104. S djecom u jaslicama
105. Senzorna integracija iz dana u dan
106. Socijalna anksioznost
107. Socijalna isključenost djece rane i predškolske dobi
108. Socioemotional Development in the Toddler Years
109. Svemoć i nemoć komunikacijskog procesa
110. Što nas uči Reggio?

111. Što veseli malog tigra?!
112. Tragovima dječjih stopa
113. Učenjem do pokreta, kretanjem do spoznaje
114. Učitelji i njihovi mentori (uloga mentora u profesionalnom razvoju učitelja)
115. Uravnoteženi razvoj (što sve dječji mozak treba za zdrav razvoj)
116. Uvažavanjem različitosti do kulture mira – priručnik za odgojitelje djece rane i predškolske dobi
117. Vaše kompetentno dijete
118. Velika enciklopedija malih aktivnosti
119. Young children's personal, social and emotional development
120. Zahtjevno dijete
121. Zašto djeca to rade?
122. Zbog televizije i mobitela kasni jezično-govorni razvoj kod djece
123. Znanstvena pismenost i stavovi prema znanosti u Hrvatskoj
124. Živjeti i učiti prava

7.3. Odgojitelji pripravnici i studenti predškolskog odgoja u vrtiću

Tijekom pedagoške godine 2022./2023. u DV Četiri rijeke svoj je pripravnički staž obavljalo ukupno 4 odgojitelja pripravnika, od čega je njih 3 započelo svoj pripravnički staž u ovoj pedagoškoj godini. U rujnu 2022. svoj je pripravnički staž započela odgojiteljica pripravnica [REDACTED], u studenom 2022. odgojiteljica pripravnica [REDACTED], a u veljači 2023. odgojiteljica pripravnica [REDACTED]. Odgojiteljica [REDACTED] je u siječnju 2023. završila svoj pripravnički staž te u svibnju 2023. uspješno položila stručni ispit. Sve odgojiteljice pripravnice svoj su staž odrađivale pod mentorstvom odgojiteljice mentorice [REDACTED]. Također, tijekom ove pedagoške godine pred Povjerenstvom za stažiranje održane su 4

ogledne aktivnosti odgojitelja pripravnika. Po 2 ogledne aktivnosti održale su odgojiteljice pripravnice [REDACTED] i [REDACTED].

Također, DV Četiri rijeke omogućuje obavljanje stručno-pedagoške prakse studentima predškolskog odgoja kao i studentima drugih srodnih struka. Tijekom ove pedagoške godine u vrtiću je stručno-pedagošku praksu odradilo ukupno 12 studenata (11 studentica predškolskog odgoja i 1 studentica pedagogije).

8. SURADNJA S DRUŠTVENOM ZAJEDNICOM

Dječji vrtić Četiri rijeke tijekom cijele je pedagoške godine 2022. /2023. nastojao njegovati suradnju s društvenom zajednicom kao jednim od važnih čimbenika u kreiranju prakse dječjeg vrtića. Kontinuirano su organizirana gostovanja vanjskih suradnika u vrtiću kao i posjeti djece različitim javnim, kulturnim i drugim ustanovama i tvrtkama te izletištima.

Ostvarena je suradnja sa sljedećim dječjim vrtićima, osnovnim i srednjim školama na području grada i županije:

- DV Karlovac,
- DV Tintilinić,
- DV Zvončić, Ozalj,
- DV Gajnice, Zagreb,
- DV Srednjaci, Zagreb,
- DV Sopot, Zagreb,
- OŠ Švarča,
- OŠ Dubovac,
- OŠ Grabrik,
- OŠ Turanj,
- OŠ Dragojle Jarnević,
- OŠ Braće Seljan,
- OŠ Mahićno,
- OŠ Rečica,
- Gimnazija Karlovac,

- Medicinska škola Karlovac,
- Prirodoslovna škola Karlovac,
- Mješovita industrijsko-obrtnička škola Karlovac,
- Glazbena škola Karlovac.

Ostvarena je i suradnja s vanjskim stručnim i drugim suradnicima:

- edu. rehab. [REDACTED] (u svrhu organizacije Brain Gym edukacije),
- dr. [REDACTED] (u svrhu edukacije stručnih djelatnika vrtića),
- dipl. psihologom [REDACTED] (u svrhu edukacije stručnih djelatnika vrtića),
- književnicom [REDACTED] (gostovanje u vrtiću).

Suradnja s fakultetima, drugim institucijama i ustanovama, udrugama, tvrtkama i sportskim klubovima obuhvaćala je:

- AZOO,
- MZO,
- UFZG,
- UFRI,
- Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Pula,
- Sveučilište u Zadru,
- Veleučilište Karlovac,
- Agencija za elektroničke medije,
- Upravni odjel za društvene djelatnosti Grada Karlovca,
- Hrvatski zavod za socijalni rad - Područni ured Karlovac,
- Zavod za javno zdravstvo Karlovačke županije,
- Poliklinika za rehabilitaciju slušanja i govora Suvag,
- Udruga za djecu s teškoćama u razvoju Zvončiči,
- Centar za pružanje usluga zajednice Ozalj,
- Centar za odgoj i obrazovanje Vinko Bek,
- Centar Proventus,
- KoHo pedagogija,
- Udruga slijepih karlovačke županije,

- Zajednica tehničke kulture Karlovac,
- Hrvatski Crveni križ i Gradsko društvo Crvenog križa Karlovac,
- MUP (PU karlovačka),
- HAK,
- Služba civilne zaštite Karlovac,
- Hrvatska vatrogasna zajednica,
- JVP Karlovac,
- DVD Mahićno,
- HŽ,
- DND Karlovac,
- Gradsko kazalište Zorin dom,
- Slatkovodni akvarij Aquatika,
- Gradska knjižnica I. G. Kovačić,
- Bibliobusna služba Knjižnice I. G. Kovačić,
- Gradski muzej Karlovac,
- Udruga Lijepa Naša,
- Udruga oboljelih od leukemije i limfoma,
- Ordinacija dentalne medicine DenTim,
- Veterinarska praksa PET Plus,
- Ghetaldus Optika,
- GČ Turanj,
- Udruga „Naš Turanj“,
- Udruga „Turbina promjena“
- Udruga „Ozračje ljubavi“,
- Trend TV,
- Karlovački radio,
- KAportal,
- Radio Mrežnica
- Karlovački.hr,
- Gradonačelnik.hr,
- Športska zajednica Karlovačke županije,
- Gimnastički klub Sokol,

- Rukometni klub Karlovac,
- Nogometni klub Karlovac,
- Inline hokej klub Karlovac,
- Kuglački klub Željezničar,
- Košarkaški klub Šanac,
- Odbojkaški klub Karlovac,
- Teniski klub Karlovac,
- Mačevalački klub Karlovac,
- Veslački klub Karlovac,
- Klub za podvodne aktivnosti Karlovac,
- Borilački klub Combatta,
- Dom za starije i nemoćne Sveti Antun Karlovac,
- Karlovačka banka,
- Erste banka,
- Transport Spudić,
- OPG Vuljanić,
- Produkcija Z,
- Studio Suncokret,
- Hrvatsko matematičko društvo (HMD),
- UNICEF Hrvatska,
- Nikola Tesla Experience Center Karlovac,
- Zelenilo,
- Čistoća Karlovac,
- Tiskara Pečarić&Radočaj,
- Hostel Karlovac,
- Javna ustanova Baraćeve Špilje,
- Zoološki vrt Zagreb,
- Eko park Kraš,
- MiniPolis Zagreb,
- Foto studio Anđela,
- Foto Korana,
- Digitalni tisak,

- slastičarnica Holy Donut,
- pekara Rakovac,
- pekara Dubovac,
- pekara Monika,
- pekara Lekaj,
- Obiteljski band Vrane,
- KTC,
- d3vlab.

Društvena zajednica imala je važnu ulogu i u opremanju vrtića novom didaktičkom opremom i materijalima, likovnim priborom, stručnom literaturom i literaturom za djecu te elektroničkom opremom. U tu svrhu surađivalo se sa sljedećim tvrtkama i nakladnicima:

- Astreja plus,
- Ida didacta,
- Liber Media,
- Lin trgovina,
- Školska knjiga,
- Mozaik knjiga,
- Znanje,
- Evenio,
- Golden marketing,
- Ivan i Marko,
- Knjižara Dominović,
- Harfa,
- Naklada Bombon,
- FoMa,
- Hoću knjigu,
- Menart,
- Planetopija,
- Superknjižara,
- Vježbaonica sreće,
- Naklada Panda,

- Comel,
- Slavonijapapir,
- Drvo trgovina Mikša,
- Reta,
- Peve,
- Siltex,
- Offertissima,
- Bauhaus.

Od suradnji i aktivnosti kojima su osobito obogaćena dječja iskustva, izdvajamo sljedeće:

- sudjelovanje na likovno-literarni natječaj „Ljubav i ja“ u organizaciji Društva Naša djeca Karlovac – izrada likovnog rada koji prikazuje na koje nas sve načine ljubav okružuje u svakodnevnom životu (ljubav unutar obitelji, ljubav prema majci, ocu, baki i djedu, ljubav prema bratu i sestri, prema prijateljima, kućnim ljubimcima, ljubav prema rodnom gradu i domovini), sudjelovala odgojna skupina Slapići (Turanj),
- sudjelovanje na natječaj „Moj vrtić iz mašte“ u organizaciji DV Gajnice iz Zagreba - izrada likovnog rada na temu vrtića iz mašte, likovnom tehnikom po izboru (sudjelovale odgojne skupine Slapići (Turanj) i Leptirići (Dubovac)),
- veliki uspjeh na natječaju „Firefighter“ u organizaciji Vatrogasne zajednice Karlovačke županije - izrada likovnog rada tehnikom kolaža (sudjelovalo 2 djece iz odgojne skupina Stars (Dubovac)),
- pobjeda na natječaju „Za zelenu mladost“ u organizaciji KTC d.d. – snimanje video materijala (sudjelovala djeca vrtića Dubovac),
- sudjelovanje u projektima „Zastave svijeta“ (skupina Balončići, vrtić Mahićno), „Ljudsko tijelo“ (skupina Žabice, vrtić Rakovac), „Mačke“ (skupina Bubamare, vrtić Švarča) i „Vatrogasci“ (skupina Pahuljice, vrtić Mahićno),
- nastavak sudjelovanja u projektu „Sigurnije škole i vrtići“ (u organizaciji Hrvatskog Crvenog križa i Ministarstva znanosti i obrazovanja),
- održavanje Večeri matematike,
- obilježavanje Tjedna zdravlja,
- održavanje projektnog dana u vrtiću Turanj na temu „Povratak korijenima“,
- održavanje radne akcije s roditeljima vrtića Turanj,

- sudjelovanje u cjelogodišnjoj ekološko-humanitarnoj akciji „Plastičnim čepovima do skupih lijekova“,
- suradnja s Bibliobusnom službom Knjižnice I. G. Kovačić (redoviti dolasci bibliobusa i bibliokombija u vrtiće)
- posjet Domu za starije i nemoćne Sv. Antun povodom blagdana Uskrsa,
- sudjelovanje na Festivalu lutkarstva (gledanje predstave „Karius i Baktus“ na Starom gradu Dubovcu u izvedbi Lutkarskog kazališta Mostar),
- sudjelovanje na Olimpijskom festivalu dječjih vrtića,
- sudjelovanje na „malim biciklijadama“ u suradnji s Postajom prometne policije Karlovac,
- sudjelovanje na Maloj maturijadi u Sportskoj dvorani Mladost,
- fašnička svadba u vrtiću Rakovac,
- Svečanost podizanja zelene zastave u vrtiću Turanj,
- Dani otvorenih vrata dječjih vrtića povodom Dječjeg tjedna,
- ljetovanje u Selcu,
- snimanje digitalnih slikovnica u sklopu projekta „Pričam ti priču...digitalnu“,
- STEM radionice u organizaciji Zajednice tehničke kulture Karlovac,
- sudjelovanje na radionici u sklopu Karlovačkog vrtuljka,
- sudjelovanje u edukativnom programu „SROK – smanjenje rizika od katastrofa“,
- edukativna predavanja za djecu u provedbi Gradskog društva Crvenog križa Karlovac (tema: prevencija trgovanja ljudima),
- sudjelovanje na Danima otvorenih vrata Veleučilišta Karlovac,
- sudjelovanje na radionicama u izvedbi nastavnika i učenika Gimnazije Karlovac,
- sudjelovanje u aktivnostima u izvedbi nastavnika i učenika Medicinske škole Karlovac,
- provedena evakuacijska vježba u vrtiću Mahićno u suradnji s DVD Mahićno,
- posjet Nikola Tesla Experience centru,
- posjet Udruzi slijepih i slabovidnih Karlovačke županije,
- posjet Udruzi za djecu s teškoćama u razvoju Zvončici,
- čišćenje rijeke Korane u suradnji s Klubom za podvodne aktivnosti Karlovac,
- susret s književnicom [REDACTED] u vrtiću Rakovac,
- susret s književnicom [REDACTED] u Knjižničnoj stanici Švarča,
- posjet Knjižničnoj stanici Švarča i donacija vrtićkih knjiga,

- vožnja božićnim vlakom Tin Express,
- posjet izletištima Eko park Kraš, Baraćeve špilje, ZOO Zagreb i MiniPolis Zagreb,
- posjet društveno-kulturnim ustanovama poput knjižnice, muzeja, kazališta.

9. FINANCIRANJE RADA VRTIĆA

Sredstva za redovno poslovanje Ustanove osiguravaju se iz sljedećih izvora:

- proračunskih sredstava grada Karlovca kao osnivača,
- sredstava korisnika (roditelja),
- sredstava drugih jedinica lokalne samouprave (sufinanciranje smještaja),
- temeljem prijenosa sredstava EU,
- tekuće pomoći iz državnog proračuna.

Detaljno Financijsko izvješće ustanove za 2022. godinu sastavni je dio ovog izvješća i objavljeno je na mrežnoj stranici Dječjeg vrtića Četri rijeke (www.vrtic-cetiririjeke.hr).